36 NAGY OLDAL

Ára 20 fillér

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ. TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P, NEGYEDÉVRE 7 P, FÉLÉVRE 14 P, ÉVENTE 28 PENGŐ EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM, 75. SZÁM. *Debrecen, 1937 április 4 vasárnap* ÁRA: 20 FILLÉR.

Fixesek

Idegen szó, de sokszor beszédtéma. Fixesek általában azok, akiknek kötött, rögzített fizetésük, keresményük van. Ide tartoznak a köztisztviselők, államiak, városiak és megyeiek, általában mindenféle közszolgálatban állók, postások, vasutasok, aztán magántisztviselők és méghozzá sok mások, kiknek havi, vagy heti fizetésük nem változik. »*Elsején fix, aztán nix*«, tartotta a régi tréfás szólásmondás. Viszont volt idő, mikor irigyelt állapot volt fixesnek lenni, amikor a szabadfoglalkozásúakat erősebben sujtotta a gazdasági válság, mikor boldogan néztek azokra, kiknek megvolt havonként a biztos jövedelmük, fizetésük.

Most kezd megváltozni a helyzet. *A fixesek felé ma már nem lehet irigykedve nézni. A tisztviselő és általában a kötött keresetű osztály mind nehezebb helyzetbe jut. Oka ennek a fokozódó drágaság, az áraknak szinte állandó emelkedése.* A közszükségleti cikkek minden frontján lassan, de szisztematikusan emelkednek az árak. *A fix fizetésben tulajdonképpen csökkenés áll be.* Nem ugyan számszerűen, nem összegszerűen, hanem *azáltal lesz kevesebb a fizetés, hogy ugyanazért az összegért kevesebb árut, kevesebb értéket lehet most kapni, mint akár egy évvel ezelőtt.* A fixesek társadalma tehát tulajdonképpen fizetéscsökkentés terhét érzi.

A nemzeti társadalom egyik értékes rétege jut mindjobban válságos állapotba. Csökkentenie kell életnívóját, le kell mondania ma erről, holnap arról és ez így megy napról napra, aszerint, hogy az egyes cikkek árai miként emelkednek. Hiszen, hogyha az igények túlzottak lettek volna, ha ennek a társadalmi rétegnek az életstandardja túlmagas lett volna! De hiszen tudjuk, hogy a tisztviselőosztály nálunk sohasem dicsekedhetett valami nagy jóléttel, éppen csakhogy megélt egyik napról a másikra. Azt a szerény életnívót pedig tovább csökkenteni szinte lehetetlen. Már pedig a mai általános drágulás idején erről van szó. Arról, hogy a tisztviselőosztály, a fixesek általában kénytelenek fokról fokra csökkenteni életnívójukat.

Ez az állapot nem tarthat sokáig, itt sürgős segítségre van szükség. Nemcsak a tisztviselőosztály érdekében, hanem általános gazdasági szempontokból is. *Hiszen kereskedő, iparos, de még a gazda is tapasztalhatja, hogy a belföldi forgalom folyton csökken éppen azért, mert a tisztviselőtársadalom, a fixesek nagy rétege a drágaság folytán vásárlóképességében sokat vesztett.* Tehát általános érdek követeli, hogy a tisztviselőosztálynak visszaadják vásárlóképességét.

És a kérdésnél a mai idők szellemének megfelelően hangsúlyozni kell a szociális szempontokat. *A családi bérrendszer* a külföldön, de leginkább Olaszországban igen jól bevált. Nálunk a közalkalmazottak fizetési rendszerében már megvolt ez a gondolat a családi pótlék formájában. Most is, mikor a drágaság folytán immár elkerülhetetlen a tisztviselői fizetések újabb rendezése, a megoldást ebben az irányban kell keresni és intézményesen biztosítani.

A családvédelem ma már divatos jelszó. Azonban ennek nem szabad csupán jelszónak maradni, hanem a gyakorlatba át kell ültetni. Ezt követeli a nemzet érdeke, a magyarság jövője.

Vereséget szenvedett Belgrádban a francia diplomácia

„A kisantant hivatalos formában még életben maradt, de a szétszóródás irányzata győzedelmeskedett"

Páris, április 3. A francia közvélemény egyrésze beismeri, hogy **Belgrádban a francia diplomácia vereséget szenvedett,** másik része pedig palástolni igyekszik a francia diplomácia balsikerét. Egyes lapok azzal vigasztalják magukat, hogy Belgrádban semmi jóvátehetetlen határozatot sem hoztak és Benes belgrádi látogatása még mindent helyrehozhat.

A kisantant hivatalos formában még életben maradt — írja a Soir —, tény azonban, hogy a szétszóródás irányzata győzedelmeskedett az összefogás irányzatán.

Belgrádban a kétoldalu egyezmények elve legyőzte az egyetemes kötelességvállalás elvét. Az uj német diplomácia tanai diadalt arattak a genfi hagyományokon. Csehország kénytelen kelletlenül jóképet vág a helyzethez. A belgrádi értekezlet nagy győztese Sztojadinovits.

Áll a harc a Márciusi Front és a Turul Szövetség között

A Turul vezetősége fegyelmi alá helyezte és felfüggesztette Gulyás Gábort, a Werbőczy BE vezérét

Mi van a márciusi állásfoglalás mögött?

A Márciusi Fronttal kapcsolatos események napról napra nagyobb port vernek fel. Azt már most is megállapithatjuk, hogy a közönség nagyrésze egyáltalában nincsen tisztában sem a dolgok hátterével, sem magukkal az eseményekkel. Bizonyos oldalról úgy állitották be a dolgot, hogy az egyetemi ifjúság egy része eltévelyedvén, megtagadta a keresztyén és nemzeti gondolatot.

Valójában pedig ezek az események sokkal messzebbre nyulnak vissza, mint a Werbőczy B. E. és az Egyetemi Kör Márciusi Fronthoz csatlakozó nyilatkozata. Hosszú idő óta szemmelláthatóan két tábor küzd egymással a Turulban:

az egyik a bajtársi egyesületeket a maga politikai céljaira akarja felhasználni,

arra, hogy a hátukon keresztül érjen el miniszteri tárcákat és képviselőségeket, a másik pedig a politikamentes, független Turul-gondolatot hirdeti, az önnevelés szükségességét, egy tartalmas, időszerű, keresztyén és nemzeti világnézet kiépitését.

a diktatúrának s a jelszavas nacionalizmusnak

a képviselői állanak, hátuk mögött azokkal a sajtóorganumokkal, amelyek a köz pénzén játszanak antiszemitizmust és pártolják azokat a szélsőséges megmozdulásokat, amelyekre Magyarországon semmi szükség nincs.

Másik felől pedig az egyetemi ifjúság komolyabbik része, amelyik belátta, hogy a keresztyén és a nemzeti gondolat egyaránt a szociális kérdéshez vezet,

a diktatúrával és az irányitott fiatalsággal szemben egészséges keresztyén és nemzeti demokráciát követel, népjogok megadását, szabadon véleményt nyilvánító, független magyar ifjúságot és szélsőségektől mentes, komoly ifjúsági politikát.

Ez a két tábor tudtunkkal már a követtáboron is összeütközött, amikor *Kovács Imréék és a debreceni Werbőczy B. E. élesen szembefordult az ifjúsági élet jelenlegi vezetőivel.* Már ott megért bennük a gondolat, hogy komoly, egészséges programot kell adni a magyar fiatalságnak. A debrecenieknek és pestieknek már akkor kidolgozták a *Márciusi Front* programját, hogy március 15-én az ország minden részében egyszerre emeljék fel szavukat az ifjúság komoly képviselői. *Debrecenben is ennek a 12 pontnak kellett volna elhangzani az egyetem aulájában* s ezt a 12 pontot előzte meg mintegy ellenpontokként Kostyál László 12 pontja. Innen volt az a nyilvánvaló különbség,

ami a Kostyál-féle pontok és Gulyás Gábor ünnepi beszéde között megmutatkozott.

Most, amikor a támadások a Márciusi Front ellen megindultak, a debreceni ifjúság egyik legtekintélyesebb egyesülete, a Werbőczy B. E. természetszerüen kötelességének tartotta, hogy kiálljon a saját maga termette Márciusi Front mellett.

Minden hiresztelés dacára is Gulyás Gábor a Werbőczy B. E. vezére, sajátkezüleg irta alá a csatlakozó nyilatkozatot, a Werbőczy B. E. törzsfői tábora teljesen azonositotta magát vezére tettével s igy a küzdelem változatlanul áll.

Az egyik oldalon

Örömet az ember élete,
ha rendes az emésztése!

Artin

este bevéve
reggel pontosan ható

tökéletes

olcsó, fájdalommentes
utólérhetetlen hatású

hashajtó

2 szem 12 fillér
12 szem 54 fillér
20 szem 90 fillér
60 szem 2·50 pengő

Kapható a gyógyszertárakban

A hivatalos Turul fórumok mindent elkövetnek, hogy az ellenzék vezetőit letörjék, a tegnapi nap folyamán átlátszó okokból

fegyelmi alá helyezték az egyesület vezérét, de a törzsfői tábor személyektől függetlenül tovább halad a Márciusi Front útján.

Az a verzió is felmerült, hogy az egészet tulajdonképpen a Rajnissféle frakció irányítja, amelyik csoport már többször megpróbálta átvenni a Turul irányítását, azonban a fiatalság sohasem kért sem az importált emberekből, sem az importált eszmékből. Mindenesetre különös, hogy Rajnissék a Dunakonföderációval kapcsolatban el akarják siklasztani a Márciusi Front programjának

II. komoly szociális pontját és még különösebb, hogy pont azok ellen az ifjúsági vezetők ellen indítják meg a hajszát, akik társadalomtudományi, vagy irodalmi téren máris országos névre tettek szert.

A Turul-mozgalom fordulópontjához érkezett, ha a Márciusi Front vezetőit diktatórikusan fegyelmikkel és egyebekkel letörik, a komoly és céltudatos ifjúság kiszorul a Turulból és a Turul nem lesz más, csak a mindenkori hatalmon levők ugródeszkája.

VIGSZINHÁZ

A legtökéletesebb és legvidámabb MAGYAR FILM:

Rád bízom a feleségem

ERDÉLYI MICI, PÁGER, Pethes, Bilicsi stb. a főszerepekben.

Előadások: vasárnap és hétfőn 3-5-7-9-kor, kedden 5-7-9 órakor

Darányi miniszterelnök kihallgatáson volt a kormányzónál

Horthy Miklós kormányzó szombaton ötnegyedórás kihallgatáson fogadta Darányi Kálmán miniszterelnököt. A kihallgatás során a miniszterelnök az időszerű politikai és kormányzati kérdésekről tett előterjesztéseket az államfőnek. A kormányzói kihallgatás után Darányi miniszterelnök a miniszterelnökségen hosszabb kihallgatáson fogadta Baross Gábort, a TESz elnökét.

A kormányzói kihallgatás előtt a miniszterelnök fogadta **Hóman Bálint** kultuszminisztert, aki az értelmiségi munkanélküliek elhelyezéséről kidolgozott tervezetet mutatta be. Utána **Mecsér András** és **Baross Gábor** jelent meg a miniszterelnöknél, majd **Ivády Béla**, a NEP elnöke jelent meg, aki megbeszélte a miniszterelnökkel a jövő szerdai értekezlet anyagát.

—

Csökkentették a napilapok oldalterjedelmét

Hatályon kívül helyezték a nagyobb oldalterjedelmet biztosító kivételes engedélyeket.

Fontos rendeletet adott ki péntek este a kormány. A rendeletről, amely a Budapesti Közlöny szombati számában jelent meg, a Magyar Távirati Iroda a következőket jelenti:

A Budapesti Közlöny szombati száma közli a miniszterelnöknek 2098—1937. M. E. számú rendeletét egyes időszaki lapok nagyobb oldalterjedelemben való megjelenésére kiadott kivételes engedélyek hatályon kívül helyezése tárgyában. E rendelettel a miniszterelnök az 5110—1931. M. E. számú rendelet 4. §-ában foglalt felhatalmazás alapján egyes időszaki lapoknak ugyane rendelet 1. §-ában megállapított oldalterjedelemnél nagyobb oldalterjedelemben való megjelentetésére kiadott kivételes engedélyrendeleteteit hatályon kívül helyezte.

A fenti rendelet alapján tehát a Magyarország területén megjelenő időszaki sajtótermékek ismét csak a 4810—1931. M. E. számu, illetőleg e rendeletet módosító 5110—1931. M. E. számu rendeletben meghatározott maximális oldalterjedelemben jelenhetnek meg.

—

Vasár- és ünnepnapokon sörözés a Vigadó nagy teraszán. Cigányzene.

A Magyar Dalosegyesületek Országos Szövetségének elnöksége látogatást tesz Debrecenben

A debreceni és hajdúvármegyei törvényhatósági dalosbizottság értesítést kapott az országos szövetségtől, mely szerint folyó hó 10-én, azaz szombaton a déli gyorsvonattal a szövetség három kiküldöttje érkezik hivatalos látogatás céljából városunkba.

A törvényhatósági dalosbizottság *Rásó István* alispán, elnök irányítása és vezetése mellett a már fent említett napra gazdag programot állított össze. A Tisza István Dalkör közreműködésével és a tervbevett üdvözlésekkel méltó fogadtatás lesz a pályaudvaron. Délután háromórai kezdettel az összes dalosegyesületek képviselőinek bevonásával a vármegyeháza emeleti tanácstermében dalostagértekezletet tart a dalosbizottság elnöksége, melyen a Városi Világítási Vállalat Dalegyesülete énekszámaival fog közreműködni. Megvitatják e dalosértekezleten a magyar dalosügy megoldásra váró problémáit. A budapesti vendégek tiszteletére — amennyiben programváltozás nem történne — este a helyi MÁV Egyetértés Dalkör szerenádot ad.

Városunk daloséletének ezen nagyjelentőségű megmozdulására ezúton is felhívja a dalosügy iránt érdeklődők figyelmét a törvényhatósági népművelési bizottság.

(B. E.)

HIRDETMÉNY. Közhírré teszi a városi adóhivatal, hogy a m. kir. pénzügyminiszter úr az 1933. évi 52.700—VII. számú rendelete folytán azon adózók, akiknek négynél több gyermekük van, s jövedelemadónak azon ok miatt nem alanyai, mert 1000 pengőt érő tiszta jövedelmük nincs, illetve 25.000 pengőt elérő tiszta vagyonuk nincs, a terhükre előírt föld, ház, általános kereseti adó, valamint az ezek után járó állami, törvényhatósági és egyéb községi adóknál az ötödik és azon felüli gyermekei után egyenként 5 százalékos adómérséklésben részesíttetnek. Az adómérséklés iránti igény megállapítása az érdekeltek bejelentése folytán történik meg. Felhívja a városi adóhivatal az érdekelt adózókat arra, hogy ez év április hó végéig adómérséklés iránti igényüket a városi adóhivatalnál, I. emelet, 16. számú szobában jelentsék be, s ez alkalommal igazolják azt, hogy háztartásukban hány önálló keresettel nem bíró törvényes, törvényesített, mostoha, vagy örökbe fogadott gyermek, illetve unoka van. A bejelentés ezen körülmények írásbeli felsorolásával történik és a benyujtás alkalmával a bejelentő lappal igazolandó az a körülmény, hogy a bejelentővel egy háztartásban él és születési bizonyítvány, a keresztelési jegy, vagy iskolai értesítővel a gyermek életbenléte. Azok, akik fenti bejelentésnek április hó végéig eleget tesznek, az adómérséklési kedvezményben ez évi január 1-től számított egy évi időre részesülnek. Debrecen, 1937 március 31. Városi adóhivatal.

Jól sikerült a Galamb-est

A Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület az Angol Királynő zöld termében galambestet rendezett, mely igen jól sikerült. A termet teljesen megtöltötte az előkelő közönség. Dr *Nagy Jenő* elnök tartott érdekes előadást a galambról és a gerlárol, *Keömley Aurél* őrnagy pedig a postagalamb szerepéről a híradás szolgálatában. *Tuster Jolánka* hatásos szavalata, dr *Renez Antalné* szép énekszámai egészítették ki stilusosan a műsort. Rácz Jancsi és zenekara pompás kísérete mellett. Az előadás méltatására még visszatérünk. A közönség fehér asztal mellett még sokáig maradt együtt.

5 ÉV — 25 INTÉZMÉNY

cím alatt jelent meg az Országos Ref. Szeretetszövetség képes albuma, amely 60 képben és magyarázó szövegben mutatja be a Szeretetszövetség első 5 évi működése alatt létesített 25 intézményét, közölvén az épületek rajzát, az azokban folyó munkát s az alapítók arcképeit. Ebben a füzetben a Szövetség be akar számolni, hogy mire fordította a nyert adományokat és tagsági díjakat, bemutatja a létesítményekben folyó szeretetmunkát és tájékoztat arról a sokoldalúságról, amellyel a nyomoron segíteni kíván. A füzet egy darab a jövő Magyarországból, amely a szociális kérdések megoldásával alapozza meg hazánk jövendőjét, egyben eszméltetés azok számára, akik eddig nem gondoltak arra, hogy ennek az elhanyagolt útnak kimunkálása minden hazáját szerető magyarnak elháríthatatlan kötelessége, amelyet hacsak néhány fillér hozzájárulással is szolgálnia kell.

A füzetet, amely beszédes bizonysága a Szeretetszövetség által végzett munka szükséges és áldott voltának, meg lehet rendelni 40 fillér beküldésével a Szövetség irodájában: Debrecen, Maróthy György u. 5.

Elegáns akkor lesz, ha

ruháit, kosztümjeit

Gellén Ilona

angol és francia nőidivat szalonjában készíttetni: PIAC 63., emelet.

HIRDETMÉNY.

Az 1929. XXX. t. c. 23. paragrafusának 4. pontja alapján közhirré teszem, hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a folyó évi április hó 8-án csütörtökön délelőtt 9 órakor a Városháza közgyülési termében rendkivüli közgyülést tart, amelynek tárgysorozata a Városháza hirdető tábláján ki van függesztve. **Polgármester.** z

Tavasz

LEGGYÖNYÖRÜBB FEHÉRNEMÜ UJDONSÁGAI

Kardos László

CÉGNÉL

Kerékpár-t legjobbat, legolcsóbban
Gumi-t Alkatrész-t leghosszabb részletre
Soltész nál Kálvin-tér 2.

A katólikus egyház és a magyar állam ellen izgató német agitátort fogtak el a csendőrök

Nyíregyházi jelentés arról számol be, hogy Szabolcs, Bereg és Szatmár megyében több községben elszaporodtak a szekták és szélsőséges izgatás folyik a szekták összejövetelein.

A csendőrség különösen azt a szektát kezdte figyelni, melynek tagjai Mátyus községben »Jehova Isten tanui« néven szervezkedtek. A szekta tagjai Gerhardt Zénnig német állampolgár vezetésével tartottak összejöveteleket magánházakban, ahol

a német állampolgár a katolikus egyházra és a magyar államra sértő röpiratokat olvasott fel és terjesztett. A röpiratokat a magyar belügyminiszter hónapokkal előbb kitiltotta az országból és elkobzásukat rendelte el.

A csendőrök több gazdálkodó házában találtak tiltott röplapokat, melyeket a német állampolgár osztogatott ki.

A bizonyítékok alapján az izgató német agitátort elfogták a csendőrök és beszállították a nyíregyházi ügyészségre.

A német állampolgár beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy a Prágában működő Wacht-Tower Iroda adta ki a röpiratokat és azokat a budapesti fiók is terjesztette, de nem a szektták igénybevételével.

Nyíregyházáról Zénniget a fővárosba vitték, hogy budapesti szereplését tisztázzák. A nyíregyházi ügyészség a német állampolgár ellen izgatás és lázitás miatt kívánja az eljárást megindítani.

A nemzetiek elfogtak egy fegyvercsempésző hajót

Páris, április 3. A francia hadifudósítók jelentései szerint a spanyol nemzeti csapatok a bilbaoi harctéren St. Antonio de Uraquiol előtt állanak. Az Espana nemzeti cirkáló tegnap bombázta a Santandertől keletre fekvő Leridát és Colindriát. A Libertée jelentése szerint a nemzeti hajóraj feltartóztatta az angol lobogó alatt haladó *fegyvercsempésző Anna-Mária nevű spanyol hajót. Az Anna-Máriát, amely 650 tonna hadianyaggal és élelmiszerrel Santander felé tartott, a nemzeti hajóraj egységei El Ferrol kikötőjébe vezették.*

— **Szerdán este lesz a Kollégiumi Diákszövetség összejövetele.** Az Angol Királynő zöldtermében szerdán este 6 órakor tartja a Kollégiumi Diákszövetség április havi összejövetelét. Neves előadóként **Horvay** Róbert igazgatót sikerült biztositani, aki a kollégiumi diákok uj életfeltárását fogja adni a Szepességre járt kollégiumi diákok cimmel, vázolni fogja, milyen lelkülettel ment el és jött vissza a debreceni ifju a közeli nagy messzeségből. A Szilárdi János kiadásában megjelent „Szép vagy diákélet" debreceni vonatkozásu históriái, anekdotái kerülnek sorra Csobán Endre dr jóizü előadásában, ismeretlen részleteket közöl a Kollégium történetéből Nagy Sándor dr vallástanár, majd Loos Gyula fővárosi tanitónak Ecsedire vonatkozó feljegyzéseinek ismertetése után a prepa-életből karcolatokat ad Szücs János tan. kép. tanár. A prepáknál uj szokás kezd tradicióvá kijegecesedni. Ennek mibenlétét, kialakulását vetiti a megjelenők elé Szemes Károly tan. kép. int. tanár. Mindenkit szivesen látnak.

A hálókocsi ma már nem fényüzés!

Összes magyarországi (bel öldi) vonatainkon egységes dijszabás:

III. o. P 5.—
II. o. P 7,50
I. o. P 10.—

30 napig érvényes tértijegy váltásánál

25% kedvezmény!

Bármely érvényes vasuti jegy feljogosit hálókocsijegy váltására.

Időt és költséget takarit meg

Hálókocsiban eltöltött éjszaka után testi és szellemi erőinek teljes birtokában végezheti napi munkáját.

Az érkezés után a végállomáson nem kell kiszállania, mert **reggel 8 óráig** zavartalanul tartózkodhatik **a hálókocsiban.**

Kérje a 380. sz. díjtalan részletes ismertetést és pontos menetrendet étkező- és hálókocsi szolgálatainkról.

NEMZETKÖZI VASUTI HÁLÓKOCSI TÁRSASÁG
Budapest, IV. Petőfi Sándor u. 2.

Elfogták az aszódi rablógyilkost, aki azért ölt mert mulatni akart

A rablott pénzt mind eldorbézolta

Hírt adtunk már az aszódi borzalmas rablógyilkosságról, özv. Tóth Andrásnét holtan találták reggel az ágyában. Tompa tárggyal ütötték agyon.

A gyanú Masznyik Jánosra terelődött,

aki Tóthné kötélverő műhelyében dolgozott. Rádiógramban közölték az egész országban személyleirását.

Pénteken az éjjeli órákban a budapesti főkapitányságnak Radó Lajos, a Mori Borozó tulajdonosa betelefonálta, hogy ott mulat egy ember, akiről azt hiszi, hogy az aszódi gyilkos. Csakhamar el is fogták. Mindent bevallott. Elmondotta, hogy

pénzre akart szert tenni, hogy egyszer jól kimulassa magát, így érlelődött meg benne a gyilkosság gondolata.

Egy hosszú vasrúddal belopódzott az asszony hálójába és három csapással végzett vele.

Azután átöltözött, Budapestre utazott. A Móri vendéglőben kezdett mulatni egy leánnyal, akinek arany karkötőórát, sálat és egy pár harisnyát vásárolt. Másnap folytatta a mulatozást, minden pénzt elköltött. Letartóztatták.

Ujvidéknél kiöntött a Duna

Belgrád, április 3. A jugoszláviai folyóknak újabb áradása következtében egyre fenyegetőbb lesz az árvízveszély. A legutóbbi jelentések szerint mind a Duna, mind a Tisza, mind a Szava erősen emelkedőben van, úgyhogy a folyók a gátak áttörésével és nagy területek elöntésével fenyegetnek. *Különösen kritikus a helyzet Ujvidéknél. Egyes uccák már viz alatt állanak.*

Hungária filmszinház

Ma, Vasárnap és holnap, Hétfőn is d. u. 3, 5, 7, 9 órakor Kedden: 5, 7, 9 órakor az óriási hatást kiváltó izgalmas dráma: a

„SAN-FRANCISKO"

CLARK GABLE és JEANETTE MAC DONALD főszereplésével.

Okvetlenül nézze meg filmünket!

Az Apollóban

Ma, vasárnap és holnap, hétfőn 3, 5, 7, 9 órakor utoljára a legmagyarabb film:

A sárga csikó

Kiss Ferenc, Rózsahegyi, Csortos stb. nagyszerü alakitásával.

— **Agyvérlódulás**, szivszorongás, nehéz légzés, félelemérzet, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság, s gyengeségi állapotok munkaképtelenség a rendkivül enyhén ható természetes **Ferenc József** keserüviz használata által igen sokszor gyorsan megszüntethetők. Tudományos megállapitások megerősitik, hogy a **Ferenc József** viz a makacs székszorulás és az emésztőcsatornán át történő mérgeződés mindenféle jelenségénél — öregnek és fiatalnak — a legjobb szolgálatot teszi. Az orvosok ajánlják.

Férfi könnyü átmeneti kabátok
tökéletes szabásu finom teveszőr és gabardin raglánok,
elsőrangu minőségben elegáns kivitelben, BARTOS GÉZÁNÁL a volt Szántó-féle ruhaüzletben.

Árpádtéri lelkészi állásra pályázók véglegesitett sorrendje

Az egyházkerületi lelkészjelölő-bizottság április 2-án a ref. püspöki hivatalban az Árpád téri lelkészi állásra a következő lelkészeket jelölte:

1. *Dr Farkas Pál,*
2. *Bodás János,*
3. *Peleskey Sándor,*
4. *Papp Imre,*
5. *Magyar Bertalan.*

Az Árpád téri református hívek így az E. T. II. t.-c. 47. §-a alapján a fenti jelöltekre adhatják le szavazatukat a választás napján.

A kiszabadult rabok számára otthont épit a Református Szeretet Szövetség

A büntetésüket kitöltött rabok-nak a társadalmi életben való elhelyezése nehéz feladat, mert sokan előítélettel viseltetnek a sokszor tényleg megjavult emberekkel szemben. Ezen az állapoton kíván segíteni a Református Szeretetszövetség, amely *Makláry Károly* püspök vezetésével küldöttségileg felkereste a polgármestert, hogy a város segitségét kérje. A küldöttség tagjai voltak Makláry Károlyné, dr Koncz Aurélné, Maár Margit, a börtönmisszió vezetője, Uray Sándor lelkész-főjegyző, Makkai Sándor egyetemi tanár, dr T. Szücs Géza.

A Szeretetszövetség azt kérte, hogy *adjon a város megfelelő telket arra a célra, hogy otthont épitsenek a börtönből kiszabadult foglyok részére.* Itt megtanítják őket mesterségre, földművelésre, kertészetre stb., hogy ismét hasznos tagjai lehessenek a társadalomnak. A telek a város tulajdona maradna. *Makláry Károly püspök kijelentette, hogy az összes költségek a Szeretetszövetségnek rendelkezésére állanak,* úgyhogy akár már most a tavasszal megkezdhetnék az épitkezést.

Dr *Kölcsey Sándor* polgármester kijelentette, hogy ezt az eszmét a kivitelben szeretettel támogatja és mindent megtesz, hogy minél előbb megkapja a Szeretetszövetség a kért telket. Az ügyet közgyűlés elé viszi pártoló javaslattal.

—

Építőipari nagygyülést tart április 11-én az ipartestület

Az ipartestület elöljárósága egyhangúlag elhatározta, hogy a közeljövőben építőipari nagygyűlést fog összehívni. E nagygyűlés határnapját az ipartestület elnöksége *április 11-én, vasárnap délelőtt 10 órában állapította meg,* amelyre már most felhívja az összes építőipari szakmák (építő-, kőműves-, ácsmester, kőműves- és ácsiparos, asztalos, bádogos, lakatos, festő, villany és vízvezetékszerelő, üveges, stb. stb.) figyelmét, azzal, hogy ezen a nagygyűlésen szívesen látja Debrecen város egész iparosságát, hiszen az építőipar helyzetének jó vagy rossz sorsa maga után vonja az össziparosság sorsát is.

Az építőipari nagygyűlés foglalkozni kíván a teljes megsemmisülés szélén álló építőiparosság sorsával; hangot fog adni kívánságainak, rá fog mutatni kétségbeejtő munkanélküliségére és feltárja sérelmeit, mert — sajnos — az építőiparosság ígéretekből nem tudja még saját magát és családját sem fenntartani, mégpedig saját hibáján kívül.

A nagygyűlés — információnk szerint — teljes komolysággal fogja tárgyalni sérelmeit és épp ez a higgadt komolyság fogja bizonyítékát szolgáltatni annak, hogy a kézművesiparosság magára talált és megértette az idők szavát: csak összefogással és a kívánságok határozott és egyöntetű hangoztatása mellett érheti el célját, amely pedig nem más, mint az, hogy az ígéretek helyett jöjjön el a tettek ideje és a kézművesiparosság becsületes munkája után ismét az lehessen, ami eddig volt: fontos oszlopa a magyar társadalmi életnek és a magyar államnak!

—

Egy pengőt ér ez a szelvény
mert lapunk kiadóhivatalának pénztáránál ezen szelvény ellenében
SZALACSY RÁCZ IMRE:
Szent a föld
c. regényének második kiadása 2.— pengős boltiár helyett 1.— pengőért megvásárolható.

Oswaldo Polimanti, a perugiai egyetem professzora Debrecenbe érkezik

Érdekes külföldi vendég debreceni látogatásáról kaptunk hírt. Szerdán délután Debrecenbe érkezik *Oswaldo Polimanti*, a perugiai egyetem professzora, akit tudományos érdemei elismeréséül a Tisza István Tudományos Társaság tiszteletbeli tagjává választott. A kiváló professzor, aki a perugiai egyetem élettani intézetének igazgatója, nemcsak tudományának világszerte elismert kitűnő kutatója, hanem ezenkívül nagy magyarbarát.

Magyarország iránti érdeklődésének számtalan tanujelét adta. Azonkívül, hogy már többször járt hazánkban, magyar barátságának legbeszédesebb bizonyítéka, hogy az ő agyában született meg az ostiai magyar diáktábor gondolata. Amint köztudomású, évenkint száz és száz magyar fiú táborozik minden nyáron a Campo Mussolinin, Itália mosolygó kék ege alatt. Az idevonatkozó terveket Oswaldo Polimanti professzor már 1929-ben kidolgozta. A nagyszerűen megszervezett magyar diáktáborok megvalósításának debreceni látogatását figyelemmel kíséri ezek szerint a magyar ifjúság nagy tömege is.

A kitűnő tudós székfoglalójának megtartása végett érkezik Debrecenbe. Erre az előadásra már most felhívjuk városunk művelt és olaszbarát közönségének figyelmét.

A Székely Társaság müsoros estje

A végefelé járó szezon kiemelkedő eseményének igérkezik a Debreceni Székely Társaság műsoros estje, amelyet ma, április 4-én, este 6 órakor rendez az Arany Bika szálló üveg ermében. Ezek a műsoros estek, melyeket néhány év óta honosított meg a Társaság, azt a célt szolgálják, hogy állandó tájékoztatást nyujtsanak Debrecen társadalmának Erdélyben szenvedő testvéreink küzdelmes sorsáról.

A trianoni határokon belül élő magyar el sem képzelheti azokat a válogatott kínzásokat, amikkel alig harminc kilométernyire tőlünk, állandóan gyötrik a magyarságot. Ezért nagyjelentőségű a Székely Társaság felvilágosító munkája, ezért nem szabad ennek a nagyszabású akciónak ellanyhulnia. Az áprilisi estélyen **Darkó** Jenő dr, egyetemi tanár, elnök fogja ismertetni az erdélyi magyar kisebbségi egyházak helyzetét, — ami egyjelentésű a magyarság helyzetével, hiszen a magyarság sorsa odatúl teljesen egybeforrt az egyházak sorsával s az elnyomás ezek ellen irányul a legtervszerübben.

A tudományos részt művészi számok egészítik ki: ének, hegedű és szépirodalmi felolvasás. Ez utóbbival ez alkalommal Gyulay Zoltán egyetemi professzor szolgál, hadifogoly emlékeinek bemutatásával. A székelységgel ezeknek is van kapcsolatuk, amennyiben szereplői leginkább székely bakák, akik pompás faji vonásaikat a hadifogság nyomoruságai közepette is megőrizték.

Révészné Váró Margit, országosan ismert kitűnő énekművésznőnk régi székely dalokkal szerepel, Timáry Mária pedig, az ifjú művészgárda kiváló tagja, Hubay Csárdajelenetét fogja hegedün előadni.

A Társaság arra is nagy gondot fordít, hogy estélyei a társas összejövetel alkalmául is szolgálhassanak: utána kedélyes vacsorára gyülnek össze a résztvevők. Ez a vacsora ezuttal sem marad el s az Arany Bika kiváló székely étrenddel kedveskedik a székely est közönségének.

Felmentették a házasságszédelgés vádja alól, mert letartóztatása miatt nem házasodhatott

Érdekes tárgyalás a debreceni törvényszéken

Dr. **Jóna Kálmán** bíró elé érdekes bűnügy került. **Unterberger** Pál biztosítási tisztviselőt házasságszédelgés miatt jelentette fel egy debreceni leány és elpanaszolta, hogy a hivatalos eljegyzés is megtörtént és a vőlegényének 235 pengőt adott át, de az elhagyta Debrecent és anélkül, hogy őt értesitette volna, Budapesten más leányt vett feleségül.

A tárgyaláson a biztosítási tisztviselő elmondotta, hogy neki

komoly szándékában volt feleségül venni a debreceni leányt és a házasságot csupán azért nem tudta megtartani, mert egy bűnügybe önhibáján kivül belekeverték és Budapesten őrizetbe vették.

Kiderült az ártatlansága és szabadon engedték. A leánynak levelet nem irt, később pedig, mikor megtudta, hogy **feljelentette házasságszédelgés miatt,** végleg szakított vele.

Elmondotta még a biztosítási tisztviselő, hogy a debreceni leánytól nem 235 pengőt, hanem 35 pengőt kapott. Szándéka annyira komoly volt, hogy a leányt felvitte szüleihez Budapestre, hogy megismerjék leendő feleségét.

A bíróság a tárgyalás során megállapította, hogy

Unterberger Pál nem önként hagyta el Debrecent, hanem budapesti megkeresés alapján volt kénytelen távozni Budapestre, ahol szabad mozgásában korlátozva volt, mig ügye elintéződött és ezért nem tarthatta meg az eljegyzés után az esküvőt.

A bíró felmentette a vád alól, mert eljárásában a csalásra irányuló fondorlatot nem látta igazoltnak. A felmentő itélet jogerős.

Steyr-Waffenrad
Csepel Csoda stb.
kerékpárokban
és alkatrészekben
Keszler mindenkinél
olcsóbb
Széchenyi utca 1. sz.
alacsony részlet,

13439/1937. VI. HIRDETMÉNY. A m. kir. Honvédelmi Miniszter Ur a m. kir. honvéd Ludovika Akadémiába való felvételre az 1937/938. tanévre pályázati hirdetményt bocsátott ki. A hirdetmény szerint teljesen díjmentes államköltséges, továbbá alapítványi és fizetéses helyek kerülnek betöltésre. A részletes feltételeket is magában foglaló pályázati hirdetmény megjelent a Budapesti Közlöny f. évi március hó 11-iki 63. számában. Megtekinthető a városi elsőfoku közigazgatási hatóság (Kossuth u. 20. sz.) földszint 27. sz. helyiségében. Polgármester.

Felakasztotta magát egy 72 éves férfi a Vendég uccán

Mire megtalálták már halott volt

Tragikus módon vetett véget életének Bagdi István 72 éves férfi, Vendég utca 80. szám alatti lakos.

Bagdi István az utóbbi időben gyakran betegeskedett és ez nagyon elkeserítette az idős embert. Ismerősei előtt gyakran hangoztatta, hogy az embernek, ha megöregszik, ilyen megromlott egészséggel nem érdemes élni. Az ismerősök vigasztalták Bagdi Istvánt és senki nem gondolta, hogy az öregember, akinek egyébként semmi gondja nem volt, ilyen végzetes tervet forgat agyában.

Tegnap délelőtt Bagdi István félórára egyedül maradt a lakásban. Ezt az időt használta fel az öngyilkosság elkövetésére.

Lóistránggal az ablak keresztfájára akasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt. Nyomban levágták a kötélről s orvosért küldtek, de már a rövid idő alatt megérkezett orvos is csak a beállott halált konstatálhatta.

Az öngyilkosságról jelentést tettek a rendőrségnek, mely lefolytatta a nyomozást az ügyben. Megállapították, hogy Bagdi István levelet nem hagyott hátra s tettét a betegsége miatti elkeseredésében követte el.

Kettős házasság és okirathamisitás büntette miatt került a debreceni törvényszék elé a többnevü román szökevény

Az analfabéta tollkereskedő regényes élete.

Szombaton délelőtt a debreceni törvényszék **Trásy** tanácsa elé került **Junger** Mihály tollkereskedő, aki ellen dr **Bényey** Zoltán ügyész kettős házasság és kétrendbeli okirathamisitás miatt emelt vádat.

Junger Mihály nem magyar állampolgár és román megszállt területről került Debrecenbe még 1920-ban. Megismerkedett egy büdszentmihályi tollkereskedő lányával és feleségül vette 1922-ben Schlicher Karolinát. Büdszentmihályra költözött, de nem sokáig élt feleségével, mert elhagyta és Szegedre ment, ahol az egyik vallomást tévő szerint vadházasságban élt az egyik cigánynővel.

Junger Mihály Debrecenben akciót indított, hogy az állampolgárságot megszerezze és az iratok beszerzése során derült ki a kettős házasság ügye, de kiderült az is, hogy téves adatok kerültek az ő bemondása következtében a hivatalos iratokra és ezért okirathamisitás miatt is megindult ellene az eljárás.

A bíróság előtt kiderült, hogy **Junger Mihály több nevet használt. Debrecenben Kauffmann Béla néven szerepelt, de Szegeden már Schlicher Ferenc tollkereskedő néven élt és ott házasságot is igért Kovács Erzsébetnek.**

Felvett a házassági ajándék címén a rokonságtól 60 kiló tollat, ruhát, nagyobb összegű pénzt. — A házasságból nem lett semmi és ezért feljelentették és elítélték Szegeden 4 hónapi fogházra. Büntetését kitöltötte.

A bíró kérdéseire elmondotta Junger Mihály, hogy őt

a románok elfogták és emberölléssel gyanusították, becsukták a dési börtönbe, de onnan megszökött és igy került magyar területre.

A kettősházasság vádjával kapcsolatban elmondotta a vádlott, — hogy ő jóhiszeműen házasodott meg másodjára, mert azt hitte, hogy román megszállt területen kötött házasságot felbontották. Egy Berger nevü jóismerősének adott többször pénzt, hogy intézze el a válást és az hozott is át egy irást, melyből

azt olvasta fel, hogy a házasság érvénytelen. Elhitte Berger beszédét, mert ő nem tud irni, olvasni. Az állampolgársági ügyének intézésével is Bergert bizta meg, aki vállalta, hogy megcsinálja. Ha történt hiba, ez Berger hibája.

A bíróság megállapította, hogy a többnevü Junger Mihály néhol mint mészárossegéd, több helyen pedig mint tollkereskedő szerepel és az anya neve is kétféle. A debreceni Ulmann cégtől van egy bizonyitvány arról, hogy 1918-ban, mint boltiszolga dolgozott és igen becsületes ember, de a vádlott maga állitja ezzel szemben, hogy csak 1920-ban jött magyar területre. Első bejelentő lapjai pedig 1922-ből valók.

A bíróság dr Bényey Zoltán vád- és dr Réthy László védőbeszéde után hat hónapi börtönre ítélte az analfabéta tollkereskedőt.

Büntetését az előzetes fogsággal már kitöltötte, mert 24 nappal tovább volt letartóztatva a debreceni fogházban. Az ítélet nem jogerős.

300 pengő jutalmat tüztek ki a napuccai 3000 pengős ékszerlopás nyomravezetőjének

A Nap utca 6. szám alatt Polgáry Istvánnak, a Gazdasági Egyesület elnökének kárára elkövetett ékszerlopás ügyében még nem sikerült kézrekeriteni a tettest. A nyomozás pontosan megállapította, hogy **a nagyarányú ékszerlopást besurranótolvaj követte el**, aki azalatt a rövid idő alatt, mig a lakás őrizetlenül volt, behatolt a hálószobába és onnan egy ezüstkazettából vette magához a gyürükből és egyéb nagyértékü ékszerekből álló zsákmányt. Megnehezitette a nyomozási, hogy néhány ujjlenyomaton kivül semmi nyom nem maradt a tettes után s a környékbeliek sem látták a ház körül gyanus alakot megfordulni.

A károsult Polgáry István most 300 pengő jutalmat tüzött ki annak, aki az ellopott ékszereket a rendőrségre beszolgáltatja, vagy azoknak nyomára vezet.

Rablási kisérlet véres verekedéssel a Hatvan uccán

Kellemetlen kalandban volt része tegnap este Kóka Gábor földmüves, Péterfia utca 53 szám alatti lakosnak.

Kóka Gábor este tiz óra tájban bement egyik Hatvan uteai vendéglőbe, hogy cigarettát vegyen, közben meg is ivott par pohár bort egyik asztalnál.

Az asztalnál ült Csirpák József nevü téglavetői lakos, aki egy vigyázatlan pillanatban — Kóka előadása szerint — kikapta felsőzsebéből cigaretta tárcáját, melyben Kókának a pénze is volt és azzal kiugorva a korcsmaajtón, menekülni kezdett.

Ugyanesak az asztalnál ült Nagy Lajos nevü férfi, akit Kóka megkért, hogy

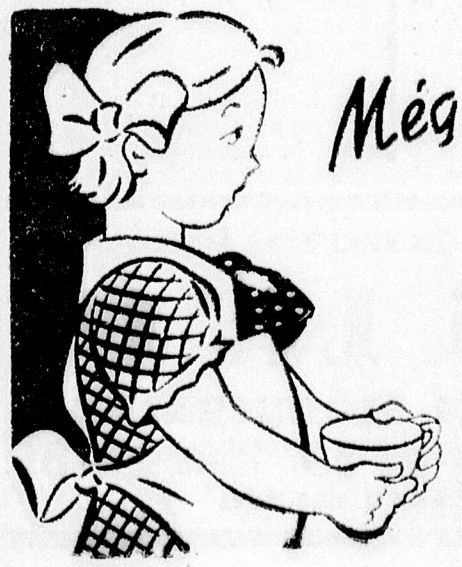
segitsen üldözni a tolvajt. Ez a Nagy Lajos állitólag társa volt Csirpáknak s — Kóka előadása szerint — mikor utolérték a cigarettatárcával menekülő férfit, mindketten nekiestek és véresre verték léccel és szőlőkarókkal.

Közben a verekedés színhelyére, a Hatvan utca 46. számu ház elé

nagy tömeg ember sereglett, akik a rendőr segitségével elfogták Csirpákot, mig Nagy közben eltünt.

Csirpákot előállitották a rendőrségen és megindult a vizsgálat az ügy tisztázására.

x **Mindenütt megkövetelik a gyorsirás tudását.** A Nameny Gyorsiro es Gepiroiskolában tartják az államvizsgákat. (Batthyány ucca 11. sz.)

Még egy csészével a kicsinek

ha már ugy megkivánta. A kávéital nem luxus, hanem táplálék! Amellett igen olcsó! Egy csésze valódi ***Franck*** kávépótlékkal izesitett **Kneipp** malátakávé, tejjel és cukorral, csak 3 fillérbe kerül.

Ennyit mindenki megengedhet magának!

Célszerű táplálkozás

annyi, mint az egészséget megóvni az energiákat fokozni. Ehhez segit a mindennapi Ovomaltine.

Teljes egészében vérré és hussá válik. Vitaminszük ségletét a növényi tápszerek drágulása miatt kevés pénzért Ovomaltine formájában fedezheti.

Vitaminoknak és absolut táperőnek concentratuma az

Ovomaltine

Kaphatók az összes gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben

Az iparosság öregségi és rokkantsági ügyével foglalkozott az Ipartestület előljárósági ülése és állást foglalt a névtelen levelek ellen

Az ipartestület pénteki előljárósági ülését Buray Imre alelnök nyitotta meg. A Nemzeti Hiszekegy után segédavatás következett s a negyven most szabadult tanonc között Mester Gyula autószerelő-segéd dícsérő oklevelet kapott.

Nagy Béla vízvezetékszerelő két beadványt intézett az előljárósághoz. Az elsőt, mely szociális problémákat vetett fel, javaslattétel végett a számvizsgálóbizottságnak adták ki, míg

az iparosság öregségi és rokkantsági nyugdíjának ügyével foglalkozót tíztagú bizottságnak adták ki tanulmányozás céljából.

Az asztalos szakosztály javaslatára az építőipar súlyos helyzetének feltárására a közeljövőben nagygyűlést hív össze az előljáróság, melyre az érdekelt hatóságok vezetőit is meghívja. Fazekas István és 57 társa a temetkezési segélyezőcsoporttal kapcsolatos tájékoztatás kérésére az elnöki tanács javaslatát az előljáróság magáévá tette.

Fegyelmi ügyek tárgyalása után az előljáróság konkrét esettel kapcsolatban kimondta, hogy névtelen levelet az ipartestület nem vesz érdemi tárgyalás alá, mert a névtelen levélírás szokása nem egyeztethető össze a magyar ember jellemző becsületes szókimondással. Tudomásul vette az előljáróság az ipartestület 1936. évi ügy- és vagyonkezelésének vizsgálatáról szóló jelentést. Nem fogadták el Papp László csizmadia szakosztályi elnöknek ezen tisztségéről lemondását, hanem egészségének helyreállítása céljából háromhónapi betegszabadságot engedélyezett az előljáróság.

Az iparosszálló elhelyezésére szolgáló Wesselényi uccai ház bérletét a polgármester felmondta, mivel az lebontás alá kerül. Ezzel kapcsolatban az elnökséget megbízták, hogy *új helyiség bérlésére kezdjen tárgyalásokat.* A betegsége miatt lemondott Pompola Ferenc férfiszabó szakosztályi elnök helyére érdemei elismerése mellett Keményfy Gyula póttagot hívták be. Elfogadta az előljáróság Ramminger István és özv. Komáromy Sándorné női fodrász előljárósági tagok lemondását, míg Grünfeld Lajos üveges szakosztályi elnököt felkérte tisztségének további viselésére. Kisebb ügyek letárgyalása után ért véget az ülés.

—

300 mesebeli babával nyilt meg a babakiállitás

Nagy érdeklődés közepette nyilt meg tegnap délelőtt a Szent Erzsébet Egyesület rendezésében a babakiállítás a MANSz helyiségében. Minden várakozást felülmúló látványban volt része a megnyitó közönségének, akiknek sorában Debrecen úri társadalmának igen sok illusztris tagja ott volt. Megjelentek báró Vay Lászlóné Bissingen Margit grófnő, továbbá dr Kölcsey Sándorné, eberswaldi Siegler Gézáné és még sokan mások.

Boda Madyke kérte fel báró Vay Adelmát a kiállítás megnyitására, átnyujtva nekik a dr Vargha Emilné iparművésznő által remekbe készített virágos nyulfogatot. A kis baroness igen kedves szavakkal üdvözölte a közönséget:

— Hívtatok, eljöttem. Én, debreceni kisleány gondolatban veletek vagyok, lélekben mindig itt vagyok köztetek.

Szimes Klárika mondott köszönetet, gyönyörű virágcsokrot nyujtva át. Ezután *Kovássy Kálmánné* üdvözölte a megjelenteket, megköszönve Achácz Imréné társelnöknőnek fáradozásait a kiállítás megrendezésében, az egyesület nevében háláját és elismerését fejezve ki. Ugyancsak köszönetet mondott dr Vargha Emilnének, aki méltó segítőtársa volt a rendezés munkájában.

Ezután a megjelentek gyönyörködve szemlélték végig a maga nemében páratlan érdekességű babakiállítást. Mintegy 300 szebbnél szebb baba került kiállításra, melyeket legnagyobb részben a debreceni úri családok ajánlottak fel erre az alkalomra.

A kiállítás egyébként műsorral van egybekötve. Nyitva van ma, vasárnap és hétfőn 10 órától 7 óráig. A műsor mindkét napon 11 és 5 órakor van. A műsornak szombaton is rendkívüli sikere volt. Vasárnap is fellépnek: dr *Vargha Emilné* érdekes bábjátékával, tündérmeséivel; dr *Jósa Ödönné* ismeretterjesztő előadást tart a babák eredetéről; dr *Szeszichné Tarján Lili* meséivel és a világítási vállalat kis csapatának énekes-táncos számaival; a *Donogán testvérek* énekes táncszámmal; *Preininger Márta* hárfázik; a *Somogyi nővérek* táncot mutatnak be. A gazdag műsorban szerepelnek még a *Borsos nővérek*, *Nádasdi Pistike*, *Bakó Babika*. A vasárnapi kiállítást megnyitja *Karussa Pfeiffer Juditka*.

Belépődíj nincs, műsormegváltás kötelező, felnőtteknek 30 fillér, gyermekeknek 20 fillér. Ma, vasárnap este nyolc órakor az egyesület zóna-vacsorát rendez az Angol Királynő termeiben, melyre az érdeklődők minél nagyobb megjelenését kérik.

Véres cigánylakodalom

Hajdusámsonban cigánylakadalomra gyültek a vendégek és megjelent nyolc nyíradonyi cigány is, de nem volt már részükre vacsora a lakadalmas háznál s így átmentek a Hangya vendéglőbe, ahol nagy mulatozás kezdődött. A lakadalmas háztól sokan átmentek és ott táncoltak a színes selyemkendős cigányasszonyok és cigánylányok.

A mulatozás javában folyt, amikor az egyik sámsoni cigány elkiáltotta magát:

— Az álljon fel itt táncolni, akinek jó csizmája van!

Ezt igen sértőnek találták a rossz csizmáju adonyiak és megindult a harc a sámsoniak és adonyiak között, először csak szóval, de aztán emelkedtek az öklök, előkerültek a görbebotok és kétestisztaságú zsebkések is. Általános verekedés kezdődött, melynek tíz sérültje lett. Szerencsére egyik sem sérült életveszélyesen. A legtöbb egy hónapi kezelés után meggyógyult.

A verekedés miatt vitéz dr Tóth János bíró elé kerültek: Czakó József, Bódi Sándor, Bódi József, Trigád György, Horváth János, Farkas József, Sarkadi Gyula, Balogh Imre és Kanalas Imre.

A bíró sok tanut kérdezett meg és megállapították, hogy Kanalast akarták agyonverni és többen felemelt lócával akarták agyoncsapni és alig tudott több sebből vérezve kimenekülni a vendéglőből.

Balogh Antal, aki gerincébe és a fejébe kapott egy szurást, elmondotta a bíró előtt a következőket:

— Nagyságos bíró úr én olyan rémületes dolgot, mint akkor a vendéglőbe volt, olyat még én se láttam, pedig tessék elhinni, csókolom a kezeit, hogy sok rémületes dolgot láttam már. — Beretvák, késes, drótkötelek, botok voltak ott készen a gyilkosságra, mert igenis az adonyiak felkészültek a mészárlásra és jól felszerelve jöttek. Kanalast akarták agyonüni egy lócával. Aki közel érte, szurta, ütötte. Én mentettem meg, meg egy másik jó ember, a Telegdi Lajos, de ő is megsérült csunyán, míg a Kanalast kivül mentettük az udvarra. Kanalas csak védekezésből csapolt maga körül egy bottal.

A bíró a tanuk megkérdezése után megállapította, hogy Kanalas Imre nem bűnös, mert csak önvédelemből vette elő a botot és a vád alól felmentette. A többi vádlott ügyét azonban, tekintettel arra, hogy a bűncselekményüket súlyosnak találja, átadta a büntető tanács hatáskörébe és a tárgyalást félbeszakította. Az új tárgyalást később tartják meg.

BÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Pacveker elnevezésü ingatlannak bagosi-zug néven ismert cca 80 kh. területü része árverés útján kerül bérbeadásra két évre, 1938. évi szeptember 30-ig terjedő időre. Az árverés f. évi április hó 7-én d. e. 9 órakor a városháza tanácstermében lesz megtartva. Kérdéses ingatlan, mely fele részben szántó, fele részben rét és legelő, a hosszúpályii kövesút mentén a város középpontjától cca 12 km távolságra fekszik. Mezőgazdasági épülettel nem bir. — Ugyanekkor kerül árverésre a Nyulason levő cca 76 kh. legelőterület, valamint a Mikepércsi úton levő Tormásföld elnevezésü ingatlanon keresztül húzódó út céljára fenntartott circa 220—250 négyszögöl terület is. Árverelni szándékozók a kikiáltási ár 10 százalékát bánatpénzként a város házipénztáránál az árverés megkezdése előtt letétbe tartoznak helyezni s az erről szóló letéti jegyet az árverelő bizottságnál bemutatni. Árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál (városháza félemelet 16. sz. szoba) megtekinthetők. Debrecen, 1937. április hó 3-án. Polgármester.

Storfüggöny
kézimunka betéttel P 6·20-tól
Torontáli szőnyegek
nagy választékban
Futó- és nagyszőnyegek
legolcsóbb árban

Legolcsóbb beszerzési forrás!
HAAS LIPÓT
Linoleum és Szőnyegáruház
Ferenc József-ut 58. Telefon 29-63.
Megyeháza mellett

Gumikabát
női műselyem P 14·50
Crepe de Chine kabát
P 26·— -tól
Műselyem paplan
fehér vattáv I P 20·50

Wolfner kerékpárgumi

Főelárusító:

Földes Sándor

Debrecen, Püspöki palota

vezet

Stiria, Puch, Csepel kerékpárok és motorok részletre is olcsón

Kártérítési per a Máv. ellen egy elgázolt pásztorgyerek miatt

A bíróság havi járadékot ítélt meg az elgázolt fiunak.

Igen érdekes kártérítési perben mondott ítéletet a debreceni törvényszéken dr Kulin Imre törvényszéki polgári biró.

A keresetet idős Major Sándor inditotta a MÁV ellen. A keresetben kártérítést követel a MÁV-tól fia elgázolásáért, mert emiatt a gyermeke 100 százalékos rokkant lett. Kéri igényében **100 pengő havi járadék folyósitását és a gondozói költség megtérítését, kéri a MÁV-ot kötelezni arra is, hogy két kifogástalan minőségü mülábat készittessen és mivel a gyermek növésben van, 24 éves koráig minden évben készittessen számára két darab uj mülábat, továbbá 80 pengő** megitélését azon a cimen, hogy a gyerek meglátogatásának költségei és a látogatások alkalmával hozott cukorkák ára megtérüljön.

A felperes fiát, aki pásztorgyerek, mult év juliusában vágta el a vonat a hajdubagosi állomás mellett. A szerencsétlen gyerek mindkét lábát levágta a vonat s a gázolást csak az állomáson vették észre.

A perben már többször tartott tárgyalást a debreceni törvényszék. A mostani tárgyaláson a MÁV jogi képviselője a kereset elutasitását kérte azon az alapon, mert a szerencsétlenséget a gyerek okozta s ezért a MÁV nem felelős. A pásztorgyerek elaludt a sinek mellett, a vonat füttyére felriadva, ösztönösen a tehén után szaladt s igy került a sinek közé.

Major Sándor ügyvédje a MÁV eme védekezésére reflektálva kifejtette, hogy a gyereket kötelességteljesités közben érte a szerencsétlenség. A MÁV-ot terheli a felelősség azért is, mert a mozdonyvezető nem fütyült.

Több tanu azonban a mult tárgyalásokon ugy vallott, hogy hallották a vonat fütyülését.

Kihallgatta a bíróság Ökrös Sándor dr törvényszéki orvosszakértőt is, aki érdekes véleményt terjesztett elő. A törvényszéki orvosszakértő kifejti, hogy a gyerek a rendes foglalkozását, a pásztorkodást csak bizonyos korlátozásokkal üzheti tovább, mert a járás zavartalan lesz, de már futásra a mülábak nem alkalmasak. Igy a pásztorkodást illetőleg a munkaképesség csökkenését 30—40 százalékra becsüli.

A bíróság megállapitotta, hogy a gyerek hirtelen ijedtsége és megzavarodottsága idézte elő a szerencsétlenséget, amely ugyan nem a gyerek kizárólagos hibájából származott s igy a bíróság kármegosztást alkalmazott. A gyerek 16 éves koráig járadék cimén havi 10, azután pedig havi 20 pengőt, husz éves korig két évenkint egy pár mülábat 280 pengő értékben, husz éves korától kezdve pedig négyévenkint köteles a MÁV uj mülábat csináltatni Major Sándornak. Megitélt a bíróság 48 pengő kártéritést a szülőknek látogatási dij fejében és elmarasztalta a MÁV-ot az összes költségekben. A felek fellebbeztek.

Olcsó fűszer ajánlat

	Fillér
1 kg rizs matt	68
1 „ rizs jappán fényes	76
1 „ rizs moulm. nagyszemü	84
1 „ bab libamáj	28
1 „ bab fehér	32
1 „ borsó törmelék	28
1 „ borsó feles sárga	40
1 „ köleskása pesti 1-es	32
1 „ árpakása nagyszemü	32
1 „ burgonyaliszt finom	84
10 dgk főző csokoládé Boon féle	28
10 „ csokoládé dragée	22
½ kg kakaópor	120
10 dkg mogyoróbél kerassundi	36
10 „ dióbél	24
¼ kg mazsola	34
¼ „ aranysárga mazsola	60
1 dobaz 100 db piskóta	160
1 kg olajbogyó répamag	64
1 „ takarm. cukor répamag	64

és minden más füszerekkek a legolcsóbb árban kaphatók.

Grünberger és G[illegible]

Csapó u. 18. Wiener házban.

x Grünfeld S. angol és francia női divatterme Piac 58. Linóleum udvar I. 24.

Rágalmazási per a debreceni polgármesterhez beadott kérvény miatt

Szikszay Aladár debreceni lakos, aki régen tüzoltóparancsnok volt, hatóság előtti rágalmazás vádja miatt a debreceni törvényszék elé került. Szegedi Lajos városi aljegyző jelentette fel. Az ügy előzménye az, hogy Szikszay Aladár rokkantságának megállapitására vizsgálat indult és tanukat kérdeztek meg, hogy megállapitsák, hogy a háborúban szerzett betegsége következtében lett-e rokkant. A kihallgatásokat Szegedy Lajos aljegyző tartotta meg.

Szikszay Aladár a város polgármesteréhez egy kérvényt adott be, melyben Szegedi Lajosra panaszkodott és azt állitotta, hogy befolyásolta a tanukat vallomásuk megtételében és rosszindulatuan járt el rokkantsági ügyében.

Dr Tokay tanácselnök kérdésére kijelentette, hogy nem érzi magát bünösnek, mert azt irta meg, amit bizonyitani is kiván.

Szegedy Lajos aljegyző elmondotta, hogy a miniszterium beszüntette Szikszay Aladár rokkantsági segélyét, mert nem a harcléren szerezte betegségét.

Kérte a bíróságot, hogy a miniszteriumnak erre vonatkozó iratát szerezzék be.

A bíróság elrendelte jogos magánérdekből a bizonyitást a rágalmazási perben és kihallgatják Szikszay Aladár tanuit és beszerzik az iratokat, hogy megállapithassák, milyen előzmények után fosztották meg rokkantsági illetményétől Szikszay Aladárt.

Tavaszi séta

Bódultan ballagok,
A járda sárga széle vezet,
Csipkés ablakból rámnevet,
Egy szőke fej.

Mellemen virág — érem,
Kékszemü jácint, piros rózsa,
Vidám rügybontó füttyös nóta
Zendül odabent.

Az utca végére érek,
Tavasz csókolja a levegőt,
S a házakhoz simuló temetőt,
Napfénnyel locsolja.

Nagy Sándor

Eső raglán gumirozott, remek szabással 8 különféle szinben P **13.80**

Viharkabát sátorlapból minden méretben P **16.80**

Viharkabát autótető vászonból, szavatolt vizmentes P **23.80**

Szövet raglán drap és szürke szinoen, eső álló lódenből P **29.80**

Szabott ár! — 5 % fiz. engedmény. — Nem vagyunk hitelszervezetben.

GRÜNFELD

Adolf és Társa

Kistemplom mellett.

Hozzászólás a jogi oktatás reformjához

Irta: Dr. Kováts Andor egyetemi tanár.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr által 1936 novemberére összehivott Felsőoktatásügyi Kongresszus úgy a maga egészében, mint tárgysorozatának kellete fel nemcsak a hazai főiskolák tanárainak, de a művelt közönségnek is az érdeklődését. Kár, hogy később a kongresszust december közepére kellett halasztani, ami bizonyos sieléssel járt. Végeredményben azonban ennek dacára elmondhatjuk, hogy az egyes témák általában minden szakosztályban kellő arányú megvitatásra találtak, igy tehát a kongresszus az összehívásával elérni kívánt célt, nevezetesen azt, hogy együtt legyen az anyag arra nézve, mikép a felsőoktatás reformjának egyes adódó kérdései felől miként gondolkoznak nem csupán az előadók, hanem az illető szak más hozzáértő férfiai is, nagyjában elérte.

De a tárgyalásnak az előbb említettek szerint némileg szükségszerüen gyorsult tempója egy nagy kárral mégis járt: a külső közvélemény a tárgyalásokról kiadott sajtóközleményeke nem tudta figyelemmel kísérni, de még azok is, akik ezt az akadályt le tudták győzni, a sajtóból legfeljebb azt vehették ki (mert a lapok csak ezt közöl ék terjedelmesebben), hogy bizonyos kérdésben mily álláspontot foglalt el maga az előadó, arról ellenben, hogy az előadói véleménnyel szemben (amely a dolgok természete szerint nem lehet eo ipso mindig maga a tökéletesség) egyesek mily ellenvetéseket hangoztattak, már nem tájékozódhatott. Pedig a felsőoktatási reformnak bőven vannak oly részletei, amelyek a nagyközönséget is érintik. Az elhallgatás eme bús sorsa jutott osztályrészül magamnak is, amidőn a jogi oktatás reformjáról szóló előadói véleményhez véletlenül nem kisebb férfiak, mint Finkey Ferenc koronaügyész és Oszwald István, a Kúria elnöke után közve lenül bizonyos reflexiókat füztem, mindössze annyi eredményünk volt, hogy a tudósítások esetleg megemlítették a nevünket, az előadói véleménynyel szemben felhozott kifogásaink azonban már nem érték meg a nyomdafestéket.

Miután közérdeklődésre méltó kérdésekről van szó, legyen szabad tehát itt felhívni a figyelmet, mint jogi professzornak, a jogi oktatás reformját illető néhány álláspontomra, megjegyezvén, hogy Finkey és Oszwald (és mások is sokan!) általában szintén ugyan ily értelmű nézeteiknek adtak kifejezést s igy bizonyos valószínűsége talán mégis csak van annak, hogy ezek az álláspontok az igazságtól nem lehetnek messze.

MARADJON KÖTELEZŐ A JOGI DOKTORÁTUS

1. Igy mindenekelőtt **nem vagyok barátja a kötelező jogi doktorátus megszüntetésének!** És legalább is addig, ameddig a kötelező (vagyis minősítő) doktorátus az orvosi fakultáson megvan, okvetlenül fenntartandónak tartom azt a jogi karon is. Ha az orvosi karon a kötelező doktorátus megmarad s a jogi karon megszünik, ez a két szóbajövő kar közt az előbbi javára okvetlenül bizonyos felülkerekedést fog eredményezni. De ettől is eltekintve: abszurdum, hogy a megkülönböztető doktori cím éppen a jogászoktól vonassék el, midőn köztudomású, hogy a társadalomban a vezető pozíciókat ép a jogászok lá'ják el. Hogy valamikor, valahol csak az orvosok viselték a doktori címet, ez az ellenérv mitsem nyom a latban (történelmi jogcímekkel nem sokra megyünk!), tény az, hogy a kötelező doktorátusból eredő doktori cím immár több mint fél századév alatt a magyar jogászi rendnek oly ékessége volt, amelyre ügyvéd, bíró, közigazgatási tisztviselő egyaránt büszke volt s ennek a foglalkozási ágnak kétségtelenül bizonyos dekórumot adott. Hogy sokszor nem egészen érdemesek is elérték, nem ok a törlésre. (Hát az orvosdoktorok közt nincs sarlatán?) Az meg plánе egyenesen visszás jenne, hogy most, amidőn megszigoritjuk a jogi kiképzést, a szigorubb feltételek mellett végzőknek ne járjon ki ugyanaz a cim, mely a régebben, könnyebb feltételek közt végzetteknek kijárt.

A kötelező jogi doktorátusnak fenntartása mellett a mostani bifurkációt azonban magam is elejtendőnek tartom, tehát legyen „egységes jog- és államtudományi doktorátus". A mindössze két szigorlatból álló államtudományi pikkoló-doktorság eltörlésének már valóban legfőbb ideje!

KÉT FÉLÉVET A BÜNTETŐ PERJOG TANITÁSÁRA

2. Merőben megmagyarázhatatlan, hogy az előadói referáda, dacára a III. alapvizsga rendszeresitése óta e tekintetben tett üdvös tapasztalatoknak s ama közludomásu ténynek, hogy elvégre egész igazságszolgáltatásunk két részre, a civilis és a kriminális tipusra tagozódik s hogy az egyetem elvégzése után az ifjúból már gyakorló jogász (joggyakornok, bírósági jegyző, ügyvédjelölt) lesz —: a nagy terjedelmü büntetőtörvénykezési jogot csak az egy féléven át hallgatandó tárgyak közé veszi fel. A büntetőtörvénykezési jogot nézetem szerint okvetlenül két féléves fökollégiumul kell felvenni a III. tanévre és természetesen a III. alapvizsgálat tárgyai közé is okvetlenül felveendő! Egyenesen csodálatos, hogy még mindig akadnak, akik a jövőre nézve csak a büntető anyagi jogot vennék fel a III. alapvizsga tárgyai közé, ami még a mai állapottal szemben is visszaesés, miután jelenleg a III. alapvizsgán a büntetőtörvénykezési jog is kérdeztetik.

Nekünk büntetőjogászoknak a reformterveknek főleg ezen, a büntetőtörvénykezési jogot figyelemre alig méltató rendelkezéseivel kell szembeszállnunk.

Nagy örömömre szolgál, hogy midőn pár év előtt erről a kérdésről a Budapesti Ügyvédi Körben is szerencsés voltam szólhatni, az előkelő hallgatóság fenti értelmű fejtegetéseimet osztatlan helyesléssel kísérte.

AZ ELSZAKITOTT TERÜLETEK JOGSZABÁLYAI

3. Okvetlenül gondoskodni kell a reform keretében a hazánktól ezidő szerint elszakítva lévő területeken az új impériumok által életbeléptetett jogszabályok ismertetéséről is. A magam részéről bizonyos elégtétellel hivatkozhatom arra, hogy egy ilyen tárgyu kollégiumot a magyar jogtanárok közül én hirdettem először a debreceni egyetemen; sajnos, csak speciálkollégiumként tehettem és igy ez anyagnak csak elenyésző részével lehet megbirkózni, annál is inkább, mert a szükséges adatok összeszedege'ése éppen nem könnyű. Ezt a kollégiumot kilenc év óta állandóan megtartom s a maga szükreszabottságában is a hallgatók nagy érdeklődésével találkozik. Ugyanazonos okokból, mint a megszállott területeken érvénybeléptetett új jogszabályoknak tanítását, sürgetem szintén már évek óta a tót, román és horvát-szerb nyelveknek tanítását is! Mert sajnos, többé az a világ vissza nem jő, hogy kiskunságbeli fiú magyar nyelvtudással is elmehetett bírónak, vagy közigazgatási tisztviselőnek Árvába, Hunyadba! Nekünk tehát a nemzetiségek nyelvét is igenis meg kell tanulnunk!

HAGYJÁK ÉLETBEN A JOGAKADÉMIÁKAT

4. Végül még egy kérdést kívánok érinteni, a **jogakadémiák** dolgát! Mint aki magam is valamikor jogakadémiai tanár s igazgató voltam a kecskeméti ref. jogakadémián és döntő módon működtem közre abban az irányban is, hogy a kecskeméti jogakadémiának, amely éppen az én igazgatói éveimben jutott nagy válságba az államsegély elvonása következtében, fennmaradása a ref. egyház előnyére továbbra is biztosittassék (köszönetet a ref. főhatóságok közül azonban egytől sem kaptam érte) azon a véleményen vagyok, hogy a jogakadémiák kérdését bizonyos pietással kell kezelni. Azok radikális megszüntetése helyett tehát azon megoldásra hívom fel a figyelmet, hogy a jogakadémiák hallgatólnak létszáma kontingentáltassék! Például 60 főben jogakadémiánként! Akik a kérdést ismerik, tudják, hogy egészséges jogakadémiai élet csak akkor volt, mikor egy-egy jogakadémiának Nagymagyarországon 70—80 hallgatója volt (Akik azonban kivétel nélkül mind eljártak az előadásokra!). Az utóbbi években ellenben előfordult, hogy az egyes jogakadémiákon több volt a beiratkozott hallgató, mint valamelyik egyetemi jogi karon. Ez pedig nyilván egészségtelen állapot. A hallgatók létszámának ilyetén leszorítása mellett ellenben a jogakadémiák továbbra is fennállhatnának, mert a velük szemben itt-ott támasztott vád a hallgatók elnézőbb vizsgáztatása tekintetében így el fog esni, viszont azon missziójuk teljesítésére, amit a multban nem minden siker nélkül láttak el, tudniillik az egyetemi tanári succrescencia termelésére, továbbra is megvolna a lehetőség.

Fáy főispánné és Rásó alispánné nevében árukat csalt ki két debreceni üzletből egy szélhámosnő

Egy furfangos szélhámosnő csalásai a bíróság előtt. Öt napi fogházra ítélték

Páratlan ügyes és agyafurt szélhámosnőt ítélt el a debreceni büntetőjárásbíróságon dr Bónyi Bertalan büntető bíró. Az ügyes szélhámosnő több üzletet azzal az ürüggyel keresett fel,

hogy őt Fáy főispán felesége és Rásó alispán felesége küldötte, sőt levelet is mutatott fel a két előkelő úriasszony névaláírásával s igy a kereskedőket megtévesztve, árukat csalt ki.

A szélhámosnőt azonban rövidesen elfogták és a rendőrségen beismerő vallomást tett. Kiderült, hogy a szélhámosnő Rákóczi Mihályné, sz. Holczer Erzsébet, Debrecenben a Timár u. 25. szám alatt lakik 16 éves gyermekével. Foglalkozása himzőnő.

Az egyik csalását a mult hónap 9-én követte el a Piac ucca 44. sz. alatt lévő Marx péküzletben. Mint a detektiv jelentéséből kitünik, Rákócziné délelőtt 11 órakor megjelent a Marx üzletben és ott Koncz Gyula ny. OTI számellenőrnek, az üzlet vezetőjének egy szép betükkel irt papirlapot adott át. A levélben a következő tartalmú szöveg volt olvasható:

Kérem, szíveskedjenek részemre kiadni 2 kilogramm fehérkenyeret, egy darab zsúrkalácsot és 10 darab friss krémesbélest. Remélem, hogy a küldött árukkal meg leszek elégedve s akkor állandó vevőjük leszek.

Aláírás: *Fáyné méltóságosasszony.*

Az üzletben nagy örömmel fogadták a megrendelést és örültek annak, hogy a beiktatási ünnepségek után már vevőjüknek könyvelhetik el Fáy főispánt.

Az árukat ezek után gyanutlanul kiadták a megrendelő levelet hozó, jómodorú, biztos fellépésű asszonynak.

Csak másnap jöttek rá a csalásra amikor az egyik alkalmazott aziránt ment érdeklődni a Megyeházára, hogy a küldött dolgok megfeleltek-e?

Ott természetesen nem tudtak a dologról semmit, annál is inkább, mert a beiktatás után a főispán és családja visszautazott Kecskemétre.

A másik csalás február 24-én történt a Gambrinusz passageban lévő *Kerékgyártó-féle kézimunka-üzletben.* Itt is megjelent Rákócziné és most a változatosság kedvéért *Rásó alispán feleségétől hozott megrendelést, különböző kézimunka anyagokról.* Itt is megrendelő levéllel operált a szélhámos nő azzal a különbséggel, hogy a levél alá azt irta, *hogy a számla összegét délután egyik hajduval beküldik.* Ez természetesen nem történt meg és kiderült a csalás. Amikor a Kerékgyártó cég érdeklődött az elküldött anyagok után és számlát is küldött, azt a választ kapta, hogy *nem tudnak semmi vásárlásról és nem adtak senkinek utasitást arra, hogy vásároljon.*

A nyomozást ez ügyben *Milténvi* Dezső detektiv vezette és a kihallgatott asszony sírva mondotta el, hogy

nagy nyomorban él. A tésztát és kenyeret éhező gyermekének hozta, mert nem tudta tovább nézni szenvedését. Elmondotta Rákócziné a rendőrségen, hogy három napra a beiktatás után jelentkezett a Marx cégnél, — mert azt számitotta, hogy Fáy főispán már Debrecenbe költözött.

A Rásó alispán sérelmére elkövetett csalásra vonatkozólag elmondotta, hogy az késztette arra, *mert volt egy ismerőse a »Juci«, aki Rásóéknál szolgált, vele már többször volt a Kerékgyártó cégnél és ott a megrendelő levélre kiadták az árut.* Erre a csalásra vonatkozólag azt is elmondotta, hogy az Austerlitz István féle kézimunka üzletben dolgozott és elfogyott a kézimunkához való anyag és igy próbált szerezni.

A vádlott asszony a bíróság előtt is töredelmes vallomást tett. Hasonlóképen vallott, mint a rendőrségen.

A bíróság Rákóczi Mihálynét két rendbeli csalás vétségében mondotta ki bűnösnek és öt napi fogházzal sujtotta. Az itélet jogerős.

Sz. T.

EMERGÉ
kerékpárgumi
győz!

EMERGÉ a hozzáérlő kerékpáros gumiabroncsa

Irásszakértők harca a debreceni törvényszék előtt egy okiratHamisitási perben

Igen érdekes per került a debreceni törvényszék büntetőtanácsa elé. Az ügyet nem az teszi érdekessé, hogy okiratHamisítást követtek el, hanem az, hogy három irásszakértőt kérdezett meg a bíróság és a három irásszakértőnek három véleménye hangzott el.

A bűnper elítéltje Steiner Ferenc volt, aki azért mondottak ki bűnösnek, mert néhány darab járlatlevélen megfiatalította az állatokat és számokat, születési hónapot javított át.

A bíróság megállapította, hogy elkövették az okiratHamisítást, kiszabta a büntetést, de Steiner Ferenc, ügyvédje dr Brück István útján újrafelvételt kért az ügyben és bizonyítani kívánta, hogy ha hamisítás történt, nem ő követte azt el és nem az ő kezétől ered, sem a számoknak, sem a szövegeknek az átírása.

Az újrafelvételi főtárgyaláson, melyet dr Tokay Gyula tartott meg, Steiner ártatlanságát hangoztatta. Három irásszakértőt kérdezett meg a bíróság.

Először Balczer György törvényszéki szakértő mondotta el véleményét, melyben hangsúlyozta, hogy a hamisítást Steiner Ferenc követte el. A számjegyeknek és a hamisításban döntő szerepet játszó „március" szónak az irása ugyanazon tintával történt és más tintával mint a többi eredeti szöveg irása. A hármas számjegy irása azonos és a „március" szó irásánál is megtalálta a gyanus vonalakat.

László Béla törvényszéki irásszakértő szerint kizártnak tekintendő, hogy Steiner irta volna a járlatlevélen szereplő „március" szót. A számjegyekből nehéz véleményt alkotni, már a hamisítás megállapitása kérdésében. — Hangsúlyozta László Béla, hogy a hamisító, már egy betűnél is elárulja magát és egy betűn is felismerhetők az áruló vonások.

Fischoff Gyula budapesti bírósági szakértő személyesen adta elő a bíróság előtt véleményét és annak a véleménynek adott kifejezést, hogy nem állapitható meg az, hogy Steiner hamisította volna a járlatleveleken a számokat és a „március" szót. Rámutatott arra, hogy ő már sok ezer esetekben vizsgált irásokat és az a véleménye, hogy egy szó nem elég az irásszakértőnek, mert egy szót lehet még úgy hamisítani és olyan gonddal irni le, hogy az iró eredeti irására következtetni lehetne. Egy szónál még a ferdités megtörténhet úgy, hogy áruló vonást nem adnak a hamisítók a szakértő kezébe, mint bizonyítékot. A „március" szó irása hamisítás, látszik, hogy jó irni tudó ember, ferditve, gonddal irta. Azt, hogy a hamisítást Steiner követte el, az irások összehasonlitása alapján megállapitani nem tudja.

A bíróság dr Altdorfer István ügyész vádbeszéde után, aki rámutatott arra, hogy a nyomozás során Steiner beismerő vallomást tett, helyben hagyta az ítéletet. Kimondta a bíróság, hogy a jószágok eladói azt vallották, hogy javításnélküli járatleveleket adtak át Steinernek és csak Steinernek állt érdekében okiratHamisítás útján megfiatalítani a jószágokat. Az ítélet nem jogerős.

—

Az Ungerleider-ügy a táblára kőrül

Részletesen beszámoltunk a debreceni törvényszék előtt tárgyalt fekete liszt ügyről, melynek vádlottjait összesen félmillió pengő pénzbüntetés megfizetésére kötelezte a bíróság adócsalás miatt. Az egy hétig tartó tárgyalást vitéz dr Tóth János bíró vezette le. — A tárgyalás jegyzőkönyveinek elkészítése két hétig tartott. Vitéz Makády Lajos jegyző 200 oldalas jegyzőkönyvet gépelt le. Egy nagy bűnügyi regényt irt tehát le. A bíró, aki az ítéletet hozta a bonyolult ügyben, 73 ivet irt kézzel. Ez a 73 oldal tartalmazza az ítéletnek úgy a rendelkező, mint az indokolási részét.

A nagy anyag elkészült és a törvényszékről a napokban küldték át az ítélőtáblához, ahol tekintettel az áltanulmányozást igénylő nagy időre, csak az év második felében várható a fellebbviteli főtárgyalás határnapjának kitűzése.

—

KÖZ-vetlen a gyárból szövetet Trunkhahn pamlóggyár
IV. PROHÁSZKA OTTOKÁR-U. 8.
VI. TERÉZ-KÖRUT 8.
VIDÉKRE MÉG MA KÉRJE SZÖVETMINTÁINKAT
Gyártelep:
BUDAPEST, XI., LENKE UT 117.

Gombosi Zoltán
Nyirbogdányi Petroleumgyár RT.
Raktáron tart: adózott és adómentes benzint, petroleumot, gázolajat, kocsikenőcsöt, gépzsirt, kenő- és hengerolajakat, valamint speciális amerikai autó- és traktorolajakat.
tiszántuli kirendeltsége:
Debrecen, Déli sor 4.-b.
Telefon: 12—90.
Növényvédelmi szerek kartelen kivül.

SZERFA ELADÁSI HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város epreskerti faraktárában a Máv. vasut mellett, valamint a guthi angyalteleki iparvasuti raktárban készletezett és Debrecenben a város epreskerti faraktárában Máv kocsiban rakva átadó 583.27 köbméter tölgyfa, 75.80 köbméter akác szerfa, 46.11 köbméter tölgy gazdasági és 143.70 köbméter akác gazdasági szerszámfa öt eladási csoportban 1937. évi április hó 8-án délelőtt 10 órakor Debrecen sz. kir. város tanácstermében irásbeli és szóbeli ajánlat mellett tartandó versenytárgyalás útján eladásra kerül. — Irásbeli ajánlatok 1937. évi április hó 8-án d. e. 9 óráig adandók be Debrecen sz. kir. város polgármesteréhez az iktatóhivatal útján. — Bővebb felvilágositással szolgál és az árverési iratokat válaszbélyeg ellenében megküldi Debrecen sz. kir. város gazdasági és erdészeti ügyosztálya. Polgármester.

—

Ma már majdnem mindenki
vesz egy
osztálysorsjegyet
miáltal megszerzi reménységét, amely buzdit, serkent egy jobb jövő és boldogulás felé.
Hinni, bizni, remélni az a fő!
Ne legyen tehát sötétenlátó, ngadozó, hane mbizakodó és reményteljes!
Bizzék a jövőben, a szerencse forgandóságában és vegyen egy osztálysorsjegyet.
Mindenkit érhet szerencse!
Miért ne Önt is!
A sorsjegyek hivatalos ára: egész 28 P, fél 14 P, negyed 7 P, nyolcad 3½ P az összes főárusitóknál!
A húzások f. hó 10-én kezdődnek!

Tavaszi ujdonságaink
dus választékban beérkeztek
Petrik Károly
divatüzletében, Szent Anna-u. 5.
Kabátszövet divatos 140 cm. széles 3·20
Kabát- és kosztümszövet 70 cm. széles 1·60
Angora tiszta gyapju divat szinekben 3·28
Kockás taffet 1·36
Harisnyák, kézkesztyük, combinék, reformnadrágok olcsón

A Szent Erzsébet Nőegylet által rendezett babakiállításról. — A gyereksereg gyönyörködik a babákban.

Bánszki Tamás képkiállitása

A csendes, de annál szorgalmasabb művészek közé tartozik Bánszki Tamás. Nem a nagy szavak, nem a nagy témák művésze, de azt, amit ad, az elhivatott művész lelkületével válogatja össze és a kivételes tehetségű alkotó művész tudásával adja vissza. Mostani gyüjteményes kiállítása is erre a fenti megállapításra a legbeszédesebb példa. Itt van néhány esztendőnek java termése. Nem mind, csak az, amit a művész is kitűnőnek tart. De ez a gyüjtemény minden tekintetben helytálló. Olyan, hogy méltán reprezentálja Bánszki Tamást a festőművészt és neves grafikust.

Három csoportra tudnánk felosztani a kiállítás anyagát, ha barátjai volnánk az ilyetén való felosztásnak. Viz, olaj és grafikai munkák. Kétségkívül vízfestményben a legerősebb. Itt van az igazi hazája, itt adja azt, amit jó kedve és művészi elhivatása diktál. Gátlás és maradék nélkül teremt ujjá mindent, ami eléje kerül. Mert mindenben és mindenütt témát lát, megörökítésre méltó témát. A tavaszi szántásban, az elhagyott viskóban, az végtelen magasságában és a bulgár kertészek hajladozó munkájában. Halápi tanya, a kőszegi barok kapu egyforman ujjá teremtődik a vonásai alatt. Különleges színei, rajzai mögött anatómiai tudásra való felkészültség lappang még Olajütő című képében is. Valóságos studium minden képe, ahol a művész verseng a tudás szomjával megáldott gyakorlati emberrel. Érthető hogy ezek a friss, lendületes vízfestmények dominálják a gyüjteményes kiállítást.

Kitűnő rézkarcai közül magasan kiemelkedik Gyertyánosi kútgéme, magyar tanyája, míg vernis-moujai közül legszebb nyári alkony című képe.

Olaj képein valahogy az látszik, hogy nagyobb méretek mestere tudna lenni, ha szerénysége nem gátolná. Hegyi útja mérhetetlen perspektívát ölel fel, a hegyi világ egész merengése benne van, de egy óriás vásznon tudná megmutatni, hogy mivé lehetne teremteni egy ilyen szép álmot. Párás hegyek. Napsugarak című képein is ez érzik, ez a nagy méret után kiáltó érzés.

Általában az az érzésünk, hogy a három féle irányú művészi megnyilatkozás külön utakra szólitják a művészt, de ezek a külön utak szerencsésen találkoznak a kiteljesedés útján. Három irány, három világ, de mindegyikben érzik a Bánszki Tamás különleges zamatú, egyéni művészetű alkotási kedve.

Sikerült, szép kiállítás. Nem csodáljuk, hogy az első kiállítási napok szép anyagi eredményt is hoztak.

sz. r. i.

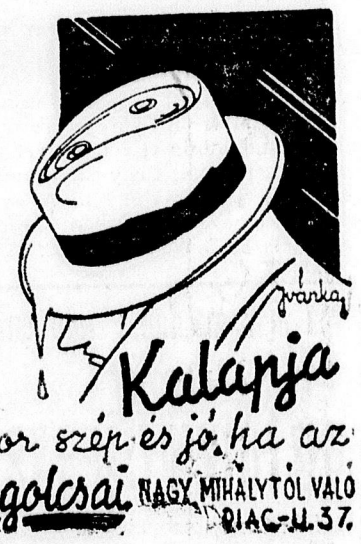
Soproni ucca (olaj).

Minden eddiginél nagyobb és különb lesz az idei buda pesti Nemzetközi Vásár

A Városligetben épül már a nemzetközi vásár. Lázas ütemben, mert — bár csak április 30-án kezdődik — annyi házat, pavillont, csarnokot kell az idén felépíteni, mint még eddig sohasem. És minden egyes épület is jóval nagyobb, mint az előző években, mert jóval több a kiállítani való anyag is. Kis-, nagy-, népi és háziipar a létért való gigászi harcában már mind ott tart, hogy szédülés csúcsteljesítmények káprázatos produktumait tudja ország-világ szeme elé állítani: nézzétek nem marad el a magyar a külföldtől, sőt a legtöbb téren már a vezetőszerepet is magához ragadta!

Elbűvölően tökéletesek ezek a gyártmányok s hogy a kiválóságukat megillető csodakeretben kerülhessenek kiállításra, azon a magyar tervező és építőművészet serege dolgozik, összefogva a díszítő és világítási technika legkiválóbb szakértőivel. Ipar és művészet azzal a kemény elszántsággal dolgozik, hogy ennek az idei vásárnak feltétlenül meg kell hódítania mindenkit a magyar gyártmányok számára.

A **vas- és gépipar** ujdonságai új világhírnevet fognak szerezni, a **textilipar** káprázatos kreációi, köztük a világszerte egyre kapósabb magyaros ruhák, soha nem látott nagyszabású divatrevükön csodálhatók meg, az **élelmiszeripar** új gyártmányokkal, új izekkel és persze olcsó kóstolókkal is ámulatba fog ejteni mindenkit, az **építőipar** új anyagokkal és híres árutőzsdéjével vonzza majd a szakembereket, **kisiparosaink** valóságos modern iskolát találnak a vásáron, hogy elsajátíthassák a világviszonylatban is versenyképes árucikkek olcsó elkészítésének tudományát. Itt oktatják majd ki először a nagyközönséget a legmodernebb **légvédelemre;** itt kerülnek a közönség szeme elé az új **találmányok** lesz nagyarányú **repülőgép-kiállítás** és még **50—60 csoportban** sorakozik majd fel ipar, tudomány és művészet minden szenzációja. Itt lesz a külföld: **Olaszország, Ausztria, Svájc** és — ez idén először — még távol kincses **India** is, hogy a maguk különlegességeit teregessék ki a nézőserek ámuló szeme elé.

A látogatottság is páratlanul nagynak igérkezik: az ország minden részéből és a külföldről érkező napijelentések mind arról szólnak, hogy a közönség kapkodja a **vásárigazolványokat**, amelyekkel tudvalevően már április 24-től lehet féláron Budapestre utazni s amelyek Budapesten rengeteg kedvezmény igénybevételére jogosítják tulajdonosaikat.

Ne tévesszee el, hogy **Csapó-utca 67.** szám alatt a **kanyarban** van

Bálint József asztalosmester műhelye és **butorraktára**

Gyártmányai jóságáról általánosan elismert legrégibb **debreceni asztalos cég gyárimányaiért** a legmesszebbmenő **felelősséget vállalja!**

„STORMKING" tenniszütőket nagy választékban tartunk és teljes garanciával árusitunk. Szakszerü hurozást előnyösen vállalunk

Kántor Ernő és Társa

A tavaszi divatos retikülök megérkeztek.

SZINHÁZ

A CSOKONAI SZINHÁZ MÜSORA:

Vasárnap, április 4. délután	Bérletszünet
NÁSZUTITÁRS	
Vasárnap április 4. este	Bérletszünet
NÁSZUTITÁRS	
Hétfő április 5. délután	Rendkívül mérsékelt helyárak
CSODAHAJÓ	
Hétfő április 5. este	A) bérlet
NÁSZUTITÁRS	

Magyar gyermekopera-ősbemutató a Csokonai szinházban

Városszerte nagy az érdeklődés a Zeneiskola legujabb vállalkozása, egy eredeti gyerekopera bemutatása iránt. A külföldi zeneirodalom igen gazdag hasonló alkotásokban, Hogy nálunk idáig nem történt hasonló kezdeményezés, annál érthetetlenebb, mert népdalkincsünk kifogyhatatlan tárháza ilyen tekintetben is a legremekebb dallamoknak.

Most a zeneiskola uj életképes ötletekben kifogyhatatlan igazgatója, **Baranyi János** dr ösztönzésére **Szabó Emil Juhász** Gézával együtt megalkotta az első gyermekoperát, amelynek ősbemutatója április 11-én délelőtt lesz a Csokonai-Szinházban. Az opera címe Az Égigérő Fa. Meséje népköltési kincsünk egyik kétségtelen hitelü ősi magyar elemét használza föl népmesei és modern vonások szerencsés keverésével. Főhőse, a hortobágyi kisbojtár révén sok ízes debreceni tájelem is tarkitja a költői értékü mesét s bizonyság rá, hogy a magyar gyerekopera teljes sikerrel megoldható feladat.

Juhász Géza szövegkönyvére Szabó Emil komponált friss, minden izében szintiszta magyar zenét, népdalgyüjtesünk legjellemzőbb darabjainak fölhasználásával. A darabot a Városi Zeneiskola növendékei mutatják be iskolai zenekar közremüködésével, amelyet maga a szerző vezényel.

A Csokonai-Szinház is teljes gonddal készül a bemutatóra s a darab rendezésével a kitünő **Sugár** Mihályt bizta meg, mig az énekszámokat **Elefánthy** Mária tanitja be. A próbák már hetek óta buzgón folynak, sőt a jegyek árusitása is erősen folyamatban van. Nemcsak a debreceni gyereksereg várja izgatottan a bemutatót, hane mmindazok, akik a népköltés és népi zene iránt érdeklődnek, ugyhogy az első magyar gyerekopera ősbemutatója küsöségeiben is méltó lesz ehhez az uttörő vállalkozáshoz.

—

A szinházi iroda hirei:

RENDKIVÜLI SIKERE VAN a Csokonai-szinház eredeti kamaraoperettjének, Kiszely—Aszlányi remek zenés vigjátékának, a NÁSZUTITÁRS-nak. A közönség elragadtatva élvezi a finom kamaraoprett különleges stilusát, a mulatságos, fordulatos, ízes szöveg pikantériáját és a paródisztikus, remek, hangulatos muzsikát.

Világvárosi színvonalú előadásban került színre a Csokonai-szinházban a Nászutitárs — állapitotta meg a Színészegyesületnek az ősbemutatón jelenvolt elnöke és ezt a megállapitást teljes mértékben osztja az első két előadás zsufolt házának közönsége is.

Hétfőn délután a nagysikerü rövüoperett, a Csodahajó megy mérsékelt helyárakkal.

„Pár héten belül nemcsak az összes magyar szinpadokon, hanem külföldön is játszák a „Nászutitárs"-at

Tihanyi Béla, az Országos Szinészegyesület elnöke lekötötte a Kiszely—Aszlányi operettet.

A Csokonai szinház pénteki forrósikerü ősbemutatóján illusztris művészvendég vett részt Tihanyi Bélának, az Országos Szinészegyesület elnökének személyében. Tihanyi Béla egyike a leg értékesebb magyar szinházi embereknek s vezetése alatt az Országos Szinészegyesület munkája egyre szebb eredményekben bontakozik ki. Nagy intelligenciával rendelkező abszolút művész egyénisége nagy értéke az egyetemes magyar kultúréletnek s ötletekben gazdag munkássághoz számos értékes újitás fűződik.

MEGVÁSÁROLTA A SZINÉSZEGYESÜLET A „NÁSZUTITÁRS"-AT

Tihanyi Béla végignézte a „Nászutitárs" előadását s utána a következőket mondta a „Debreczen" munkatársának.

— A „Nászutitárs" bemutatójára azért jöttem el, hogy a darabot megtekintése után lekössem az Országos Szinészegyesület részére. Ugyanis az Országos Szinészegyesület most számos, arra érdemes darabot vásárolt meg, részben, hogy a müsorgondokkal küzdő vidéki szinigazgatókat ellása darabokkal, részben, hogy a kitünő magyar darabokat külföldön is elhelyezze.

— A „Nászutitárs" rendkivül tetszett. Szellemes, mulatságos, egészen újszerü darab, mely elsőrangú, épkézláb meséjével, egészséges humorával messze kiemelkedik az átlagos operettermésből. Megveszem az Egyesület részére Kiszely Gyula másik kitünő darabjával, a „Nagy kaland"-dal együtt, mert meggyőződésem, hogy ezek a darabok a világ bármelyik szinpadán megállják a helyüket. Aminthogy rövid időn belül külföldre is kikerülnek, a magyarországi szinpadokon pedig már négy héten belül játszani fogják.

AZ OPERETT-IRODALOM VIDÉKRE TETTE ÁT SZÉKHELYÉT

— Mi adta az impulzust az Országos Szinészegyesületnek darabok vásárlására? — érdeklődünk.

— Az egyesületnek régen meg van ez a joga, de nem élünk vele, illetve hosszu időn át bérbe volt az adva ügynökségnek. Most azonban, amikor a vidéki szinigazgatók müsorgondokkal küzdenek, hiszen a budapesti operettszinházak egymás után zárták be kapuikat s egyébként is hivei vagyunk egy egészséges decentralizációnak, tehát ilyen körülmények között élünk jogunkkal s egyre intenzivebben foglalkozunk darabok vásárlásával.

— Annyival inkább alkalmas erre az időpont, mert az operettirodalom Budapestről teljesen vidékre tette át székhelyét. Mutatják ezt a debreceni és szegedi ősbemutatók, melyek kivétel nélkül nagysikerü, kitünő darabokat vetnek fel.

AZ ORSZÁGOS SZINÉSZEGYESÜLET PÁLYÁZATA SZINDARABOKRA

— És az eddigi működés ezen a téren mutat fel eredményt? — kérdeztük.

— Feltélen. Most pedig teljesen megvalósitjuk tervünket pályázatok kiirásával. Négy operettre és négy prózai müre, tehát összesen nyolc szindarabra ir ki pályázatot az Országos Szinész Egyesület 1500 pengős, 1000 és 500 pengős dijakkal, helyezésenként. Ezek a darabok, melyeknek beküldési határideje szeptember elseje lesz, végleg a Színészegyesület tulajdonába mennek át s a vidéki szinházak részére fognak müsorul szolgálni.

Uj, érdekes, friss hangokat akarunk szóhoz juttatni, ugyanakkor, mikor egy mindentől független müsort nyujtunk át a független magyar szinjátszásnak. Ennek a pályázatnak részleteit az április 27-iki tanácsülésünk fogja megállapitani és azt is, hogy kik kerülnek a pályamunkák felett döntő bizottságba. A vidéki szinigazgatók közül Horváth Árpád, Sziklay Jenő, Sebestyén Mihály és Fodor Oszkár lesznek benne a zsüriben.

A PÁLYADIJNYERTES DARABOKKAL CSERE-JÁTÉK LESZ A VIDÉKI SZINHÁZAK KÖZÖTT

— Érdekes tervünk van a pályadijnyertes darabokkal — mondotta Tihanyi Béla. — Ezekkel cserejátékot akarunk csinálni a nagyobb vidéki városok társulatai között. A debreceni társulat elmegy Szegedre, a szegedi eljön Debrecenben. Többször felvetődött már ennek a rivalizálásnak terve, de most a pályázattal kapcsolatosan meg fogjuk csinálni.

Búcsúzóul még egyszer visszatér a Kiszely—Aszlányi operettre, a „Nászutitárs"-ra. Tihanyi Béla meleg hangon emlékezett meg a két szerzőről és a főszereplőkről, elsősorban H. Neményi Lili tüneményes játékáról.

— Elsőrangu volt az előadás, nemcsak színészek remek játéka, hanem maga a szinpad is finom, artisztikus diszleteivel... Kitünő, magasszinvonalú volt, méltó a darabokhoz... Nagyon örülök, hogy lejöttem Debrecenbe, ahonnan két pompás darabot viszek magammal — fejezi be beszélgetését az Országos Szineszegyesület kiváló elnöke. (k. i.)

Kalap

megbízható minőségben

Keller.-nél

Piac-u. 45.

Gabriele D'Annunzió nemes cselekedete

Oláh Gábor a hires debreceni költő a napokban kapott értesitést a Nemzeti Szinház igazgatójától, hogy **Gabriele D'Annunzio** átengedi a Nemzeti Szinháznak a »Jorio leánya« c. tragédiájának előadási jogát és **tantiemjövedelmét a magyar hadiárvák javára engedményezi.**

Közismert tény u. i., hogy az olasz uralkodópár látogatása során szinre kerül diszelőadás keretében a Nemzeti Szinházban D'Annunzio »Jorio leánya« c. tragédiája, amelyet özv. **Gyomlay Kálmánné** és **Oláh Gábor** fordított le magyarra az eredetit megközelitő pompás nyelven.

Az olasz költőfejedelemnek, Gabriele D'Annunzionak ez a nemes gesztusa újabb kézzelfogható megnyilvánulása az olasz-magyar testvéri együttérzés bensőséges valóságának.

METEOR MOZI MÜSORA

VASÁRNAP: Anyai szeretet himnusza: **AZ ÉN FIAM. Végig magyarul beszél.** Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

HÉTFŐN: RÖKK MARIKA magyartárgyú filágtilmje: **TELIVÉR LEÁNY.** Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

Jön! az év legszebb filmje, **GARY COOPER** főszereplésével: **az ÁLMOK KERTJE.**

Április 23

Csokonai-szinház

Az ember tragédiája

MA KÉTSZER!!! DÉLUTÁN ÉS ESTE!!!

Nászutitárs

A finom ötletesség és szikrázó vidámság hatalmas sikere!!!!

CSAK FELNŐTTEKNEK!!! **CSOKONAI-SZINHÁZ.**

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Beszivárgás

Nem új szó, de úgy, ahogy azt most Jorga professzor használja, az igazán új. Megdöbbentően új. — Annyira új, hogy a szemünk szánk elátt tőle. Eddig úgy tudtuk s velünk együtt így hitte a tudományos világ is, hogy Erdélybe a román atyafiak kezdtek beszivárogni a 13. század végén. Ez a lassú beszivárgás a Balkánról indult el és lassan elérte a felső Tisza vonalát...

Most bezzeg homlokegyenest másképpen hirdeti ezt a beszivárgást Jorga professzor úr, a neves »történettudós«. Nevezetesen ő is használja ezt a szót, még pedig abban az értelemben, hogy Erdélybe a magyarok kezdtek beszivárogni. Nem is olyan régen, úgy a 11—13. században, — mondja ő és természetesen zengi vele az egész román sajtó, s mire észrevesszük magunkat, erről a meséről fog énekelni a világsajtó egy része is ...

Arról azonban nem beszél Jorga professzor úr, hogy a kilencedik században mint viaskodtak magyar eleink Nyugaton, sőt mi azt sem szégyeljük, hogy a szász I. Henrik és I. Ottó németrómai császároktól Augsburg és Merseburg alatt alaposan ki is kaptunk egyszer, kétszer ...

Mi nem szégyeljük, mert ejeink a Tisza, Duna, Maros mentéről, Erdélyből vonultak, hiztak napnyugatra, hogy a kíneses világot megsarcolják. Innen a mai hazából mentek és ide tértek vissza azok, akik messze idegenben nem hagyták a fogukat ...

Ez a történeti igazság. Erről beszél minden nyugati művelt nép szeresztendős története. Erről énekeltek így a nyugati egykori krónikások, hogy: a magyarok nyilaitól ments meg Uram minket ...

Vajh, hol voltak akkoron Jorga professzor őseí és a dicső román nép elei? ...

Hol, merre, mert Erdély földjén nem voltanak ...

Nem, ez a történeti igazság ...

Ellenben néhány évszázaddal később Havasalföldről, a ruméliai alföldről mint jó és igyekvő pásztorok kezdtek szivárogni az erdélyi bércek völgyein keresztül hozzánk ...

sz. r. i.

A róm. kat. elemi iskola növendékei a napközi otthonban gondozott száz szegény iskolatársuk felsegélyzésére ma, vasárnap este a piarista főgimnázium díszermében nagyszerű műsorral előadást rendeznek. Képeink az előadás kis szereplőit ábrázolják. Fent: palotás, középen: a körmagyar szereplői, lent: a tündérek.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a ref. templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Kolozsváry Kiss László, délután 5 órakor Kiss Antal Jenő. Kistemplomban délelőtt 9 órakor dr Farkas Pál, 11 órakor Siposs Imre, délután 5 órakor Szenes László. Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután 5 órakor Csánki Gábor. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 3 órakor Nagy Sándor. Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor Csánki Gábor, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 3 órakor Szilágyi László. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Erdei Mihály, délután 3 órakor Vécsy Gyula. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Görömbey Zoltán. Csapókertben délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután 3 órakor Farkas Dezső. Nyulason délelőtt 10 órakor Nagy Dezső. Téglavetőben délután 3 órakor Kovács Árpád. Horthy kórházban délelőtt 9 órakor dr Lenz G. Sándor. Pallagon délelőtt 9 órakor Kulcsár Ferenc. Ondód-Kádárdülőn v. Szabó Endre. Tégláskertben délelőtt 10 órakor Biriny János. Sámsoni uton délután 3 órakor dr Danesházy Sándor. Pipóhegyen délelőtt 10 órakor Bárdi Ferenc. Állóhegyen délután 2 órakor Bárdi Ferenc. Nagyeserei lelkészlakban délután 5 órakor Bárdi Ferenc.

— **Vasárnapi miserend a Szent Anna uccai plébániatemplomban és kápolnákban.** Rendes miserend reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor nagymise, melyet tart dr Beöthy György apát, szentbeszédet mond Mellau Márton pápai prelátus. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. Kápolnákban: Csapókertben Kummergruber Emil piarista tanár. Homokkertben dr Rassovszky Kálmán piarista tanár. Nyilastelepen Kiss László. Hajdusámsonban Novák Gyula. Téglavetőben dr Lindenberger János, Józsán dr Szabó János. Szegényházban Lengyel László. Augusztában dr Wittmann Ádám. Szent László kollégiumban dr Hutay Ferenc. Terézianumban dr Kompasz Árpád.

— **Hétfőn, Gyümölcsoltó Boldogasszony napján** rendes vasárnapi miserend. Fél 10 órakor a nagymisén misét mond és prédikál dr Lindenberger János apostoli kormányzó.

— **Istentiszteletek a gör. szert. róm. kat. templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. Délután fél 4 órakor rózsafüzér áhítatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás.

— **Ünnepi nagymise a csapókerti róm. katolikus kápolnában.** A Szent László Dalegylet vasárnap, f. hó 4-én délelőtt 10 órakor Griesbacher „Es"-dur miséjét adja elő. Vezényel Kollwentz Rezső karnagy. Különös érdekességet ad a zenei eseménynek, hogy Offertoriumra Fábián Lajos helybeli komponistának „Hálaadó ének"-ét énekli Papp Juci énekművésznő, zeneakadémiai növendék. Hegedűn kíséri Buza Gábor zeneiskolai tanár. A mise és a szólórész orgonakíséretét Pécsváradi Ferenc igazgató látja el. Az elnökség.

A Debreczeni István órásmester és műszerész üzletét Piac uccza 16 alá, Alföldi Takarék épületébe helyezte át.

— **Lapunk legközelebbi száma** a közbejött ünnep miatt szerdán reggel jelenik meg.

— **Debreceni tanár találmánya** Az Est most kezdődő százas-játéka. Az Est keddi számában érdekes uj játékot kezd olvasói számára. „Rejtélyes százas" ennek a címe és száz pengőt lehet szerezni vele. Az ujszerü érdekes játék ötlete dr Naményi Gyula debreceni tanártól származik, ki már eddig is több érdekes ötletet adott hasonló akciókra a budapesti nagy lapvállalatoknak.

— **Egyetemi istentiszteleten** 1937 április 4-én délelőtt egynegyed 12 órakor a Kollégium oratóriumában dr Makkai Sándor hirdet igét „Örök Kain" cimen.

— **Az evangélikus templomban** ma délelőtt 9 órakor középisk. egyházi énekóra. Utána exhortációt tart Labossa Lajos hitoktatólelkész. Délelőtt 10 órakor istentisztelet. Prédikál Joób Olivér püspöki titkár. Este 5 órakor istentisztelet. Prédikál Uray Sándor ref. lelkész.

— **Evangélikus konfirmáció.** Az evangélikus egyházban a konfirmációi oktatás megkezdődött. A lelkészi hivatal kéri azokat a 14 éves evang. leányokat, fiukat, akik még nem jelentkeztek konfirmációi oktatásra, jelentkezzenek sürgősen a lelkészi hivatalban.

— **Istentisztelet az unitárius templomban.** Debrecen, Hatvan utca 24. szám alatt levő unitárius templomban f. évi április hó 4-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes vasárnapi istentiszteletet tartanak. Ez alkalommal imádkozik és prédikál Józan Miklós püspöki vikárius. Istentisztelet után kebli tanácsi ülés lesz!

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos utca 23. sz. alatt levő imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től fél 10-ig imaáhitat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 3—7-ig prédikáció, 7—8-ig Urvacsoraosztás. Szerdán este 7—8-ig bibliaóra. Péntek este 7—8-ig imaáhitat.

Miért, hogy este szomorúbb minden...?

Miért, hogy este jobban fáj a bánat,
mikor az emlékek lopva visszajárnak.
Miért, hogy este nehezebb a sóhaj
s a legkisebb emlék is könnyeket fakaszt...?

Miért, hogy este szenvedőbb a lélek,
mikor könnyes szemmel a multra visszanézek.
Miért, hogy este kínzóbbak a vágyak,
hisz mulásról beszél hulló levele a fának...?

Miért, hogy este szomorúbb minden,
pedig de sok csillag ragyog fenn az égen!
Miért, hogy nem tudok senki mást szeretni?
... hiába minden! Nem tudlak feledni!

PICZKY LASKAY GIZIKE

— **A szatmáriak baráti körének** április havi összejövetele. A szatmáriak baráti köre április havi összejövetelét kedden este hat órakor tartja a Gambrinus étterem belső termében.

— **Jövő vasárnap Filléres-gyors jön Miskolcról Debrecenbe.** A MÁV igazgalósága közli, hogy legalább 500 utas jelentkezése esetén folyó hó április 11 napján Filléres-gyorsvonatot indít Miskolc és Sátoraljaujhelyről Debrecenbe. Szerencsen át. A menettérti jegy ára Miskolcról 3.10, Sátoraljaujhelyről 3.30 fillér.

Amíg n alszik a DARMOL dolgozik

— **A Déri-múzeum** ma vasárnap délelőtt 10—1 óráig nyitva, belépőjegy nincs. A múzeum baloldali kiállítási termében Bánszky Tamás festőművész kiállítása április hó 5-én este zárul. A Közművelődési Könyvtár vasárnap délelőtt 10—12 óráig nyitva. Április hó ötödikén múzeum és könyvtár egész nap zárva.

x **Vidékre és helyben 4 és 6 személyes** modern kocsival személyfuvarozást vállalok. Temetési és privát fuvarok óránként 3 pengő. Telefon: éjjel-nappal: 34—37. Nádas.

— **A kéményseprőmesterek szakosztálya,** folyó hó 7 napján, szerdán délután öt órai kezdettel, az ipartestület helyiségében fontos ügyekben ülést tart.

— **A kőművesiparosok szakosztálya,** folyó hó 8 napján, csütörtökön délután 5 órai kezdettel az ipartestület tanácstermében, fontos szakmai ügyekben ülést tart.

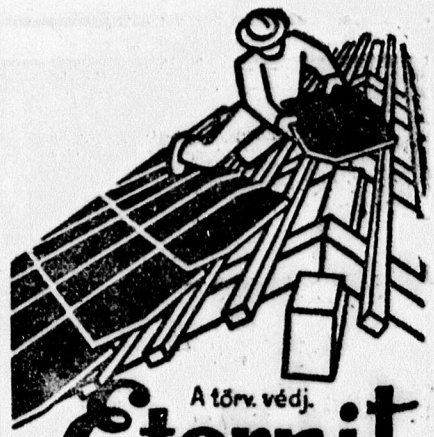
x **Gyomorsavtúltengés, gyomorfekély ellen csak „Hajduint"** használjon, hatása biztos, íze kellemes. — Ajánlják orvosok betegek. Készíti: Sztankay gyógyszerlár, Debrecen.

— **Az Árpádházi Boldog Margit** Leányklub minden tagját szeretettel kérjük, hogy folyó hó 6 napján, kedden délután 5 órakor pontosan jelenjenek meg értekezletre a klubban.

x **Szeplő és májfolt ellen** „Rózsa arckenőcs" 1 doboz 1.20 P. Kapható. Jósa és Jóna drogéria. Kossuth utca 6.

x **A tavaszi vértisztítás** régi fiatalító módszer. Szabadítsa meg szervezetét a mérgező téli salaktól. Darmollal, mely szükség szerint adagolható és emész éséte nyhén szabályozza. A Darmol jó közérzést és fiatalos karcsu testformát ad.

— **A NyUKOSz bajtársi összejövetel** folyó hó 6 napján, kedden este 8 órakor az Arany Bikában (Kis Bika étteremben) erre tisztelettel meghivja a tagokat az elnökség.

A törv. védj.
Eternit
azbesztcementpala
javításra nem szorúl,
vihar- és fagyálló.
ETERNIT MŰVEK
Budapest, VI. Andrássy-út 33.

Családi értesítések:

Wild Margit
és
Beke Tibor
jegyesek.
(Minden külön értesítés helyett.)

— **Az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztálya április hó 6. napján** kedden délután hat órakor az Arany Bika földszinti olvasótermében tartja rendes heti összejövetelét, melyen dr Magyar Simon ügyvéd, a debreceni osztály társelnöke tart előadást „A legújabb német törvényhozás és igazságszolgáltatás" cimen. Az előadásra ezúton hivja meg a kartársakat az elnökség.

Budai kiskorcsmák kellemes hangulatát, hamisitatlan zamatos fajkoraft, intim szórakozóhelyét találja meg az

ÖREG HUSZÁR

új borozójában Bethlen és Füvészkert uccák sarkán.

— **A debreceni m. kir. áll. Fazekas Mihály gimnázium Aero-köre és cserkészei** ma, április hó 4-én délután 5 órakor Légoltalmi Bemutató Előadást tartanak, melynek műsora a következő: Hiszekegy: az iskolai énekkar adja elő Kollwentz Rezső tanár vezetésével A megnyitó beszédet Ur Márton igazgató tartja. A légitámadás eszközei cimen Németh András VIII. o. t. fog felolvasást tartani. Tűzoltalom, Gázoltalom, első segélynyujtás: színpadi képek: előadják Pásztor L. VI. o. t. Csanády Gy. VII. o. t., Kovássy Gy. V. o. t. A lakóház előkészítése: előadja Piskóthi F. városi mérnök. A gázálarc használata: ismerteti Németh A. VIII. o. t. Zárószót Barra Gy. köri vezető tanár mond. Végül az énekkar a Himnuszt adja elő. Az előadás megtekintése díjtalan. — Műsormegváltás 20 fillér. Felülfizetéseket az Aero-kör felszerelése javára hálásan fogad a rendezőség.

x **Cserépkályhák kitünő és olcso** flard muth és más rendszerű kályhát rendkivül nagy választékban, minden szin és nagyságban. Vállalok átrakást helyben és vidéken, legjutányosabb árban. Krisch kályhásmester, nagy állomástói benyiló Ispotály tér 1. sz.

x **Tartós hullámokat nálam csináltasson. Haja molyos és töredezett nem lesz. Hajfestés minden árnyalatban. Kozmetika. Olaj kezelések. KOMÁROMINÉ. Bikabérház. (Telefon: 19-56).**

— **Érdekes mesedélután a vitézi székházban.** A nemzetesasszonyok társadalmi bizottsága a vitézi székházban ma, vasárnap délután négy órakor és hétfőn ugyancsak délután négy órakor érdekesnek igérkező mesedélutánt rendeznek. A mesék világának erkölcsnemesitő pedagógiai értékét kivánja a nemzetes asszonyok társasága kihasználni azzal a mesedélután sorozattal, amelynek első bemutató előadására a város gyermekseregét ezúton is meghivja. Ez alkalommal bemutatásra kerül a „Hófehérke" mesekép, melynek vitéz Soltész Gyuláné által irt prológusát a „Hófehérke" cimű darab udvari bolondja, Tóth Péter mondja el. Ezután Báthory Ilonka fogja a mese szárnyán a csokoládé-hegy s a gonosz mostoha udvarába vezetni a hallgatóságot. — Az előadás programja: Bevezetőt mond: Roncsik Klári. — Tikos Sári magánjelenete. — Mesél: Báthory Ilona. — viléz Soltész Gyuláné verses prológját elmondja: Tóth Péter. — Hófehérke mesejáték szereplői: király: ifj. Boczkó Béla, királynő: Pórffy Béby, Hófehérke: Kovách Márta, udvarhölgyek: Csillik Évi Kapusi Julka, Tóth Mária, herceg: ifj. Kovách Elemér, udvari bolond: Tóth Péter, nemesek: I. Dávid Géza, II. Tikos Béla, III. Bálint Árpád, törpék: Pórffy Tündi, ifj. Pórffy Ede Tamassy János, Szentgyörgyi Géza, Bálint E., Boczkó Miklós Szabó Bandi. Huszártáncot lejtenek: Huszár Károly, Tikos Béla, Pinkóczy László.

Csapó ucca hét
Gyermekruhát végy
Az Emerich Áruház
Leányt fiut felruház
Cipőt ruhát kabátot
Próbáld meg és meglátod
Ott van a nagy olcsóság
Mert jelszó a »Takarékosság«.

x **Előleg nélkül lehet vásárolni** mindenféle ruházati árúkat, vásznat, paplant, szőnyeget, függönyt, sezlon és ágytakarót, Reich, Jókai ucca 6. szám.

x **Schaff tánciskolájában** a Koronában ö ödikén hétfőn új tanfolyam kezdődik. Csütörtökön, vasárnap összetánc.

— **Ma van a Szent Erzsébet Egyesület vacsorája.** A Szent Erzsébet Egyesület az Angol Királynő éttermében *ma, vasárnap este jótékonycélú vacsorát rendez,* mely iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **Debreceni úrileány sikere.** *Takács Paula* debreceni úrileány, aki pár évvel ezelőtt G. Hoór-Tempis Erzsébet tanítványa volt s szép hangja már akkor nagy jövőt igért, Komor Vilmos karnagy operaegyüttesében nagy sikerrel szerepelt Miskolcon és Pécsett. Mozart »Szöktetés a szerályból« operájának Constanza szerepét énekelte Gyenge Anna után is hatalmas sikerrel. A kitűnő énekesnőről, aki zeneművészeti főiskolát végzett, a lapok meleg hangon irnak és óriási jövőt jósolnak Takács Paulának.

x **A Debrecenben előnyösen ismert BAGOLYVÁR VENDÉGLŐ, szép berendezéssel, gyönyörű kerttel, nyári lugassal, kuglizóval ellátva, elköltözés miatt áladó.** Az üzlet jogfolytonossággal, közteher és adósságmentesen vehető át. Szerződéssel megbizva dr Levelesz Imre ügyvéd, püspöki palota.

ILYEN BABÁK LÁTHATÓK A BABAKIÁLLITÁSON.

BÁRÓ VAY ADELMA NYITOTTA MEG A BABA-KIÁLLITÁST.

— **Dr. Szádeczky-Kardoss Tibor egyetemi professzor előadása a Népszerű Főiskolai Tanfolyamon.** A Tanfolyamon, amely az egész iskolai éven át a legnagyobb érdeklődés mellett tartotta meg előadásait a Kereskedő Társulat dísztermében, az idei ciklus egy rendkívül érdekes és fontos tárgyú előadással végződik be április 8-án és 15-én, a szokott esütörtöki napokon a Kereskedő Társulat díszlermében. — Április 8-án és 15-én tarja meg előadását dr Szádeczky-Kardoss Tibor egyetemi professzor a munkabér kérdéséről közgazdaságtani és társadalmi szempontból. A kitűnő és nagy koncepciójú előadó nemcsak ennek a nagyfontosságú kérdések jelentőségét világítja meg, hanem a munkabérek kialakulására ható különféle tényezőket is ismerteti majd. Rámutat az ipari munkások minimális munkabérének kérdésére és a családi munkabér általános bevezetésének szükségességére is. Előadása iránt a város társadalmának minden rétegében nagy az érdeklődés. Munkaadók, de bizonyára munkások is, amellett a szakemberek nagy várakozással tekintenek a kitűnő előadásra, amelyen belépti díj nincsen. Az előadás pontosan 6 órakor kezdődik.

x **Láthatatlan ellenségeink:** a mikrobák és a mérgező anyagok leginkább oll fejtik ki káros tevékenységüket, ahol az ürülésre szánt salakok megrekednek és bomlásnak indulnak. Ezért rendkívül fontos a bélcsatorna mindennapi rendszeres tisztítása. Este lefekvés előtt 1—2 szem Artin-dragéet bevéve, ez a régóta bevált hashajtó másnap könnyű, fájdalommentes ürülést idéz elő, anélkül, hogy egy pillanatig is gondolnánk arra, hogy este hashajtót vettünk be.

MA DÉLELŐTT 9 ÓRAKOR NYILIK MEG AZ ELSŐ PIARISTA BÉLYEGKIÁLLITÁS

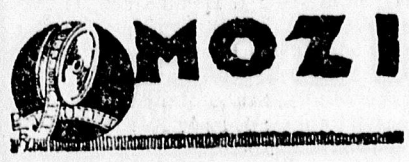
Megjelent a piarista emlékbélyegsorozat.

Nagy érdeklődés előzte meg a piarista gimnáziumi önképzőkör bélyeggyűjtő szakosztályának kiállítását. A fővárosi és vidéki bélyeggyűjtő körök is felfigyeltek rá és több értékes ajándékot küldtek a kiállításra kerülő gazdag anyag jutalmazására. A fiúk körültekintő munkával készítették elő a kiállítást, amely ma délelőtt 9 órakor nyilik meg a piarista gimnázium rajztermében. Megtekinthető vasárnap és hétfőn délelőtt 9—1-ig és délután 3—5-ig.

A kiállításnak kétségtelenül nagy sikere lesz, annál is inkább, mert *ezzel kapcsolatban került kibocsátásra az első magyar ifjúsági emlékbélyegsorozat*, melynek művészi kivitelezése teljesen diákok munkája. (A sorozat első két bélyegét már lapunk húsvéti számában közöltük.)

VÁSÁRHELYI CSENE
RÓGEPELADÁS, HURAY, Iparkamara tel.: 1-93

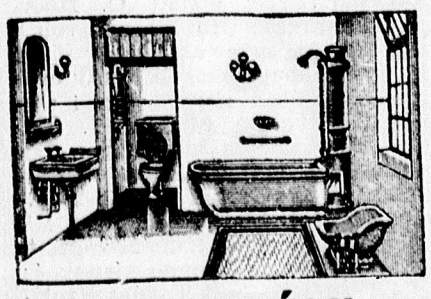
SAN FRANCISKÓ

A Hungária mozgó bemutatója.

A művészi rendezés diadalmas teljesítménye ez a film.. Szebbet, döbbenetesebben nagyszerűt aligha produkáltak, mint a San Francisko. Benne van ebben a darabban minden, ami az amerikai filmgyártást naggyá tette. Elsősorban az a monumentalitás, melyre filmben csak Amerika képes s ami előtt lenyűgözve marad a publikum. Ahogy W. S. van Dycke, a zseniális rendező a San Francisko pokolian borzalmas, megrázóan nagyszerű földrengés jeleneté megalkotta a borzalmas katasztrófa hátborzongatóan realisztikus képeivel, összeomló felhőkarcolóival, pusztító tűzvészével, a föld megnyílt gyomrával, pokoli robbanásával, hörgő sebesültekkel, jajveszékelő menekülőkkel, ez a filmrendezés csúcspontja s ehhez hasonlót még nem álmodtak vászonra.

Szinte fantasztikusan nagyot alkotott a rendező abban, ahogy ezt a pusztító földrengést minden képzeletet felülmuló tökéletességgel, alakok ezreinek mozgatásával olyan művészien és élethűen megcsinálta. A nézők homlokán verejtékcseppek gyöngyöztek a szörnyűségében is nagyszerű jelenet alatt. És az izzó dráma keretében a film utólérhetetlen primadonnájának, Jeanette Mac Donaldnak finoman csengő, élményszerűen szép, kulturált hangja, tündéri operaáriák, a soha ilyen tökéletesen nem játszó Clark Gable, Spencer Tracy és Jack Holt alakítása. A filmgyártás örök büszkesége marad ez a darab, melynek hatalmas sikere lesz nálunk is. (k. i.)

BAD GLEICHENBERG (Stájerország)
felülmulhatatlan
katarrhusok-, asztma-, tüdőtágulás- és szívbajoknál.
Egyedülálló klima, bevált gyógyforrások, természetes szénsavas fürdők, pneumat. kamrák, inhalatoriumok. **Fürdőidény május—szeptember. Teljes pensió Schilling 6-tól.** — Prospektus az Osztrák Forgalmi Iroda (Budapest, Andrássy út 28.) útján.

VIZVEZETÉKI ÉS EGÉSZSÉGÜGYI CIKKEK KAPHATÓK: SESZTINA LAJOS VASKERESKEDÉSÉBEN

Orion, Philips, Standard rádió
a legkedvesebb husvéti ajándék Beszerezhető: GROSZ ISTVÁN rádió szaküzletében, Miklós u. 2. Átalakitás, csere felelősség mellett.

Ifju Baranyai Sándor máv. mozdonyvezető 41-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozóteréből. Lakás: Magyar ucca 10.

Özv. Katona Kálmánné (volt Zsurzsa Istvánné) 78. évében elhunyt. Temetése vasárnap délutá négy órakor lesz a Köztemető ravatalozóteréből. Lakás: Árpád tér 39.

Idősb. Szekeres György, a Belvárosi Takarékpénztár volt altisztje 69. évében elhunyt. Temetése hétfőn délután 5 órakor lesz a Köztemető II. a. ravatalozóteréből. Lakás: Szent Anna ucca 46. Temetését Bartha vállalata végzi.

Tóth Ilona nyug. Máv. üzletvezetőségi tisztviselőnő 66 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután négy órakor lesz a Köztemető 2. a. ravatalozójából. Lakás: Károly Ferenc József ut 4. Gebauer cég rendezi.

Köszönetnyilvánitás. Felejthetetlen jó édesanyánk elhunyta alkalmával nagy bánatunkat enyhitő jóleső részvétért, a temetésen való megjelenésért, koszorukért és csokrokért ezuton mondunk mindenkinek hálás köszönetet. **Szabó család.**

Köszönetnyilvánitás. Mindazon rokonok, ismerősök, jóbarátok, nemkülönben a Máv. fütőház előljárói és altiszti kara, kik Istenben boldogult férjem, édesapám és gyermekem, Makay Mihály fütő temetésén részvétükkel, vigasztaló szavaikkal mély fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek, fogadják ezuton is hálás köszönetünket. — **A gyászoló család.**

Köszönetnyilvánitás. Istenben boldogult egyetlen fiunk elhunytával bennünket ért nagy bánatunkban nyilvánitott meleg részvétért, ravatalára küldött koszorukért, virágokért, valamint mind azoknak, kik őt utolsó utjára elkisérték, hálás köszönetét mondunk. **Tomkó Andor és neje.**

Mátkapároknak és ujházasoknak

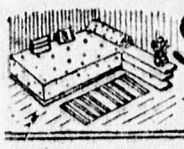
Sok szerencsét kivánnak legolcsóbb beszerzési helyeink:

Fényt és hangulatot vigy otthonodba, ha GULYÁS CSILLÁR-RÁDIÓ SZAKÜZLETÉBŐL VÁSÁROL PIAC-U. 59. TELEFON: 52-19

Jó ajánlok ASZMANN uridivatcikkei.

Szántó Zsigmond kárpitosmester bútorcsarnoka Piac-u. 81.

BÉRAUTÓT elegáns kocsit eljegyzésre, esküvőre, karosztálra SZIKSZAYTÓL rendeljen. FERENC JÓZSEF ÚT 42. TELEFON: 12-45

NŐIRUHÁK, KABÁTOK a legolcsóbban kaphatók GRÓSZ JENŐ DIVATÁRUHÁZABAN, PIAC-UTCA 51.

NE FŐZZÖN OTTHON olcsóbb, ízletesebb a SZABÓ FÉLE MAGYAR KONYHA - SAS-UTCA 3.

KEZTYŰT FŰZŐT SCHÖN SÁNDORTÓL PIAC-U. 14. CSAPÓ-U. SAROK

Legizlésesebb menyasszonyi és alkalmi cipők ROZSA VIRÁGCSARNOKBAN Kossuth-u. 3.

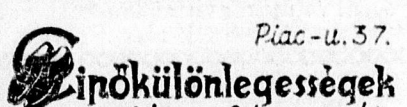
Hentesárut, csemegéket, sajtokat, borokat ESZTERHÁZYNÁL PIAC-U. 30.

Legszebb esküvői és alkalmi frizurák RAMMINGERNÉL SZENT ANNA-U. 10.

SZŐNYEG, ÁGYTERITŐ, függöny A LEGOLCSÓBB HORN REZSŐNÉL KOSSUTH-U. 10.

Gyomron át szívhez az ANGOL KIRÁLYNŐ versat.

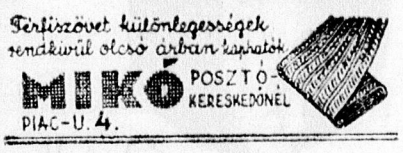
Piac-u. 37. Fiúkülönlegességek magolcsai Nagy Sándornál

Fűszer-, gyarmatáru és háztartási cikkek KONTSEK GÉZÁNÁL

Pénz nélkül boldogság nincs, keressen fel a KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ EGYLETET. KOSSUTH-U. 8.

JEGYGYŰRŰK, JEGYEKSZEREK legnagyobb választékban HALÁSZ ékszerésznél

Térfiszövet különlegességek rendkívül olcsó árban kaphatók MIKÓ POSZTÓ-KERESKEDŐNÉL PIAC-U. 4.

KONYHAEDÉNYEKET TÓTH GYULÁTÓL Városházépület.

Legolcsóbb CSEMETÉTŐL Mindent megtalál KONTSEK KORNÉLNÉL divatházában KOSSUTH-U. 1.

KÖZSZÜKSÉGLETI CIKKEK JÁTÉKOK Kántor Ernő és Tsa NÁL VÁROSHÁZEPÜLET

TORTÁKAT SÁNTHA KÁROLYTÓL HATVAN-U. 1.

ILLATSZERT kölnit, pudert, PAPP LAJOS illatszertárából Kossuth-u. 1.

Kézimunka fonal, cövidáru a legolcsóbb PIKÓnál KOSSUTH-U. 4.

SZLUKA ISTVÁN szikvízgyár „CSOKONAI" ÁSVÁNYVÍZ BIZOMÁNYOS TELEFON-U. 100. TELEFON: 21-11. SZ.

Művészi fényképek tervszerű beállított árban, hozzáértő kényszerítés is TÖKÉS ILONA MŰTERMÉBEN · CSAPÓ-U. 1.

KÉPKERET SZENTKÉP KERETEZŐBOLTBAN PIAC U. 89.

LEGNAGYOBB Uridivat és kalapraktár WERNER PIAC-U. 70.

Mintegy nagyáruházban, nálunk mindent megtalál

ANYAKÖNYVI HÍREK

Születés: Kandi Kálmán zenész, fia Kálmán.

Házasságok: Márkus Sándor béltisztító—Lovász Julia. Baranyi József kovács—Baranyi Julia. Huszti Sándor fm.—Pap Róza. Fazekas Károly cipész—Fabián Zsuzsa. Dr Kardhordó Sándor egyetemi fogalmazó—Ekli Katalin. Vajda János lakatos s.—Seres Julia. Szabó Imre gazdálk.—Sarkadi Julia. Földi József Máv. lakatos—Csüri Ilona. Krasznai József Máv. mozdonyvezető—Magyar Julia.

Halálozások: Papp Jánosné ref. 22 éves, Gilányi u. 17. Gulyás Mihályné g. kat. 72 éves, Kanális u. 21. Baranyi Sándor ref. 41 éves, Magyar u. 10. Szekeres György ref. 68 éves, Szent Anna u. 46.

Megkezdik a tifusz elleni oltásokat

FELHIVÁS DEBRECEN VÁROS KÖZÖNSÉGÉHEZ!

A hastifusz (hasi-hagymáz) hazánk egyik legveszedelmesebb fertőző betegsége, mely úgy a megbetegedettek nagy halálozási arányszámánál, mint a fertőzés rendkívül könnyű voltánál fogva közegészségügyünk egyik legnagyobb ártalmát jelenti.

A hastifusz fertőző csirái leginkább étellel, vagy itallal a szájon keresztül jutnak a szervezetbe. Az étel és italnemüeket pedig rendszerint a hastifusz betegségben szenvedő, részint a betegségből már kigyógyult oly egyének fertőzik, akik a betegség kórokozó csiráit gyógyulásuk után is hosszú időn keresztül magukban hordják (u. n. bacillusgazdák). — Az ilyen egyének ürülékei nagyszámban tartalmazzák a fertőzést okozó csirákat, amelyek részint szennyes kéz, — vagy ruhanemű, részint az ilyen ürüléket ellepő legyek közvetítésével kerülnek ezuton az élelmiszerekbe. Előfordul az az eset is, hogy a helytelenül megépitett árnyékszék fertőzött tartalma a közelfekvő kútba szivárog és annak vizét megfertőzve terjeszti a ragályos betegséget.

A hastifusz rendkivül súlyos természetü fertőző megbetegedés, — amennyiben a megbetegedetteknek mintegy 10—12 százaléka meghal, de legjobb esetben is hosszú időn (2—3 hónap) keresztül munkaképtelenné teszi a megbetegedett egyéneket.

Magyarország alföldi városaiban a nyár végén és az őszi hónapok alatt évről-évre feltünő nagyszámban szoktak jelentkezni a hastifusz megbetegedések és Debrecen város lakosságát is minden évben megtizedeli ez a betegség.

Mindenkinek elsőrendü érdeke tehát, hogy ez ellen a veszedelmes fertőző betegség ellen minden lehetséges módon egyénileg is védekezzék, de a hatóság is minden rendelkezésre álló eszközzel — igy hatóságilag tartandó védőoltás útján is, — arra törekszik, hogy ezt az egyéni védekezést előmozditsa. Az újabb idők tapasztalatai ugyan is azt igazolták, hogy a hastifusz ellen alkalmazott védőoltások eszközlése útján mentességet lehet a beoltott egyének szervezetében elő-idézni. — Ez a mentesség (immunitás) három, 1—1 heti időközben alkalmazott oltás után kb. 2 hónap mulva következik be. — **Erre a védőoltásra már most jelentkezni lehet Debrecen sz. kir. város I fokú közigazgatási hatóságánál hétköznap délelőtt 8—2 óra között (Rendőrségi palota; III. emelet 95 sz ajtó.)** — Az oltás semmiféle vo széllyel nem jár. Nagyobb számú jelentkezés esetén a védőoltásokat később közzéteendő helyen és időben, csoportonként az illetékes kerületi városi orvosok fogják végezni. — **Szegénységi bizonyitvánnyal rendelkezők védőoltása díjtalanul történik.** — A csoportokban végzendő oltást igénylő fizetőképes egyén az oltás eszközlése alkalmával az oltóanyagért személyenként 20 fillért és minden egyes oltásért ugyanecsak 20 fillér oltási dijat tartozik fizetni.

Felhivja a hatóság Debrecen város lakosságát, hogy akik magukat vagy családtagjaikat hastifusz ellen beoltatni kivánják, e szándékukat az I. fokú közigazgatási hatóságnál 8 napon belül jelentsék be.

Figyelmezteti a hatóság a város lakosságát, hogy a hastifusz elleni védőoltásokra annyival is inkább jelentkezzenek, mivel azoktól való indokolatlan tartózkodás esetén a 232.700/1935. B. M. számu rendeletben előirt kötelességem folytán kénytelen leszek a kötelező védőoltásokat elrendelni.

Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága.

Nagy vagyon a szépség,

melynek előnyeit Ön is élvezni fogja, mert arca feltünően megszépül, ha rendszeresen használja a híres

nagyenyedi Kovács krémet,

melynek elismert jó hatásáról sokezer köszönő levél tanuskodik. Rövid idő alatt eltünteti minden szépséghibát (ránc, pattanás, szeplő, mitesszer) és a legelhanyagoltabb arcot is tökéletesen rendbehozza, az arc bársonysima, üde rózsás lesz. Tegyen egy próbát még ma! Kapható mindenütt.

Éjjeli használatra kék nappali használatra sárga } csomagolásban.

x **Angol és francia női divatszalonomat** megnyitottam, Kovács Etus, Szent Anna u. 11. sz.

— **A Debreceni Iparos Dalegylet** f. hó 5-én, vasárnap délután 6 órakor a Kossuth utca 28. sz. alatti Ipartestület Székházában levő helyiségében tartja rendes évi közgyülését, amelyre a pártoló és alapitó tagokat ezuton hivja meg az **Elnökség.**

— **Hashártyagyulladást kapott a fogházban a szurkáló józsai legény.** Józsa községben az elmult héten verekedés volt és Balázsi Lajos józsai földmives legény jeszurta Bordán Sándor földmivest, akinek tüdejét és hasát járta át a penge. Balázsit a csendőrök a debreceni törvényszék fogházába szállitották be. A fogházban beteg lett a szurkáló legény és a fogházorvos intézkedésére, mivel hashártyagyulladást állapitott meg, átszállitották a közkórházba, ahol ápolás alá vették.

— **Ujabb fülbevalólopás az utcán.** Szabó Istvánné, Hajnal utcai bérházi lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen nő ellen, aki gyermekét az utcán megállította azzal, hogy a fülbevalója kikapcsolódott s pár percig babrált a kisleány fülében. Mikor a gyermek hazatért az egyik fülbevalót nem találták s azt nyilván a gyermeket félrevezető asszony vitte el. A rendőrség a kapott pontos személyleirás alapján megindította a nyomozást a fülbevalólopás ügyében.

Hunyadi Sándor „A három sárkány" műkedvelő előadásának szereplői. — Foto.: Petrányi Pál.

SPORT

Phőbus-Szeged 2:0 (1:0)

Nemzeti bajnoki labdarugó mérkőzés, Berlini úti pálya, bíró: Szigeti. —

A mérkőzés első negyedórájában a Phőbus erősen támadott, de Szeged védelme eredményesen működött. A Szeged a 18. percben vezette első veszélyes támadását, amely sarokrugással kezdődött. A 22. percben meleg helyzet volt a szegediek kapuja előtt. Pálinkás kiejtett labdáját Stoffián majdnem belőtte. A 25. percben Pálinkás kifutott, Béki labdájára, de a résen álló Stoffián a kapus feje felett a hálóba fejelte a labdát. 1:0. A szünet után a szegedi csapat erősen támadott, azonban a 11. percben mégis Stoffián kijátszotta a védő játékosokat és gólt rugott. 2:0. A hátralevő időben a szegediek erősítették az iramot, azonban hiába erőlködtek, az eredményen változtatni már nem tudtak.

AZ ÖN ÉRDEKE, hogy divatos ridikült, női és férfi ernyőt, selyem harisnyát, női és férfi trico és selyem kesztyűt, férfi zoknit, nadrágtartót, zoknitartót legolcsóbban
VITÁRIUS és SZENÁSY Kossuth u. 2.

TURAHIREK A BOCSKAIRÓL.

A luxemburgi Spora SC dr **Kölcsey Sándor** polgármesterhez táviratot intézett, amelyben gratulál a Bocskai kitünő játékához. A Bocskai egyébként jelenleg Marseilleben tartózkodik és innen mennek tovább fúrára. A legközelebbi hely, hol játszanak Bodeaux s utána több mint valószínü Olaszországba mennek.

A VASÁRNAPI MÜSOR:

Debrecenben a Vasútas-pályáu lesznek a bajnoki mérkőzések. 2 órakor a DEAC—NyTVE, vezeti: dr Csicsák. A DEAC-nak égető szüksége van a pontokra s ez talán lelkesebb játékra sarkalja a ki nem forrott együttest és így győzhet is.

Négy órakor DVSC—Karcagi MOVE vezeti: Debreceni. A vasútas biztosan győz, csak az a kérdés, hány góllal. 4—5 gólarányú győzelem várható.

Tizenkét órakor DVSC II—DMTE II o. bajnoki mérkőzés, nyilt a küzdelem vezeti: Kovács Lajos.

Nyírbátorban lesz a legérdekesebb mérkőzés. Villanygyár—Báthori SE. A bajnokság a mostani hetekben eldőlhet, mert a DVSE ellenfele sorrendben a Báthori SE Nyírbátorban, majd a P. MÁV Ladányban s ha most győz, nehéz lesz behozni. Kemény, elkeseredett küzdelemre van kilátás, a nyírbátori csapat ambicionálja, hogy legyőzze a bajnokjelöltet. Ha a DVSE jó napot fog ki, győzhet, máskülönben — ki is kaphat.

Nyíregyházán két mérkőzés lesz: NyVSC—DKASE, vezeti: Guttfreund. A vasútas győzelme várható. Az NyKISE az MTK csapatával találkozik, vezeti: Groszmann és le is győzheti.

Püspökladányban a Textil a PMÁV-hoz rándul át, de kétséges, hogy szerez-e pontot, vezeti: dr Thomas.

Nagykállóban a kiesés szempontjából fontos mérkőzést játszanak, a Bihari Turul—NSE között, vezeti: Schick. Döntetlen a legvalószínübb.

A II. osztály is kezd már. Derecskén a Klinika AC a MOVE-vat játszik, vezeti: dr Lengyel. A Klinika AC győzelme várható.

Berettyóujfaluban a DEAC II—B. Turul II. játszik, vezeti: Kovács László, míg Mátészalkán az MTK II—PIAC csapatával kerül össze.

Budapesten az örök derbi kerül eldöntésre, a Hungária—Ferencváros játszik bajnokit, a favorit most a Fradi. Ezt a mérkőzést a rádió is közvetíti. Előtte a Budai 11—Elektromos játszik bajnokit. Hétfőn—Nemzeti—Budafok mérkőzés lesz.

SPORTFELHIVÁSOK.

Felkérem a D. Hajdú FC játékosait, hogy vasárnap negyedkettő órakor a dohánygyári pályán pontosan megjelenni szíveskedjenek. Székely intéző.

Felkérem a DKASE alant felsorolt játékosait, hogy pontosan 12 órakor az Arany Bika előtt jelenjenek meg: Mocsári, Rácz I. II. Jelinek, Hegedüs, Szabó, Reményi, Forrai, Szilágyi, Kutassi, Nyitrai II. II. Kovacsovics.

Felkérem a Rákóczi F. C. összes játékosait, hogy ma d. u. fél 3-kor a Dohánygyári pályán az Ny. Törekvés ellen jelenjenek meg.

Intéző.

Felkérem az Ny. Törekvés játékosait, hogy ma d. u. 2 órakor a Dohánygyári pályán a Rákóczi F. C. I. ellen jelenjenek meg.

Intéző.

Áll. gimnázium II.—III. osztály labdarúgó mérkőzés eredménye 6:3 (3:1). Góllövők: ifj. Balogh J., 2, Nagy M. 2, Kocsis és Kerekes 1—1.

Felkérem a Textilgyári Sport Club játékosait, hogy ma délután pontosan egy órára a Bika előtt legyenek, mert autóval utazunk Püspökladányba.

Intéző.

Felhivom a KIE azon serdülő tagjait, akik a központi otthonba járnak csoport összejövetelekre, továbbá azokat is, akik már hosszabb idő óta hiányoztak, hogy futball csapat megalakítása és tréning tartása végett az egyesület, Piac utca 36. szám alatti otthonában ma délután 2 órakor pontosan megjelenni szíveskedjenek.

Titkár.

LABDARUGÓBAJNOKSÁG KIÍRÁSA

A központ a debreceni kerületi alsóosztályú labdarugóbajnokság megrendezésével a debreceni ref. kollégiumi polgári fiúiskola sportkérét bizta meg. Résztvehetnek a KISOK kötelékébe tartozó közép- és középfokú iskolák egy csapattal. Nevezési határidő április 10-én déli 12 óra. A nevezések Sós István testnevelési tanár, Debrecen, Kollégium címére küldendők. Ügyanott részletes felvilágositás nyerhető.

KERÜLETI KÖZÉPISKOLAI MEZEI FUTÓ BAJNOKI VERSENY.

Vasárnap d. e. 10 órai kezdettel rendezi meg az áll. »Fazekas Mihály« gimnázium Turul sportköre a debreceni tankerület 1936—37. tanévi egyéni és csapat mezei futó bajnoki versenyét az egyetemi sporttelepen, Hadházy Dezső sportkevelési tanár vezetésével kb. 3 km távolságon. A versenyen a debreceni és nyiregyházi középiskolák versenyzői vesznek részt.

EGYETEMI MEZEI FUTÓVERSENY.

Vasárnap d. e. fél 11 órai kezdettel a DEAC mezei futóversenyt rendez az egyetemi sporttelepen, kb. 5 km. távolságon, Hadházy Dezső testnevelési tanár vezetésével.

Szentanna pusztai teavaj,
Felvidéki juhturó, Sajtok, szardiniák,
Köritett liptói, naponta frissen:
Esterházynál, Piac ucca 30.

E versenyen fogja kiválogatni a DEAC azt a 6—7 versenyzőt, akik a DEAC-ot a jövő vasárnap a Budapesten rendezendő országos és vidéki mezei futó egyéni és csapatbajnoki versenyen képviselni fogják. A versenyen az egyetem bármely hallgatója részt vehet. Jelentkezni a helyszinen lehet, nevezési díj nincs.

Mindkét verseny díjtalanul tekinthető meg.

— **Epehólyagbaruttnál, epeköveknél epehomoknál és sárgaságnál** igyunk reggelenként éhgyomorra egy—egy pohár természetes **Ferenc József** keserüvizet, kevés forróvizzel keverve. Az orvosok ajánlják.

KÖZGAZDASÁG

TERMENYTÓZSDE.

Szilárd volt a készárúpiac.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.80—21.10, 78 kg 21.05—21.30, 79 kg 21.25—21.60 80 kilós 21.35—21.70. — Felsőtiszai 77 kg 20.65—20.95, 78 kg 20.90—21.20 79 kg 21.15—21.45, 80 kg 21.30—21.60 rozs pestvidéki 20.00—20.10, rozs más származású 20.10—20.20, takarmányárpa elsőrendü 15.50—16.25, középminőségü 14.75—15.25, sörárpa kiváló 20.50—21.50, prima 18.00—19.50, sörárpa 17.00—18.00, zab elsőrendü 17.40—17.60, középminőségü 17.25—17.40, tengeri 11.90—12.10, korpa 10.60—10.90, nyolcas liszt 13.70—14.25.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza 19.20—20.00 rozs 18.20—18.50 árpa 14.00—14.50, zab 13.50—14.50, tengeri 9.60—10.20, lucerna 5.80—6.90 széna 3.80—4.60, lóhere 4.50—5.00, bükköny 3.50—4.00, szalma 1.30—1.50 cukorrépa 1.50—1.60, takarmányrépa 1.00—1.10 pengő mázsánként.

MOSOTT RONGYOT
főleg nagy, fehér darabokat vesz lapunk nyomdája.

Ciano gróf olasz külügyminiszter látogatása Belgrádban. Ciano és Stojadinovics tárgyalnak az egyezményről.

Ezen a gyülésen mondta el a newyorki polgármester Hitler ellenes beszédét, mely Németországban heves tiltakozást váltott ki.

Itáliai levél

Részletek egy utinaplóból, a debreceni ref. gimnázium olaszországi tanulmányutjáról.

COLLEGIO UNGHARIA

Osztrák földön robog a vonatunk. És ahogy így Bécs felé közeledünk, a sákkozás, nótázás, nézelődés közben eszünkbe jutnak a kis elsősök, akiknek hét évvel ezelőtt megígérte a latin tanárunk, hogy majd elvezeti őket Olaszországba s akik megfogadták, hogy a rendelkezésre álló éveket az előkészületeknek, az anyagiak előteremtésének s a lelkiek építésének fogják szentelni. Itália mindig izgatja a diákfantáziákat s az itáliai történetek a középiskolai diák legelső élményei köz tartoznak. A polipkarok, melyek erről a földről nyulnak ki, behálózzák az egész világot s buzzák maguk felé, mihozzánk igen hamar eértek s ime most minket is magukhoz rántanak.

Nagy várakozásokkal, tudásszomjjal és jókedvüen utazunk. Vezetőnk dr. Kun Sándor igazgató úr, egykori latin tanárunk. Segítőtársai Kornya Sándor, dr. Frick József dr. Salánki József, Gacsályi Géza és Ember Ernő tanár urak. Csoportunk egészségügyi szolgálatát dr. Tamássy Géza látja el s a papunk dr. Soós Béla lelkipásztor úr s ha a húsz résztvevő diák mellett utoljára (nem udvariatlanságból, sőt nyomatékkal) megemlitem a három résztvevő hölgyet: dr. Kun Sándornét, Kornya Sándornét és dr. Tamássy Gézánét, akkor társaságunk bemutatását el végeztem.

Mondom mindenkinek jó kedve van, kinézünk az ébredő tavaszba s a ringanyos Pullmann-kocsi ringásának ütemére már felhallatszanak a nóták. Valamenyiünk kalapjának szalagján nemzetiszin szalag van felirással: Collegio Ungharia. Büszkeség és kemény kötelesség a sok szalag. Ez hát a mi társaságunk három hétre s reméljük a három hét emlékeivel örökre.

CSÁSZÁRVÁROS

Bécsben, a volt Gárda-palota épületében, a Collegium Hungaricumban helyezkedünk el. Tágas, kényelmes szobák, az ablakunkon behallani a hangos, ósdi, de mégis kedves bécsi dialektust, a rázós villamosok zaját s látni a szürke, vidám utcát. A palotában ennek idején a déleg testőr, Bessenyei irta az irodalmunk számára megujhodást jelentő sorokat. A vastag kofalak nekünk is barátságos ölthont nyujtanak.

Sajnos nincs időnk a város részletes megtekintésére. Autóbuszt bérelünk s ez hordoz bennünket három óráig. Parlament, Városháza, muzeumok, Justice-palast, ujra muzeumépületek, opera, felvonulnak előttünk a koest ablakain. Szent István-templom — belülről is megnézzük, — Ring, Burg, Práter. Kiautózunk Schönbrunnba is, sétálunk a királyi palota sárga épületszárnyai előtt a parkban, ahol megcsodáljuk a zeniával mért fasorokat, a merész citrázatu viragágyakat s az utak szélén elhelyezett márványszobrokat.

Széles szerpentinuton kanyarguak fel Kahlenbergre. Gyönyörü, uj szálloda, szép kilátás a hegyletéről. Lejövet látjuk a Marx-házakat, a munkásság erődítményeit, melyek nem is tudják, nem is akarják a lőréseket és bástyákat a bérházak szokott formáinak áleája mögé rejteni.

Este. Mariahilfer-strasse. Fényreklámok, emberek, piros villamosok, sok auto. Utána egy sörözö, tiroli mintás burkolatu falakkal, barna sörrel.

Körülbelül ezek azok a képek, amelyek Bécsből megragadtak az emlékezetünkben. Apró pillanatképek, néhi összefüggő filmszalagok ezek, s mégis — azt hiszem — nagyjából helyesen tudjuk a látottakat egy impresszióba sürüteni. Érezzük, valami nincs rendben Bécsel. A forgalom néhány utcára terelődik s a nagy széles utak üresek. A régi, füstös paloták közé nem illenek a modernek, elejük az autók. Üresen forog az óriáskerék s általában semmibe sem illik bele a létek, a jelleg, ami most is lilt lebeg a város fölött. Bécs, udvar nélkül, császár, békebeli jó idők s talán egy kicsit magyar pénz nélkül is megmaradt császárváros maradt s nem hajlandó megváltozni. Hiába a modern épületek, esetleg városrészek, merész ujitások, Bécs fejlődése nagyrészt a multkonzerválásában merül ki.

14 ÓRA VONATON

Bécs után hamarosan hegyek közé fut a vonat s a hegyek egyre magasabbak lesznek. Feltünnek a hevasok is a távolról: Rax, Schneeberg. Mindenki az ablaknál van, rohanunk viaduktokon, alagutakon keresztül feljebb, feljebb. Friss, fenyő és hószagu levegő vágódik az arcunkba, hegyes és szikrák sora nem álmodott alakokban és helyzetekben tünnek elő: vár áll egy karcsu szirtfok tetején. Emeletes szálló a magas hegyoldalon, sávos hómezők, kis vasuti állomás: Semmering. Kilencszáz méter magasan járunk, a nap ragyogóan süt, az országutról emberek integetnek. Patakok, kék vizüek és sárga vizüek, hidon robogunk át, ez a Mur hídja. Beletáradunk a nézelődésbe, Béla bácsi magyar nótákat énekel, mi is dalolunk vele. A kocsinkba idegenek tévednek, láthatóan tetszenek nekik a nótáink. A rohanunk az olasz határon, a táj ismét érdekes, mérhetetlen szakadékos s a hegyoldalakon fehér és lila virágok. Gárvisio az első olasz állomás. Ektelen kiabálás, rohanás, forgalom, sokféle egyenruha. Vonatunkat két villogószemü, tányérsapkás olasz őrzi. Széles vállnak sorhájukról katonaiszteknek ítéljük őket. Később megtudjuk, hogy finánc ők.

A vonat folyosóján olaszokkal beszélgetünk. Barátságosak és nagyon örülnek, hogy magyarok vagyunk. Németül alig tudnak, kevesen franciául. De nem baj, megértjük egymást. Szivesen nyitjuk ki fülünket a jóhangzású olasz szavak előtt. Énekelgetünk, kérjük őket is: ezre el is dalolják a „Faccetta nérat" Ez náluk katonanóta. A pattogó ütemi nótát itthonról a jazz slágerek tárából ismerjük. Dalolás után ujra beszélgetünk s lelik, egyre telik az idő, beesteledik, fél tíz körül megérkezünk Velencébe.

A LAGUNÁK VÁROSA

Szük sikátorokon visszük csomagjainkat. Görbék ezek az utcák, érdekesek, néhol piazzákba szélesülnek. Szállásunk egy laguna mellett van: Ugo Foscolo. Felmegyünk a meredek lépcsőkön, Rózsa néni hősiesen cipelt kofferét s ellenséges lépcsőkkel halad örök rosszakaróju — a lépcsőkön. A házból egyedül nem merünk kilépni, mert egész biztos elfényednénk.

Az első pillanatban merészség vélményt mondani ezekről az utcákról. Az ablakokból száradó fehérneműek disztelen csoportozata lóg. A piazza közepén kókányju kutak. Gyümölcsárusok, rengeteg gyümölcs.

Szent Márk tér. Keleti pompájában a Szent Márk-templom, a rózsaszín Doge-palota, Campanile s a csillogó üzletek az árkádok alatt. Itt vannak a híres galambok s a hírhedt utcai árusok, akiktől mindenki olcsón vásárol hat s akik mindenkit becsapnak. A tér káprázatos szépsége még fokozódik az esti fényeknél. Fájóra tekergettük nyakunkat a Márk-templomban, végig csodáltuk a Doge-palotát s még másztuk a Campanilét.

Este, mikor a tér zsufolásig tele emberekkel, szóltak a kávéházi zenekarok, megkezdtük az ismerkedést, az olasz típus, jellegtanulmányozását. Olajboru terjak és — igen. Olaszországban járva mindenképen ide kukadunk ki — sok szép nő. Hogy tanulmányozási szenvedélyünk ez utóbbi nemet választotta tárgyául — azt hiszem megbocsátható elfogultság. Megfigyeléseink leszürt eredményei körülbelül ezek: minden férfira három, négy nő jut, a nők 15 cm-nél alacsonyabb cipősarokkal nem járnak, hajuk részben fekete, részben szőke (festett), de mindkét esetben hullámos. Túlnyomórészt csak olaszul beszélnek, de igen nagy érzékenységgel birnak a magyarral, némettel, franciával kevert s karmozdulatokkal, grimaszokkal kisért jelbeszédre, melyet idegen fiatalemberek adnak elő. Rendkivül humoristikus hatásuak az ilyen budonászó, nevetgélő, zajos csoportok, amikor az „idegen fiatalemberek" értsd: magyarok, közelebbről a Collegio Ungheria tagjai, nem kivéve a vezető tanárokat sem) a megismerendő hölgyeket hangos, de természetesen magyar nyelvü bírálat alá veszik, amin mi kiválóan mulatunk, de ami egyáltalán nem nevezhető vétkeknek, mert a hölgyek egymásközt egész biztos ugyanilyen megjegyzéseket tesznek ránk, amin viszont ők mulatnak. Igy kölcsönösen mulatva egymást igen jól érezzük magunkat s igen meg vagyunk elégedve az olasz signorinákkal.

Gondolák. Feketén és fényes orral állanak a kikötőben, siklanak be a leszükebb lagunába is. Marcona, cserzettbőrü gondolások, festeni való alakok. Évszázadok óta ilyenek s ilyenek lesznek századokig gondolák és gondolások. Örök kocsijai a nászutasoknak,

bizonyára végzetes tévedés folytán lettek azok, mert ezt semmi nem magyarázza. Két és fél nap alatt megállapították, hogy Velence szép város, de nászutasok számára alkalmatlan.

Palotasor a Canal Grande mellett. Templomtornyok, terek s végül a kikötő.

Nótaszóval vonulunk az utcákon. Lengenek a szük, folyosószerű zugok, mindenki minket figyel. A zajongást nem bánják, itt éjszaka is úgy ordíthat mindenki, ahogy a torkán kifér, nem szól érte senki. Iskolás fiuk, balillák jönnek utánunk, beállanak közénk és menetelnek velünk. Látszik, hogy imponál nekik a vonulásunk és éneklésünk, szeretik az ilyesmit. Strammul, fegyelmezetten menetelünk.

Frari templom. A sok közül, amit megnéztünk, ezt említem meg. Canova síremléke a legszebb benne. A kőbe faragott fájdalmát, a gyászoló alakok s a sírkő hatalmas háromszöge mélyen szomorúan fejezi ki. Eredetileg Tiziano részére készítette az emlékművet Canova, de tanítványai halála után mesterüknek szentelték.

Utolsó velencei esténken búcsúzunk vendégiátóinktól, az Ugo Foscolo (középiskola) internátusának titkárától, igazgatójától s az eleven szemű kis balilláktól. A legpattogóbb magyar nóták kerülnek elő, az éneklést Kun igazgató úr vezeti. Jókedvű, örökemlékű este ez.

MILLIÓS VÁROS

Kétségbeejtő kavarodás. A járművek az utak jobb oldalán futnak, impozáns épülettömbök, kupolák, hatalmas állomás, dóm, Scala színház, Galleria, királyi palota, Sforza-kastély, múzeumok, képtárak, könyvtárak, temérdek autó, teherautó és autóbuszszörnyetegek: Milánó.

Casa delle Studente Arnaldo Mussolini. Harmincegyben épült, modern kétemeletes palota. Itt van a szállásunk. Egyágyas szobák csőbútorokkal, fatbasüllyesztett szekrényekkel, mosdóval, szőnyeggel, a király és Mussolini képével. Fényes ebédlőterem, pincérek, kitűnő ételek. Az épület másik része fasiszta kaszárnya. A szállodai részben (tulajdonkép internátus szigorú rendszabályokkal, de nem nevezhető így, mert mi vaságyas, dohos falu épületeket értünk alatta)főiskolai diákok laknak. Hihetetlen kényelem, előzékeny kiszolgálás.

Az étkezéseknél maga az intézet igazgatója (egyben tervezője) segít a pincéreknek bennünket kiszolgálni, ami nagy megtiszteltetés számunkra. Itt is barátságosak az olaszok s mindig — ha nem is szavakkal — kihangsúlyozzák, hogy azért részesülünk megkülönböztetett figyelemben és rokonszenvben, mert magyarok vagyunk.

Hegyesen és cifrán merednek a dóm karcsú tornyai, a mesevárszerű monstrum büszkén hirdeti a gót művészet szépségeit. Erősen és büszkén áll s talán nem is tud róla, hogy körülötte harci készülődés van, repülőgépeket, bombákat gyártanak. Egy légi háború szörnyű vandalizmusa elég ahhoz, hogy a márványcsodát a földdel egyenlővé tegye.

Autón viszik a halottat a temetőbe, utána a koszorúvivő autó s a gyászolók autói rohannak az utcákon s a járókelők kalapemelve, vagy fasiszta módon tisztelegnek a halott előtt.

Érezzük, hogy erős és hatalmas ez az állam. A fasizmus 16. évében az olaszok természetesnek veszik a rendszert és munkálkodnak az érdekében.

Kornya tanár úr az asztal túlsó végén hullatja sziporkázó mondatait, Salánki tanár úr bélyegeit rendezgeti s Gacsályi tanár úr a borokat kóstolgatja szakértelemmel, ahogy csak a szőlősgazdák tudják. A Casa éttermében ülünk, ruganyos székeken. Fáradtságnak nyoma sincs, hisz villamoson jártuk a várost, egész ittlétünk tartamára szabadjegyet kaptunk. A pincér a kalt és a majonéz mellé helyezi a csillogó olajos salátát, szeretnénk sokáig ebben a városban maradni s holnap reggel már mennünk kell tovább.

Genova, Pisa, Róma, Nápoly, Firenze, Trieszt az útirányunk s április hó 8-án már a gimnázium padjaiban kell ülnünk.

A husvétot hazánktól távol az örök városban fogjuk tölteni.

Kéry László.

Török Gábor emlékezete

A „Török Gábor baráti kör" megalapitójának: boldog emlékü Török Gábornak, Debrecen város volt erdőmesterének emlékezetére rendezett „Gábor-napi emlékvacsorán elmondotta: Zivuska Andor.

Minden évben, ezen az ünnepi estén, mikor összejövünk: ünnepi melegséget hoz a lelkünk; mély kegyelettel fordulunk a mult emléke felé, melynek hófehér szárnya itt pihen a „Kör"-ön, ezen a „Baráti Körön!... Megilletődve állunk Annak emléke előtt, Akinek a szelleme, egyéniségének nemes melegsége, — mint soha el nem sikkadt, meg nem csorbult hagyomány és eleven élő lélek karol itt át mindent!... Mikor a Baráti Kör életrehívója, megalkotója: boldog emlékü Török Gábor, — az én mély szeretettel körülölelt, Gábor bátyám emlékének kívánok áldozni, egy kis hegyoldalba épült falucska legendája jár előttem!... Ezen a legendán keresztül szeretném megközelíteni az ő emlékét; ezen a legendán keresztül szeretnék áldozni az Ő emlékének: kifejezést adni annak a mélységes tiszteletnek és szeretetnek, amely ebben a körben az Ő áldott emlékét körülöleli és őrzi!... Elmondom a kis legenda történetét!

...Volt egy kis falu és volt annak a kis falunak egy embere, aki édesatyja, védője, pártfogója, minden bajában segítője, tanácsadója, igazi gondviselésküldötte volt a falunak... Mikor egy tavaszi hajnalon ezt a férfiút a kis falu legnagyobb jóltevőjét, vezérleiket, elszólította az élők sorából az Ur, — a mérhetetlen gyász után, amely a kis falura omlott, — elhatározta a falu, hogy a hegyoldalba lévő kis sir fölé, ahol az elpihent nemes szív nyugszik: emléket emel; hófehér karrarai márványból faragott emléket; művészi kézzel szobrot faragtat, amely az Ő páratlanul meleg, mosolygó tekintetével a kis falu felé tekint, hogy a falu is láthassa mindig az Ő képét, amely mint tiszta és eleven áldás tekint a kis falu felé!... Aztán, mikor elszött a nap, az emlékezés napja: mikor már a kertekben kibomlottak a rózsák, — elindult a falu apraja, nagyja: egy-egy bíbor piros rózsával a kezekben és a fehér márvány szobrot körül hintették bíbor piros rózsával!... Aztán, mikor visszatértek és nyugovóra tért a nap; az ég bíbora átolvadt az alkony sötétlila bársonyába és az alkonyi szürkület áthajlott az éjbe: — a piros rózsák elkezdettek világítani; átlátták az éjszaka sötétségét, gyászát; világítottak, mint megannyi forró tűzű kicsi fáklya, mint megannyi lángbaborult szív és glóriás, diadalmas fénybe fonták a boldog-mosolygón a falu felé tekintő hófehér szobrot...

...A kis legendának vége!... és én élni érzem tovább: mikor ebben a Baráti Körben, mélyen meghatott lélekkel, szeretettel, — boldog emlékü Török Gábor, — az én igazi szeretettel körül ölelt Gábor bátyám emlékét idézem!

Hófehér, mosolygó szobrot látok én is; amely ebben az órában a túlvilág nagy magasságából reánk tekint és mosolyog: mert szeretetet lát; szeretetet: megértő, meleg baráti szeretetet, amely mélyen érző, nagy szívének legszentebb ideálja volt!

Ha elmondanám Róla, hogy ennek a hatalmas Civitásnak egyik első és legértékesebb vezető egyénisége volt; tiszteletről, becsüléstől, szeretettől övezve, ha fölemlíteném alkotásait, amelyet mint műszaki férfi tett, amellyel városát szolgálta, — nem tudnám közel vinni azok szívéhez, akik már nem ismerték, akik közvetlenül már nem érezték egyéniségének nemes varázsát, melegét!

De talán megelevenítem, ha azt mondom: minden képességen, szaktudáson, adminisztratív erőn és nagyszerű tevékenységen felül: — ember volt!...

Mélyen érző, melegszívű, minden igaz szépségnek, — egész lélekkel hódolni tudó ember!... Kinek az ajka, ha megszólalna; ha az emlékezés fehér márványa, — amelyben én most látom Őt, szavakra nyilna, — azt mondaná:

„Hinni!... Hinni az ideálokban!... A Krisztusi ideálokban! A mindent átfogó, mindent egyesíteni tudó, mindent legyőzni tudó szeretetben!... Keresni az élet nagy mélységeit, nagy szépségeit! Elvetni mindent, ami hiúság, gőg, kicsinyes, törtető nagyot akarás szétpattanó »Luft ballonjára« épült!... és megfogódzni a szivekben!... Hinni az igaz, mélyen átérzett baráti szeretet bevehetetlen, összeomolhatatlan sziklavárában!... Mindig nagy erő, — a legnagyobb erő volt — a szeretet!

...Egy gyáván és hitványul lesujtott keresztre feszített Nemzet gyermekei vagytok!... Itt; egyetlen erő: — a szeretet: a megalkuvást nem ismerő forró hazaszeretet — és egymás szeretete!...

A hazaszeretet, — egymás szeretete nélkül: keret!... gazdag, arany keret, — mely nem ölel; — képet!... Tudjatok imádkozni!... Mondani, — a leszálló éjszakával az Ur imáját: és bocsásd meg a mi vétkeinket, miként ahogy mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőnek, ellenünk szegülőnek: mert testvér és magyar!«"...

Gábor Bátyám! A Te emléked hófehér szobra elé „ez a kis falu": mi is elhoztuk az emlékezés bíbor piros rózsáját; eléd hintjük azt és Te neked: az üdvözült lelkek magasságából látnod kell, hogy minden rózsa bíbor lángba omlik, hogy itt, — ebből a Körből a Te nevedbe irt, a Te nagy, mélyen átérző baráti szíved, magyar lelked legtisztább hagyományait őrző Köből: — a tiszta és igaz, nemes baráti szeretet bibor fénye omlik Reád vissza, — mint az emléked fehér márványát átölelő glória fénye!

...Ezzel a gondolattal áldozok és, a kör szellemében, hagyományaiban „eleven áldásként" élő: boldog emlékü Török Gábor, — nagyon szeretett Gábor bátyám el nem halványuló, el nem homályosuló emlékezetének.

Debrecen száz év előtt

A „Társalkodó" cimü folyóirat 1837-i számából.

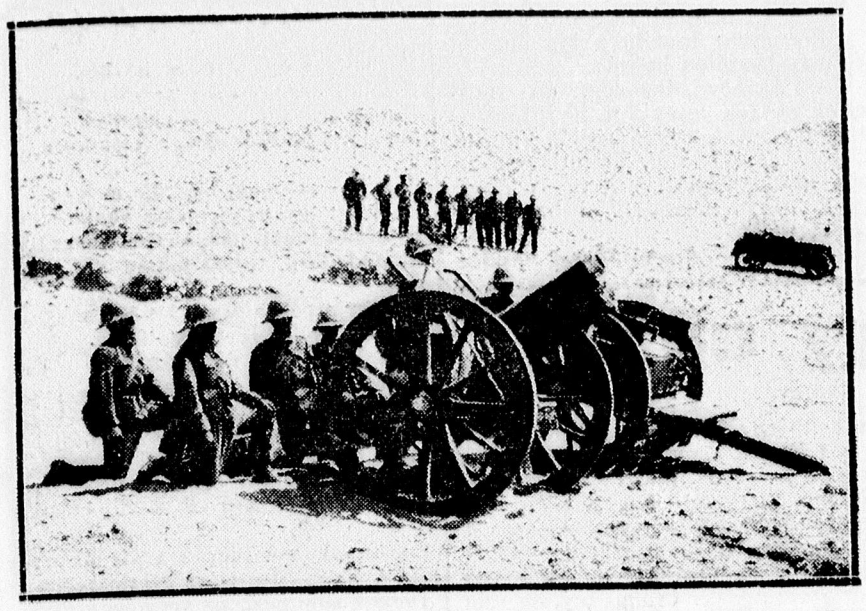
Felolvasta: Lukács Andor a Rotary Klubban.

(Folytatás.)

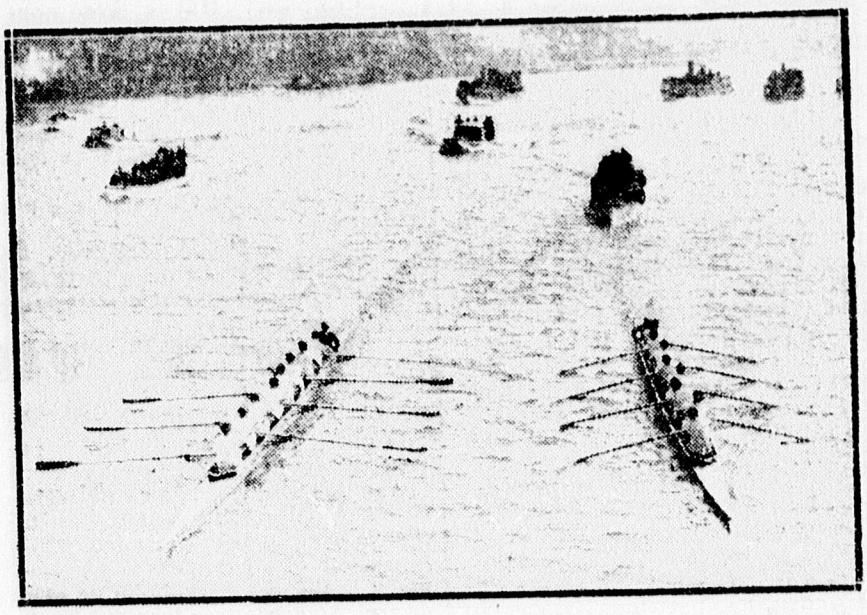
IX. Van Debrecenben, egy könyvnyomtató műhely is, mely a város tulajdona. Ez többnyire iskolai könyvek nyomtatásával foglalatoskodik. Bár teljesülne az ennek haszonbérbe adatásáról keringő hir! Egyvalaki azt mondja: akkor lesznek a magyarok müveltek, pallérozottak, ha minden városbanlegalább egy ujság v. folyóirás jő ki. Én ezt nem kívánom, csupán annyit, hogy a nagyobb s népesebb városokban jőne illy ujság ki. Mikor fogjuk megérni azon örömet, hogy Debreczenben is hirlap vagyesak egy folyóirás is adatik ki, nem tudom. Szabad legyen ide iktatnom néhány szót a magyarországi hirlapok kelletlensége okairól. Kimondotta ezt gróf Dessewffy József az 1835-ik évi Társalkodó utolsó számában :hogy t. i. nem bánja ő, akármilyen alakban jöjjön a Jelenkor, csakhogy minél többet szóljon Magyarországról. Nevetséges, midőn az anglomániában sinylődök azt mondják: hogy Angliának minden elsőbb városában számos ujság jő ki, s hogy már a londoni halkufárok is olvassák a hirlapokat! és nálunk Magyarországban? Oh! Oh! — Beszédükre rövidesen ezen kérdések szolgáljanak feleletül: Kik teszik az angol nemzetet és kik, s mit — nem hazai dolgokat — olvasnak-é azon hirlapokban? Az imént mondottaknál fogva tehát a nemesség lenne a hazai hirlapok olvasója: úgy de ezen lapok nagy részint olly külországi dolgokat foglalván magokban, mellyek nem minden rendü nemesek, hanem csak tudósok előtt érdekesek s felfoghatók (minthogy azok megértéséhöz nem kevés statisztikai, geographiai és historiai ösmeret szükséges) annálfogvást nem kárhoztathatni őket, hogy az ujságolvasást mellőzik.

X. Még valamit a város kivilágításáról s mulató helyeiről. Debrecen még nincs kivilágítva, mert azon nyolc vagy kilenc lámpa, mellyek tömérdek utczáin egymástól roppant távolságra pislognak, illy nevezetet nem érdemelnek. A legelső lámpát, ha jól emlékszem 1830-ik táján tevék ki; azóta számuk mindössze a most említett mennyiségre szaporodott. Ezen kívül találtatik egy-kettő a bormérő-házaknál kiakasztva, hogy a vendégek a házra ösmerjenek. Igen hasznos lenne, ha a város kivilágítása minél általánosabb terjedne, minthogy így legalább látná az ember sáros időben: hová lép. (Mult évi septemberben a casinoi egyesület gyülést tartott a felett, hogy a piaczot s a játékszínhez vezető utczát ki kell világositani; de miképp? s kinek a költségére? nem tudom.) Annyiban ugyan dicsérhetni a debrecenieket, hogy ők követik Franklintól a parisiaknak adott tanácsot, t. i. jókor feküsznek s korán kelnek, úgy hogy télen 8, nyáron 9 óra után kevés embert találhatni az utczákon. — Mulatóhelye egy sincs; mert az úgynevezett Nagyerdőt nem egészen veheti annak. Ezt a város közepétől való nagy távolsága miatt csak a város azon ildalán lakó aljasabb lakások és szolgálók látogatják meg, s néha egy két fürdeni vagy kocsizni akaró tehetősb. A pallérozottabbaknak mulatóhelyül szolgál a meglehetősen virágzó Casino. Sétahely épen nincs. Ennek okául azt gondolhatni, hogy még Debreczenben a henyén s hivalkodva élők száma csekély. Ezen hiányt mindazáltal kipótolják valamennyire a várost környező szőlőskertek, mellyek egyszersmind a város különben sivatag környékének kellemes zöld szint adnak. Ezen szőlőskertek száma nagy és sok szép gyümölcsöt, kissé savanyus de még is iható bort adnak. Itt van minden valamirevaló polgárnak egy darabka szőlője, s ide szokott különösen vasárnap kedvtöltés végett kisétálni.

(Vége.)

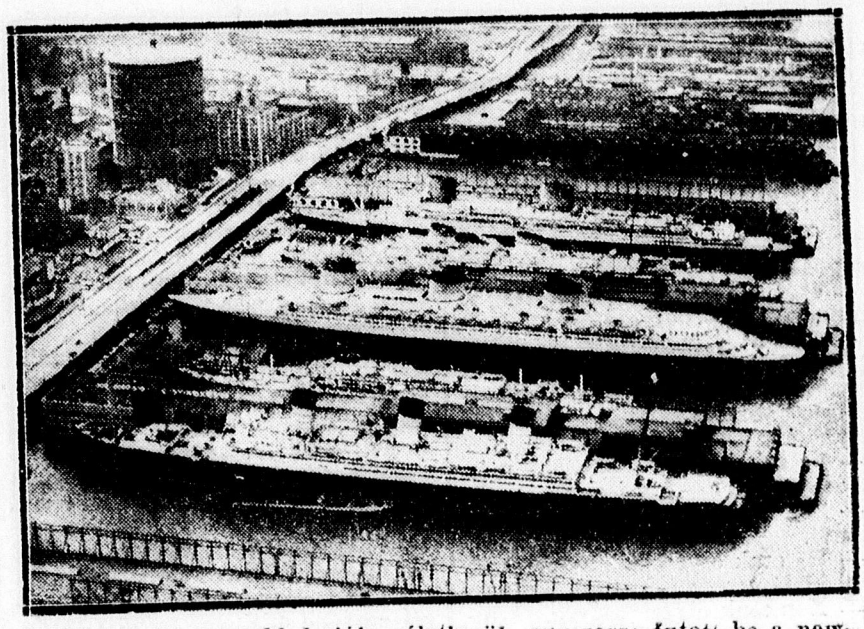
A kairói angol helyőrség gyakorlatot tart az arábiai partokon. Egy parti üteg állásba megy.

Az oxfordi egyetem csapata nyerte 13 év óta először az evezős versenyt, megelőzve Cambridge csapatát.

Az osztrák hadsereg legfiatalabb hadnagyai felavatásuk után a szokások kardvágást tartják a Katonai Akadémián.

A világ öt legnagyobb hajója véletlenül egyszerre futott be a newyorki kikötőbe. Előről hátra: A Berengária, a Georgic, a Normandie, a Rex és az Európa.

Németország vásárolja meg a debreceni erdők csalántermését

A sok hasznot jelentő csalánszüretelésövetkeztében néhány erdőből már kipusztult a csalán

Beszámoltunk már arról, hogy a városnak a házikezelésben lévő üzemei közül a csalántermelés talán a legtöbb jövedelmet adja aránylag. A hivatalos kimutatás szerint az elmult évben a debreceni városi erdőkben gyüjtött csalánért 6950 pengőt fizettek. A gyüjtés, szárítás 4100 pengőjébe került a városnak és így a csalánszüret 2850 pengő tiszta hasznot adott a városnak. Kevés házikezelésben lévő vállalkozás eredményez ilyen kevés befektetés után ennyi tiszta hasznot. Figyelembe kell venni, hogy a termelés nem kerul pénzbe, mert a csalán vadon terem az erdőkben és csak a leszedés és szárítás díját kell előlegezni.

A befektetés tehát még négy hétig sem tart és 4100 pengőre 2800 pengő a tiszta haszon.

Érthető, hogy az ilyen jó üzletre akad vállalkozó és tíz évre, meg hosszabb időre is bérbeakarták venni a várostól a csalántermelést. A város azonban ragaszkodott az erdők csalánjaihoz. Továbbra is házikezelésben szüretelik a debreceni erdők csalánját.

Kevésen tudták Debrecenben, hogy a kellemetlen csípéseiről ismert csalán milyen drága portéka. Látták ugyan sokan, hogy az erdőn szegény emberek szedik a csalánt és csomókba gyüjtik, de azt gondolták, hogy csak irtják mint haszontalan dudvát, kedves figyelemnek vették, hogy megtisztítják az erdőt a méter magas csalántól és ezzel teszik szabaddá az utakat azok előtt, akik szeretik az erdőn való bolyongást.

A csalán megbecsült portéka és érdemes foglalkozni a gyüjtésével, mert Németország jó áron megveszi. A debreceni erdőkben szedett csalántömegeket Németországba szállítják és úgy fizetik, hogy jó haszon marad rajta.

Azok, akik egész napokon át szedik a csalánt az erdőkben, bozótokban és szenvedik a szurásokat, karcolásokat, ruhatépéseket, mázsánként kapják a fizetést.

Egy mázsa csalánért kap a szedője átlag egy pengő ötven fillért. Keserves munka és bizony több bért is megérdemelnének a derék csalánszedők.

A csalánt még akkor kell leszedni, mikor nincs megérve és a magja nem szóródik szét. A csalánt egy nap alatt megszárítják és a benne lévő hangyasav miatt zölden szárad. Nagyon kell vigyázni, hogy jó, száraz idő legyen, mert ha esől kap a leszedett csalán, megfeketedik és nem ér semmit, nem lehet szárítani úgy, hogy eladható legyen. Az összegyüjtött és egy napig szárított csalánt a város emberei veszik át és elraktározzák. Később veszik csak át a várostól és szállítják Németországba, ahol a gyárakban feldolgozzák.

A csalánszüretelésnek az a módja, hogy nem terjedhet tovább csupán sarjadzással. Az erős tépések sok helyen a tövet is felhuzzák a földből és így a sarjadzás útján való tenyésztése a csalánnak megszünik. A csalánszedés a legszegényebb embereknek néhány hétre kenyeret ad és bizony van jelentkező elé, hogy a fáradságos munkával a napi kenyeret megkereshessék.

A csalán egyre ritkul az erdőkben, egyre nagyobb munkát jelent a szedése, mert nagyobb területet kell bejárni érte és nincs olyan tömeges előfordulása, mint évekkel ezelőtt.

A csalánszüretelés, egyuttal csalántelenítést is jelent. A böszörményi és hadházi erdőben, ahol ugyancsak szedik a csalánt, már az a helyzet, hogy

majdnem kipusztult a hosszu erdei csalán, pedig évekkel ezelőtt még gázolni lehetett a derékig érő sürü csalánban.

A csalán azért nem fog kipusztulni, mert ha látják, hogy nagyon megritkult és már nem érdemes, nem jó üzlet a szedése, hát majd gondja lesz rá az illetékeseknek, hogy beérjenek és magvaikat szétszórhassák. A csalán egy év alatt ismét nagy területen burjánzik majd.

Gondot viselnek a csípős csalánra, mert a pénztári könyv szerint hasznos erdei növény és nem kárt okozó dudva többé. **(b. m.)**

Husvéti locsolás

Derecske, 1937 húsvét másodnapján.

Reggel félkilenc.

Többszöri erős kopogás az előszobaajtón. Vajjon ki lehet? Ah, hát várjon. Nem lehet olyan fontos, hisz ünnep van. Ujra kopogás, de sokkal erélyesebben. No már csakugyan kimegyek, mert még rámtörik az ajtót. Dühös kilinesrázás közben. Jóisten, ilyen erélyesek csak a hatóságok emberei lehetnek. Vagy rendőrök vagy csendőrök. De mit keresnek nálam? — Hisz, ha jól emlékszem, mostanában még a füre sem léptem. Ugyan mit akarhatnak tőlem ezek az erélyes hatósági emberek.

Ujabb roham az ajtó ellen.

— Megyek már, megyek!

Gyorsan megfordítom a kulcsot a zárban és hirtelen feltárom az ajtót. Elsőnek egy élénkszemű, borzos 7—8 éves szőke fiuneska nyomul be rajta, utána egy, kettő, három, négy, öt, hat hasonló korú gyerek, szépen egymásután. Mindegyiknek a kezében félliteres sörösüveg, organtillel bekötve s benne valami habzó, gyanusszínű folyadék.

— Na mit akartok? — ripakodom rájuk tréfás haraggal.

A gyerekek megszeppennek és mindnyájan a borzos kis szőkére néznek várakozóan. Ugy látszik ő a legbátrabb és neki van a legjobb svádája, hogy mindnyájan benne biznak, ha ilyen »nehéz« szituáció előadja magát.

A kis szőke belevörösödik a kemény mellének szögezett kérdésbe, de hamar magához tér:

— Csak locsolni jötünk..., ha meg tetszene engedni...

Nagy komolyan a szeme közé nézek:

— Locsolni...? Itt nálam...? — Ugyan kit akartok itt meglocsolni? Tudomásommal lányokat szoktak meglocsolni, itt pedig nincs lány. Nos...?

A kis borzos pillanatig gondolkozik, aztán hirtelen felderül:

— Akkor meglocsoljuk a bácsit!

— Hát engem ugyan ne locsoljatok .. Nem vagyok én kisasszony. Fiúk, engem ne locsoljanak. Még ha lányok lennétek... nem mondom...

A kis szőke gyorsan válaszol:

— Van közöttünk kislány is, — Piri, gyere csak be...

Az ajtó ismét nyilik és egy szőke kis tündér tipeg be rajta. Pár pillanatig meglepetten, tágranyilt szemmel áll a küszöbön, aztán kiveszi a bátyja kezéből a söröspalackot és ...

És a söröspalack kicsuszik pici kezéből és darabokra törik.

A kislány megsemmisülten néz a földön heverő üvegcserepekre, azután pityeregni kezd.

— Na, nesírj, Piri, —mondom, — adok én nektek másik üveget azonnal.

— Akkor semmi baj sincs, — szól a bátyja felderülten, — mert szappan ugyis van nálam.

— Hát szappanból csináljátok a szagosvizet? — kérdem.

— Abból! — mondja a kis szőke kölyök felbátorodva, — egy kicsi darabból öt, hat üveggel is lesz. És még jobb szaga van, mint a rózsavíznek.

— És sok helyen voltatok már ma locsolódni? — kérdem.

— Sok helyen. Vagy harminc háznál.

— De csak olyan helyre mentek, ahol kislány van a háznál, ugye?

— Nemcsak olyan helyre. Mindenhová, ahol csak beengednek bennünket.

— Szóval néniket és bácsikat is meglocsoltok?

— Ojjé, de mennyire, — kiáltja a kis borzos, majd elneveti magát: — a Jóska egy helyen a kutyát is meglocsolta!

Végignézek a csoporton s egy feketeszemű kis fiucska elpirul. — Aha, ő lehet a Jóska. A többiek hangosan kacagnak.

— Hát hogy locsolt kutyát a Jóska? — kérdem.

A kis szőke most már teljesen bizalmas velem szemben.

— Hát tetszik tudni, — kezdi, — egy háznál ki volt írva, hogy »Vigyázz, hamis a kutya«, de azért bementünk, mert ilyenkor sok helyen kiírják, pedig nincs is kutya. Csak azért írják ki, hogy a locsolók ne menjenek be.

Alig léptünk be a kapun, nekünk rontott egy óriási kutya éktelen ugatással. Ugyi, elkezdtünk szaladni, vissza, a kapufelé, de a kutya utólért. Neki Jóskának. Jóska rettenetesen megijedt és ijedtében a szappanos vizet a kutya szemeközé locsolta. A kutya csak szorította, — Jóska csak locsolta a kutya fejét rendületlenül. Rálocsolt egy egész üveggel. Egyszer csak elkezdett a kutya vonítani és iszkolt hátrafelé. Mink meg kifelé a kapun... — Gondolom csunnyául csíphette a kutya szemét a szappanos víz...

— De hát miért mentek be oda, aho' ilyen veszedelmes tábla van kiakasztva? Egyszer még lehuzza valami vadállat rólatok a nadrágot.

— Hát azért mentünk be, — magyarázza a kis borzos, mert krétával egy kereszt volt rajzolva a kapura.

— Kereszt? Hát mi köze ennek az esethez?

— Az, tetszik tudni, annyit jelent, hogy ott már jártak locsolók és pénzt vagy tojást kaptak. Mert ahonnan kiutasítanak bennünket, oda egy kört rajzolunk, hogy akik utánunk jönnek locsoló gyerekek, ne menjenek be. Oda ugyis hiába mennek.

— Ahá! most már értem... És itt, a mi kapunkra mi van rajzolva?

— Erre még nincs semmi, de...

Magamhoz huzom a kis borzost és úgy beszélek hozzá:

— Hát nézd, kisöreg, én most adok nektek fejenkint 10 fillért. — És ezért csak egyet kérek: mikor kimentek a kapun, rajzoljatok rá egy jó nagy kört... de olyan nagy kört, hogy messziről látni lehessen...

Szabó József Sándor

Vasut vagy autó?

Irta: Dr. Gál György.

A vasut és az automobil közötti verseny a közlekedési politikának egyik legfontosabb kérdése. Az autó megjelenése és elterjedése szinte forradalmat okozott a közlekedés terén. **A helyhez kötött vasuttal szemben az automobil háztól házig szállította az utast, az árut, szaporította a forgalmi lehetőségeket és a közlekedés területét kiterjesztette.** Talán az a pszichológiai tény is szerepet játszott, hogy az emberek érdeklődése mindig az ujdonság felé hajlik, kétségtelen azonban, hogy bizonyos mértékű forgalom a vasutról az autóra terelődött át.

Az automobil térhódítását látva, egyesek már kimondták a véleményt: **az autó a jövő közlekedési eszköze,** a vasut megöregedett, elmehet. Advenniunt novi, veteres migrate coloni. Ez azonban csak jelszó maradt, mert a **vasut felvette konkurrensével a versenyt és az elvesztett forgalom visszaszerzésére törekedett.**

Nálunk a verseny különösen áruszállítási téren élesedett ki, mert a magyar államvasut a **legtöbb vasuthoz hasonlóan az áruszállításból él s a vasut és az automobil árutarifája közötti konstrukcionális különbségek a vasut prosperálását nagy mértékben veszélyeztették.**

A MÁV árutarifája ugyanis az áruk értéke alapján van megállapítva. A vasut az értékes árukat az önköltségnél nagyobb díjtétellel szállítja azért, hogy a **csekélyebb értékű tömegárukat a közgazdaság érdekében az önköltség alatt szállíthassa.** Az autó viszont az értékes árukat ugyanazzal a tarifával szállítja, mint a csekélyebb értékűeket és ezáltal az értékes áruk szállítása terén a vasutat „lekonkurrálja". Ha azonban a vasut az értékes áruk szállítását elveszti, nem képes többé a csekélyebb értékű tömegárukat az önköltség alatt szállítani, pedig erre közgazdasági szempontból feltétlenül szükség van.

Igy például az utak épitése és karbantartása — amire pedig elsősorban az automobilnak van szüksége — lényegesen megdrágul, ha a vasut nem nyujtja a kőszállítmányok részére azt a fuvardijkedvezményt, amit az önköltség felerészéért való szállítás jelent.

A mezőgazdasági termények által a vasuti szállításnál élvezett nagymértékü fuvardijkedvezmény jelentőségét pedig szembetünően mutatja külkereskedelmi mérlegünk, amely szerint az **összes kivitelre kerülő áruk 75 százaléka mezőgazdasági cikk.**

A vasut prosperálása tehát közérdek, amely megállapitásnak nyomatékot ad az az óriási nemzetgazdasági érték, ami a vasut pályatestjében és kocsiparkjában rejlik, végül és nem utolsósorban pedig az a körülmény, hogy a **vasut az országban a legtöbb embernek kenyeret adó vállalat.**

Ezek szerint az automobilnak a vasuttal való versenyében tulajdonképen **a magánérdek áll szemben a közérdekkel.**

A világ első közforgalmu vasutjának, az 1825-ben forgalombahelyezett Stockton-Darlington közötti vasutnak jelszava volt: „Periculum privatum utilitas publica", az egyén veszélye, a köz haszna. Ez a jelszó találóan fejezi ki, **hogy a vasutnak a közre megbecsülhetetlen haszna az egyén veszélyével járhat.** Tény azonban, hogy a vasut a százados fejlődés során mindig arra törekedett, hogy a periculum publica pedig minél nagyobb legyen. A vasuttal versenyző magán-automobilvállalatok jelszava éppen fordítottja volt a vasutének: Utilitas privata, sot ha a sok autóbalesetre gondolunk, hozzátehetjük: periculum publicum.

A köz érdekének megvédésére elkerülhetetlenné vált az állami beavatkozás. A kérdés horderejére jellemző, hogy ez még Angliában és az Egyesült Államokban, az individuális-liberális világnézet e két hazájában is meglörtént.

A beavatkozás célja a közlekedési teljesítmény értékét destruáló és árromboló verseny megszüntetése volt. A cél elérésére kínálkozott a megoldás: az autót a vasut versenytársából annak munkatársává kell tenni. Lépjen fel a vasút saját autóival önmaga konkurrenseként. A személyszállítás terén ennek az az előnye, hogy az autóbuszjáratok mindenkor tökéletesen alkalmazkodnak a vasúthoz és annak forgalmát növelni hivatottak. Nyisson a vasút vonalai folytatásaként autóbuszvonalakat, amelyeknek forgalma elősegíti a vasút utasszámának növekedését is. E törekvéseket valósította meg nálunk a MAVART, a M. Kir. Posta autóbuszüzemének az Államvasutakba való beolvasztására, a MÁVAUT létesítése.

Az áruszállításnál burjánzó anomáliák megszüntetésére pedig a teherautó fuvarozók közös szervezetbe tömörítése látszott célszerűnek. Ez a szervezet a MATEOSz, amely nagy külföldi államok hasonló intézményei számára is mintául szolgált. Létrehozásának jelentősége kitűnik abból is, hogy a MATEOSz teherautók közül a szövetkezet megalakulása előtt több mint négyszáz fuvarozási engedély nélkül jogosulatlan működést fejtett ki és közterhet egyáltalán nem viselt. A MATEOSz a MÁV-val és az érdekelt magánvasutakkal szerződéses viszonyban lévén, azokkal a legnagyobb egyetértésben működik és biztosítja az igazi munkatársi viszonyt vasut és autó között.

A különböző közlekedési ágak harmónikus együttműködésének a szükségét a köz javára már Széchenyi István hangoztatta. Széchenyi óta a technika óriási méretű fejlődése kapcsán a közlekedési rendszerek és ezek keretén belül a közlekedési eszközök is nagy fejlődésen és átalakuláson mentek keresztül, de az ésszerű és céltudatos közlekedéspolitika ma is a legnagyobb nagyar által kijelölt úton halad. Ezen az úton vasut és autó, nem versenyt, hanem egymást segítve és kiegészítve haladnak és a kérdés többé nem az, hogy a vasut „vagy" autó, hanem, hogy hol és mikor legyen vasut „és" hol és mikor autó.

— **Válóper a szakáll miatt.** Londonból jelentik: Irországban Beglin Andrásné naasi lakos válópert indított férje ellen, mert szakállt növesztett, amivel ellenszenves módon változtatta meg külsejét. A bíró elvi döntésében kimondotta, — hogy a férjnek elvitázhatatlan joga van szakállt növeszteni, bármennyire is sértse a felesége szépérzékét.

Mit sugnak a párnák

Párnák az éjben, hogy ha lepihensz
Valamit sugnak nagy sejtelmesen
Csillag sugáros holdas éjszakán
Sugnak a párnák halkan, csendesen.

Gügyögő csöppség bölcsője mélyén
Habfehér, puha, csöpp kis vánkosok
Mindenki fodra, hallga csak, hallga!
Altatódalként, vajjon mit susog?

Mit sug a párna drága kis öcsém,
Ha rája hajtod fürtös kis fejed.
Susog-e dalt régi dicsőségről,
Régmult időkről hősi éneket?

Mi sug a párna leányzó tenéked,
Mezei virággal ha beszórod azt.
Lesz e boldog a te mátkaságod
S köszöntesz-e még víg, derűs tavaszt?

Édesanyák, mit sugnak a párnák...
Szebb jövőt lát-e drága gyermeked,
Tudsz-e adni neki, ha kér tőled
Foszlós kalácsot, szőlőt, kenyeret?

Öreg testvér, hogy van fejed alja,
Gyürt vackodon nem kemény a párna,
Lesz-e rajta nyugodalmad édes,
Ha rád száll az éjszaka homálya?

Virrasztó, lázas, hosszú éjszakán,
Mit sug a párna néked, nagy beteg?
Susog-e hűs, vigasztaló szókat,
Mig számlálod a szálló perceket?

Mit sug a párnád magyarom tenéked,
Ha rája hajtod gondterhes fejed
Sugja-e, hogy a bús magyar földön
Lesz még egyszer rózsás kikelet.

Mit sugnak a vihartépett párnák
Hargitán túl zólyomi határon
Riadt magyar lelkekbe csöndesen
Őrjárásos, rémes éjszakákon?

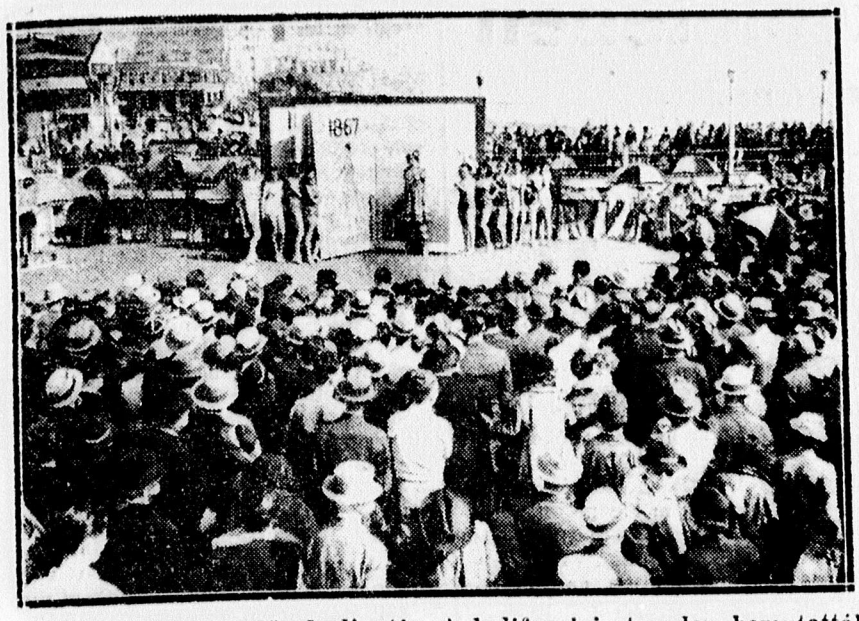
Sugják-e, hogy magyar regimentek
Fölverik egyszer a nagy éjszakát
Elsöprik a martalóc hordákat
S visszaszerzik a régi nagy hazát?

Igen, igen! Álmos magyaroknak
Ezt sugja-zúgja minden nyoszolya:
Hogy nem lesz addig nyugtató álmunk,
Mig nem lesz újra boldog, nagy haza!

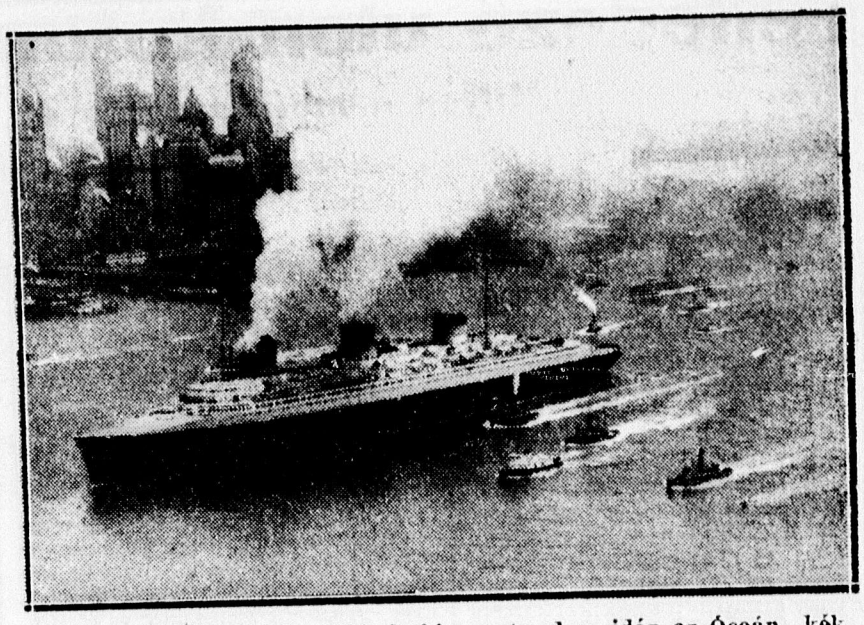
Sárrétudvari. NAGY FERENC.

Eredeti skót ötlet

Egy skót úriember, aki Aberdeenben lakik, elutazásra készült és a vonata korán reggel indult. Miután albérlő volt, nem volt saját személyzete és így sok gondot okozott neki, hogyan keltesse fel magát idejében, hogy a vonatot ne késse le. Ha külön megbízást ad a háztartási alkalmazottnak, úgy ezért borravaló jár. Ezt a kiadást azonban meg akarja takarítani. Ezért tehát azt a megoldást választotta, hogy levelet írt saját magának és a borítékra elfelejtett bélyeget tenni, ellenben ráírta, hogy a kora reggeli órákban is kézbesítendő. A levelet aztán feladta és a postás a kora reggeli órákban becsengetett a lakásba és kézbesíteni akarta a levelet azzal, hogy bírságot kell fizetni, mert a borítékon nincs bélyeg. Erre a skót fiatalember dühösen közölte a levélhordóval, hogy egyáltalán nincs szándéka a büntetést megfizetni, nem érdekli a levél, nem veszi át. Ezután mosolyogva visszavonult a szobájába, öltözködni kezdett és boldogan kiment a vonathoz. Tényleg megtakarította a felkelési költséget.

Egy évszázad fürdőruhadivatja. A kaliforniai strandon bemutatták az utolsó száz év változó fürdőruhadivatját. Közben fiatal, csinos lányok bemutatják a legújabb divatot fürdőruhákban.

A francia »Normandie« óriás hajó nyerte el az idén az Óceán kék szalagját, tulhaladva a »Queen Mary« sebességét.

Poznan — Debrecen

Nem emlékszem, hogy a háború előtt valamikor e két város nevét így egymás mellé írva láttam volna, nem is láthattam; mert Poznan a világháború előtt, mint Németország kelet felé előre tolt erődítménye és mint porosz hivatalnok város a „Posen" névre hallgatott. Debrecen pedig Nagymagyarország közepén mint provinz város élte az ő nyugodt, megelégedett életét. A világ azonban megváltozott, először is Lengyelország, amelynek nem volt helye Európa térképén, amelynek területén három egymással versengző nagyhatalom osztozkodott, halottaiból feltámadt s visszaszerezte a történelmi „Nagylengyelország" tetemes részét, így „Posen" is levetette a porosz uniformisát s mint „Poznan" büszkén tartja lengyel karakterét, a lengyel hercegérsek székhelye, a lengyelek „Rómája" ma a leglengyelebb, egyben a legszebb városa Nagylengyelországnak.

A háború előtti 150 ezer lakosu Posennek 42 százaléka német volt, többnyire hivatalnokok, ide szivárgott kereskedők, üzletemberek, katonatisztek, ma a 270 ezer lakosu Poznannak 96 százaléka lengyel, tehát a 160 éves idegen uralom, Bismarck erőszakos germanizáló politikája 15—20 év alatt már a multé lett s ha a németek organizáló zsenialitása nem hagyott volna az építkezés terén, városrendezés és egyéb alkotásokkal maradandó emléket, úgy ma már senki sem tudna arról, hogy itt valaha németek voltak az urak.

Ez a város a multban nem tartozott a magyar orientáció körzetébe, csak kevesen, leginkább történészek tudtak arról, hogy a lengyel—magyar barátság alapkövét ezer évvel ezelőtt it Poznanban tették le, itt pedig a porosz közigazgatás gondoskodott arról, hogy ezt a barátságot, ezt az ezeréves emléket, minél vastagabb por és moha takarja.

A debreceni Nyári Egyetemé az érdem, hogy e két város neve egymás mellé került, de nem csupán a város nevek, hanem az emberek is, lengyelek, magyarok megtalálták egymást, a poznani egyetem 20 hallgatója részt vett az elmúlt évi nyári tanfolyamon, megismerték Debrecent, megismerték a magyar életet a magyar hagyományos vendégszeretetet, ezáltal az ezer évvel Poznanban megalapozott lengyel—magyar barátság Debrecenben felújult, hogy ez a lelkes fiatalság ott mit látott és mit tapasztalt, arról az itt megjelent újságcikkekben, fiatal fantáziájuk kiszinezésével beszámolnak, illőnek tartom tehát, hogy a „Debreczen" olvasóközönsége is kapjon Poznanról legalább is egy madár távlatból felvett képet: Elindulásuk előtt, amikor az egyetem kapui bezárultak a szinházak ajtaiain is „zárva" táblácska jelezte a pihenést, a kávéházak közönsége megfogyott, azt lehetett hinni, hogy a város is aludni készül, s míg távol lesznek, nem történik itt semmi változás, szünetelni fog a bíróság, a harag és irigység, a tülekedés, rohanás, tervezgetés, vállalkozás, az emberiség megannyi problémái. Nos, nem így történt! Visszaérkezésük után csodálkozva látták, hogy a Szabadság téren (Plac Wolnosci) az új Postatakarékpénztár épületének már a hatodik emeletét rakják a munkások százai, mint a hangyák, reggeltől estig szorgalmasan hordják a téglát, kopácsolják, hegesztik a belső vasszerkezetet, látni, hogy itt az építőipar valami tökéletes, nagyszerű alkotással akarja az építésművészet haladását igazolni s ezzel ez igazán európai város szépségét emelni, az egyik forgalmas utcában elegáns kávéház nyilik amott, „Bar Restaurant", mellette fényes női kalap és divat üzlet, a külső peritériákon pedig, mint eső után a gomba, modern stilusban egész villanegyed épült új üzletek, új vállalatok, új remények, a gazdasági élet új harcosai, akik talán már nem egy csalódás után, ki tudja hányszor veszik fel a kíméletlen, a kegyelmet nem ismerő élet-halál harcot, míg megint fáradtan, szárnyaszegetten sokan a haretéren maradnak, egyeseknek azonban sikerül egy jó ötlettel egy szerencsés manipulációval biztos alapot teremteni s hihetetlen gyorsasággal emelkednek a magasba élelmes emberek angliai vagy palesztinai szállításon vagyont szereztek mások hadsereg szállításon gazdagodtak meg. Ez az . . . élet!

Poznan hatalmas fejlődését semmi sem bizonyítja jobban, mint az hogy az 50—60 év előtti, akkor városokon kívül eső területeken emelt erődítmények, temetők stb. ma a város közepén vannak. A városrendezés, építkezés természetesen magán hordja a német építészet masszív nehézkes jellegét, általában véve a város egy rendezett tiszta német város képét nyujtja, túlnyomórészt 3—4 emeletes házaival, amelyeket még a külvárosban is látni, az idegen szemlélőre kellemes benyomást lesz, főleg azzal, hogy ezek a 3—4 emeletes házak nem bérkaszárnyák, hanem inkább polgári lakóházak, melyek virágos balkonjaival különösen nyáron a város szépségét nagyban emelik.

A város építése keletről nyugatra irányult, a középkori rész, a tulajdonképpeni első város 986-ban épült „Dom" templommal (többször leégett) melynek arany kupolája alatt az első két lengyel király Miecyzslaw és Boleslaw Chrobry porai nyugszanak, mellette a hercegérseki palotával egy szigeten fekszik, amelyet a Warta folyó holt ága vesz körül, ez egy különös kis „Vatikán város"-t képez, ahol kizárólag egyházi hatóságok, papi hivatalok és lakások vannak, ez volt az első lengyel királyok székhelye.

Éltől a városrésztől nyugatra van a tulajdonképeni „Belváros, vagy Rynek; épült 1253-ban a régi kereskedők barokstilusu házaival, itt van a városháza vagy „Ratusz" amelynek első fehér sas címerét 1300-ból a városház pince sörözőjében őrzik. A városházát, az 1550-ben dult nagy tűzvész után egy zseniális olasz építész Gian Battista Quadro renaissance stilusban újra építette, amely gyönyörű tanácstermeivel, művészi freskóival igazán elsőrendű látványosság, a Rynek közelében van a Jézsuiták Collégiuma, ebben van elhelyezve a Helytartósági Hivatal, ennek a kollégiumnak első rektora volt Wujek Jakab, aki egyben a kolozsvári egyetemnek is a rektora volt és Báthory István lengyel király gyermekeinek nevelője, tehát ez is egy kapocs, amely ezt a várost a magyarsághoz köti. Még néhány régi történeti épületet elhagyva, elérünk az Uj városba, amelynek főtere remek épületeivel, modern üzleti kirakataival igazán nagyvárosi képet nyujt, amely nyugati városokkal is felveheti a versenyt, itt van a lengyel színház, amelyet a lengyelek még a német uralom alatt építettek, amelynek építését a lengyel hatóságok csak úgy engedélyezték hogy előbe az utcai frontra egy háromemeletes bérházat építenek, így épült az első lengyel nemzeti színház egy „udvarba", ennek ellenében a németek a város legszebb helyén építettek egy monumentális nagy színházat, amelynek homlokzata nagyon hasonlit a mi nemzeti múzeumunk homlokzatához, ebben adják most kitünő rendezésben a nagyszerű lengyel operákat, ezenkivül van még egy Ujszinház is, amely könnyebb szindarabokat és operetteket jatszik, mind a három szinházban többször adtak már magyar darabokat, sőt a múlt évben egyszerre mind a három szinház magyar darabokat adott elő, az Opera: Marica grófnőt, a Lengyel: Tajfunt, Lengyel Menyhérttől, az Ujszinház pedig: A pénz nem minden, Bus Feketétől (ezt hetvenötször adták!). A város tíz modern mozijában bemutatott magyar természetű filmeket is előszeretettel nézi a közönség, amely szállat is mindjobban megismeri Magyarországot, a magyar nemzetet, amelyhez őt ezeréves történelmi szálak fűzik. Ez évben is bizonyára szép számmal fog Poznan szerepelni a debreceni Nyári Egyetem tanfolyamán s élvezni Debrecen hagyományos vendégszeretetét.

Poznan, 1937 március.

H. J.

A Monostor kertjében

A Monostor árnyas kertjében
Csicseregnek a madarak,
Körös-körül némán merednek
Egfelé a komor falak.

Mélységes megnyugvás honol itt
S hozzá magasztos áhitat,
Mely megszállja a jelenlévőt
S minden lelket átitat.

Azok, akik ide belépnek,
Lelkükre keresnek vigaszt,
Buzgó imában s lemondásban
Bizton felletik mindig azt.

Éppen most is misére mennek,
Megesendült már a kisharang,
Áhitattal letérdelnek
S ajkukról száll az imahang.

Száll az ige fel a mennyekbe,
Benne hány fájó szív zokog,
Kik Istennek fogadást tettek,
Itt élnek, míg szívük dobog.

Vége szakad már a misének,
S jön kifelé a sok barát
És meghitten éneklik karban
A szerzetesek bús dalát.

Szerelmes drága Ur Istenünk,
Néked ajánljuk lelkünket
S dicső fiadnak, Krisztusunknak
Szenteljük fel a szivünket.

Urán B. Andor

Étel előtt a legüdítőbb az alvás

A Természettudományi Közlöny közli Stöckmann professzor vizsgálatait, amelyeket Bulgáriában végzett arra vonatkozólag, hogy mikor a legegészségesebb az alvás. Bulgária legtöbb vidékén már este hat órakor becsukják a kapukat és legtöbb paraszt nyugovóra tér. — Hajnali két órakor felkelnek és munkához látnak. Öt, hat órakor kissé megpihennek, hogy azután folytassák napi munkájukat. Erős, fárasztó munkájuk ellenére a bolgárok a legmagasabb életkort érik el s a statisztika is azt mutatja, — hogy a legtöbb hosszúéletű ember Bulgáriában él. Ezt maguk a bolgárok is annak tulajdonítják, hogy éjfél előtt jól kialusszák és kipihenik magukat. Stöckmann professzor szerint a természet rendje is azt diktálja, hogy a nap lemente és felkelése legyen az alvásra szánt idő meghatározásakor irányadó.

Felfedező uton korunk életében

1. Milyen a mai házasság és szerelem?

Férj és feleség, akik mióta házasok, csak hetenként egyszer találkoznak. — Hogyan köt házasságot a mai fiatalság? Amikor minkét fél keres.

A napokban hagyta el a sajtót a hir, hogy egyik miniszterünknek arra a kijelentésére, hogy az állásnélküli nők pedig menjenek férjhez, a szóbanforgó társadalmi osztályhoz tartozó nők elhatározták egy küldöttséget meneszteni a miniszterhez és illő tisztelettel bár, de határozottan férjet kérni a maguk számára.

Ez a demonstráció azt bizonyítja, hogy a nők igenis szívesen mennek férjhez manapság is, még diplomával és kenyérkereseti lehetőséggel is, ha van kihez.

Pedig a mai házasság korántsem fenékig tejfel. Megalkuvást jelent mindjárt a kezdet kezdetén a nehéz gazdasági viszonyokkal, a minimális családfenntartásra sem elegendő fizetésekkel. Szomorú és tragikomikus helyzetek adódnak elő ebből s ezek közé tartoznak az alábbi esetek, melyet diszkrécióból nevek nélkül és novellisztikus formában mondunk el, mely azonban a napjainkban játszódik le közöttünk, azoknak a fiataloknak némelyikével, akik elég bátorságot éreztek magukban ahhoz, hogy házasságra lépjenek a mai viszonyok között.

EGYSZER HETENKÉNT

Ernő végre beadta a derekát és kijelentette, hogy feleségül veszi. Az utolsó három esztendőben nem szeretett házasságról beszélni és Jolán sokszor úgy érezte, hogy kicsit bánja is már talán ezt a régi ígéretét, amit erre vonatkozólag öt évvel ezelőtt, ismeretségük kezdetén tett. Valóságban Jolán is inkább az ismerősök miatt ragaszkodott hozzá. A délutánokat átcsatangolták együtt, este túrót hozatott vele, vagy szalámit a szemközti kis boltból és keltésbe vacsoráztak, elbújva a családtól. Keveset beszéltek, mint akik teljesen ismerik egymás gondolatkörét. Minden olyan nyugodtan, gépiesen folyt életükben már évek óta, mint egy mindennapi házasság.

Megértők voltak és kissé kölcsönösen sajnálták is egymást. A lány azért, mert kénytelen belekapaszkodni a fiú életébe, a fiú pedig, mert érezte, hogy a lány mindent odaadott neki, alku és kikötés nélkül és lassan letette életét teljesen az ő kezébe.

Ez volt, amitől a legjobban félt: a felelősség. Fiatal volt és beleszédült ebbe a viszonyba, mert kellett valakinek lenni számára, akivel néhány meleg órát együtt töltsön. Szégyellős, meghasonlott életében mióta tisztába jött azzal, hogy sehol nem tud elhelyezkedni, tulajdonképpen az a néhány langyos óra számított csak, amikor a lányhoz menekült. De néha itt is megérezte, hogy adós maradt élete a lánynyal szemben. Emiatt nem mert a lánynyal beszélni házasságról évekig. Huszonnyolc éves volt és már öt éve állás nélkül élt otthon. Az apja szerény nyugdijából mindig jutott számára is egy tányér étel a szülői asztalnál. Apja már beletörődött abba, hogy terveiből, amik fiához kapcsolódtak a tanittalás évei alatt, a helyzet miatt nem lehet beváltani semmit és lassan belenyugodott. Ernő azonban még mindig lelkiismeretfurdalással ült le az asztalhoz, de ő sem tudott segiteni a dolgokon éveken keresztül.

Jolán is már huszonnégy éves lett. — A szülei nyugtalankodtak is kissé. Gyanakodva nézték az évekké nőtt udvarlást, de tehetetlenek voltak. A házasságot szóba sem merték hozni. Szinte féltek tőle, hogy egy nap a fiatalok eléjük állnak és kijelentik, hogy nem várnak tovább. A családra gondoltak főként, ami esetleg a nyakukba kerülhet... egész család az egy lány helyett.

Ha erre gondolt, ijedten hallgatott el az anya is, aki pedig kezdetben sürgette a hábasságot.

— Csak az a szerencsém, hogy ez az egy lányom van — szokta mondani, ha összeült valamelyik lakóval beszélgetni. Ezzel is meg vagyok akadva... mai világban öröme sem lehet az embernek a gyermekében.

Igy éltek évekig ebben a fojtott várakozásban. Érezték, hogy bármennyire össze is van kuszálva a helyzet egyelőre nincs segitség. Ha lázadozni kezdtek, csak egymáshoz menekültek és érezték, hogy a rossz napok őrléseiben szükségük van egymásra.

•

Aztán hirtelen egy napon Ernő kijelentette, hogy megnősül.

— Nincs értelme tovább várni — mondta a lánynak. Az én helyzetemben semmi kilátás nincsen arra, hogy akár két év múlva is jobban lesz.

Aztán sugárzó arccal, szinte dicsekedve kipakolta a nagy titkot.

— Kilátásba helyeztek egy kis állást. Kis vacak dolog... Ezelőtt két évvel még nem kellett volna semmi pénzért... De nincs mire számítanom. Kávéházba lennék ellenőr. Éjszakai munka, de nem nehéz... Éjjelenként két pengőt kapnék.

A lány boldogan bólintott és szeme melegen tapadt a fiúra. Aztán ő is belemelegedett a tervezgetésbe.

— A mamáék átadják a kis szobát, hogy ne kellessen lakbért fizetni... Aztán majd én is megpróbálkozom valamivel... Nagyon spórolni fogunk. Csak a kosztunkra lesz gondunk, meg ruhára. Télen sem muszáj fütenünk. — Aludni egészségesebb hideg szobában, de meg nem is lesz nagyon hideg, majd a mamáék megengedik és kinyitjuk az ajtót, hogy egy kis meleg bejöjjön. — Biztosan segítenek is, ha látják, hogy szükségünk van valamire.

•

Két nappal az esküvő után Ernőért érte jött a pincér, aki beprotezsálta a kávéházba.

— Stram kondíció lesz, kis nagyságos asszony — mondta Jolánnak. — Én mondom, stram kondíció. Este nyolctól reggel nyolcig kell ott lennie. Hallgatja a finom muzsikát. Rém könnyű állás, direkt passzió. Csak azt tagadja le a főnök úr előtt, hogy egyetemet járt. Az öreg nagy paraszt és nem szereti a tanult embereket...

Másik héten Jolán is bejutott egy kézimunkaüzletbe. Ernő nem akarta engedni.

— Nem hagylak egész héten ott görnyedni azért a vacak öt pengőért... Megpróbálunk abból megélni, amit én keresek...

— De ruha is kellene — mondta Jolán és kicsit lesütötte a szemét. — Különben is csak addig, míg egy kicsit összeszedjük magunkat — tette hozzá fáradt mosollyal és este megfőzte a más napi ebédet.

— Ez után így kell — sóhajtotta.

Ettől az időtől kezdve úgy éltek egymás mellett, hogy csak vasárnap találkoztak, akkor is csak fél napra, mert Ernőnek vasárnap már délre be kellett mennie a kávéházba. Ilyenkor megpróbálták fáradt vonásaikat mosolyba törni és nagy, meleg, emberi szánalommal meredt tekintetük egymásba. Aztán Jolán megvetette az ágyat és Ernő sietett annyit aludni, hogy délre fel birjon ébredni.

•

Jolán egy este, mikor hazaért kezett, még otthon találta Ernőt.

— Jézusom! — nézett ijedten az órára. — Te már elkésel, mindjárt félkilenc...

— Ma csak tízre megyek be — nevetett fel boldogan Ernő. — Elkértem az estét azzal, hogy fontos dolgom van, úgy szeretnék már egy kicsit veled lenni... Amióta feleségem vagy, alig találkoztunk...

— Csuda jó! — nevetett jókedvűen Jolán, — hogy neked milyen jó ötleteid vannak. Akkor sietek megfőzni az ételt, mert azután már nem lenne kedvem hozzá. De jó, hogy itthon maradtál ma este... olyan nehéz napunk volt az üzletben. Alig érzem magam, annyira elfáradtam.

Együtt vacsoráztak úgy, mint a házasságuk előtt. — Ernő nézte Jolánt és csendesen mondta: — Milyen különös ez, hogy mióta a feleségem lettél, alig találkozunk... De miért vagy olyan csendes?

— Semmi, kedves, csak borzasztóan kimerült vagyok — sugta az asszony és melegen csókolta vissza a férfit.

Ernő szomorúan nézett rá.

— Szegénykém — mondta. — Egészen elnyúzod magad. Csak ne lennék ilyen rettenetes helyzetben.

— Majd lesz jobban is — mondta bágyadtan Jolán és szinte elterült a férfi karjaiban, olyan fáradt volt és rettenetesen energiátlan.

Végigsimogatta az arcát és akkor vette észre, hogy az aszony a halálosan kimerültek mély, nyöszörgő álmával alszik.

Megdöbbenve fektette az ágyra és halálos, mély szomorúsággal nézte az alvó asszonyt. Aztán lehajolt és megcsókolta az álmában félig kinyilt, meleg száját. Nagyot sóhajtott és lábujjhegyen, nehogy az alvót felébressze, elindult a kávéházba...

RÓBERT HÁZASSÁGA

— De hát értsd meg drágám, hogy ez az egész egy ostobaság — dühöngött Róbert.

— Neked legyen ostobaság. De én mást nem kívántam tőled, mint ezt az egyet és ha ezt sem vagy hajlandó megtenni, az nekem nagyon szomorú dolog, nem pedig jelentéktelen ostobaság — mondta hajthatatlan makacssággal Erzsi.

— De értsd meg, fiam, én ki vagyok téve annak a lehetőségnek, hogy azonnal kirugnak az irodából. Tudod, hogy csak nőtlen embert alkalmaz Valder, azt mondja, a házas emberek a mai fizetési lehetőségek mellett, előbb-utóbb kénytelenek sikkasztani... Maradjak állás nélkül, éhezzünk, koplaljunk azért a nyomorult papirdarabért... Hát jobban szeretlek én akkor, vagy más lesz a helyzetünk, ha megjelenünk pár perce re az anyakönyvvezető előtt és kapsz egy cédulát.

A vége az lett, hogy újra összeveszték, mint már egy hónap óta minden nap. Erzsi makacsul és következetesen ragaszkodott a házassághoz, de nem tudta megokolni, hogy miért.

Nem bizalmatlanságból, hogy valamikor otthagyja... csak... mert azt mások is így szokták. Miért éppen ő engedjen ebben, mikor egyetlen más nő sem enged. Hát nem érdemel meg ő ugyanannyit Róberttől, mint más nő megérdemel a maga férfiától? Nem, ehhez ragaszkodik.

Róbert fáradtan az izgatott veszekedétől, rosszkedvűen ment hazafelé. Levert volt és magában a nők butaságról morfondirozott.

— Az életemet akarom neki adni és neki egy buta papirdarab kell — fortyogott lelkében a düh forró lávája. — Eh! — legyintett — a fene megette az egészet. Nőnek nem lehet semmit beszélni és ha a nő akarja, mindent meg kell tenni. Hiába látja az ember, hogy kész veszedelem, öngyilkos butaság. — Mindegy... no, bele kell menni... a békesség kedvéért. Igen ez érthetetlen volt előtte sokáig. Mikor barátai valami érthetetlen dolgot csináltak, sokszor kérdezte tőlük: te, ostoba, hogy tehettél ilyet? A békesség kedvéért, — volt a válasz... Hát ez az. Most már ő is ismeri.

•

Az első hónapjai simán elmultak a házasságnak. Az irodában nem tudtak meg semmit. És nem is tudódott volna ki talán soha, ha az a hülye részletes be nem állít a hivatalba, mikor nem talált otthon senkit. — Erzsi biztosan a piacon csatalngol újra, az a javithatatlan szokása, egy kis zöldségért képes felmenni a piacra, mert ott frissebb és pár fillérrel olcsóbb, mint a boltaban.

— A nagyságos asszony nem volt otthon — mentegetőzött. — Viszont ma le kell számolnom a céggel — mondta és sietve kivette aktatáskájából az Erzsi télikabátjának egyhavi részletére eső számlát... nyolc pengő hetven, kérem, — mondta és nem vett észre semmit a Róbert zavarából, sem a főnök gúnyos pillantásából, aki szintelen, szinte teljesen érdektelen hangon mondta:

— Nem is tudtam, Vass úr, hogy magának felesége van...

— Pompás egy hercig asszonyka a kis nagyságos asszony — bókolt a részletes távozóban... Aztán még egyszer bocsánatot kért és elment.

— Hivatalos óra után majd jöjjön be hozzám, Vass úr — mondta a főnök és már ment is.

Ez a délelőtt rettenetes volt... A kollégák részben húzták, részben vigasztalták...

— Stikliben nősültél, pajtás — mondta Hermann, a mellette ülő írnok. — Lásd, ez az Isten verése, amiért nem hívtál el a lakodalomba...

Mikor délben betámolygott az irodába, a főnök szótlanul elébe tolta a háromhavi fizetését.

— Igazán sajnálom magát — mondta, — mert jó munkaerő volt, de kivételt, azt belátja, hogy nem tehetek, különben pedig több őszinteséget vártam magától...

Nem próbált kunyorálni, pedig mikor befelé jött, még feltette magában, hogy megpróbálja kérni a főnököt... lássa be, ez nem humánus dolog... Szótlanul, száraz torokkal zsebretette a pénzt, vállat volt és kissé még szinte meghatottan fogadta el a főnök felé nyujtott kezét.

Otthon négy napig szinte szavát sem lehetett venni. Az asszony valami csendes bűntudattal járt, kelt körülötte. — Gáthy, az újságíró barátja, akinek elmondta a dolgot, még tetézte a bajt, mert nagyszerüen kapóra jött a riportéma és megírta a vasárnapi számban, hogy van a városban egy olyan embertelen cég, amely eltiltja az alkalmazottait a nősüléstől és ha megnősülnek, kidobja. Másnap találkozott a főnökkel, köszönt neki és az elfordította a fejét. Ha erre a jelenetre gondolt, még napokig szurkált benne a kellemetlen érzés. Olyan hullaféle volt ezeken a napokon. Valami elveszett belőle. Valamit elhagyott magából.

•

Két hét múlva annyira magához tért, hogy megpróbált munkához jutni. Négy hónap múlva pedig annyira tisztába jött a helyzettel, hogy belátta ennek céltalanságát. Erzsi közben egyik rokon szűcsüzletében helyet kapott kiszolgálásra a szezon alatt. Róbert otthon ült, meg nagyokat sétált. A felesége reggel ment el és csak este jött haza. Ilyenkor már fáradt volt és nagyon ideges. Lefogyott, megöregedett ez alatt a pár hónap alatt... Aztán mikor hazament, még hozzáfogott főzni.

Egyik este tüzet akart gyujtani... A fa kicsit nedves volt és nem kapott lángra.

— Adj még papirt valahonnan — mondta türelmetlenül.

— Nincs sehol — mondta Róbert széjjelnézve.

— Nyisd ki a fiókot, lesz ott, — intett idegesen Erzsi.

Róbert kinyitotta. Egyetlen papirdarab volt ott a ruhanemüek mellett. — A házassági levelük.

— Adjad már! — mondta a tűzhely előtt gugoló aszony.

Odanyujtotta. Erzsi türelmetlenül hasította ketté és a következő pillanatban mohó láng hizott fel a papirdarab felett...

— Na, most már ég a tűz — állott fel megkönnyebbülten az asszony.

— Ég... — hagyta rá fáradtan Róbert és szótlanul nézett az asszonyon keresztül a kopott, füstös szobafalra.

(kiss)

(Folyt. köv.)

Jankovich Jenő a fiatalkoruak birája, beszél a bün utjára özönlő fiatalkoruakról

A mai gyermek nem hasonlítható a békeévek gyermekeihez.
A megdöbbentő 972-es szám.

A fiatalság problémájával szívesen foglalkoznak azok, akiknek a fiatalság esetleg hasznos eszköznek bizonyul és irányítani is szükségesnek látják éppen ebből a szempontból. Sok a szó és sok a tanulmány a fiatalság problémájáról. Hangoztatják, hogy a jövőt a fiatalság menti meg a nemzet számára és itt a cselekvés órája, hogy megtegyenek minden lépést, amely megmenti, megerősíti az ifjúságot, a jövő biztató zálogát.

A szavak elhangzanak és néhány arra érdemesnek talált, elhelyezkedést is talál, hogy biztos alapra kerülve dolgozhasson a szebb jövőért, de a tömeg marad továbbra reménytelen tanácstalanságban, ha elzúgnak füle mellett időnként a sokat ígérő szózuhatagok.

Az ígéretek szállnak az érettségizett és diplomás ifjúság felé foglalkoznak a kérdéssel sok megértéssel és kevés eredménnyel, de nem igen esik szó a nemzet nagy tömegét alkotó fiatalkorúakról, akik dolgos munkásai akarnak lenni ennek a meggyötört országnak és akik elé ugyanazon a súlyos kenyérgondok merednek, mint az érettségizett és diplomás ifjúság elé.

A nemzet fiatalkorú tagjainak, már azoknak, akikből munkások, földmívesek lesznek, éppen olyan problémáik vannak, mint az érettségizettek ezreinek, de nagyobb veszélynek vannak kitéve a mai nehéz időkben, mert a környezet nem hogy segítségükre lenne, hanem sokszor ártalmukra van.

A nyomorúság nemcsak anyagi pusztulást jelent, hanem megtépázza a lelkeket, rombolja az erkölcsöket és ezért kell minden erővel menteni a fiatalkorúakat, védeni őket, hogy kevesebben kerüljenek erkölcsi fertőbe.

A statisztika szerint az elmúlt évben Budapesten a fiatalkorúak bírósága elé 6600 fiatalkorút állítottak. Megdöbbentő szám ez és a bíróság jelentése szerint az utóbbi évek alatt egyre emelkedik a bűn útjára sodródott fiatalkorúak száma.

A helyzet a fiatalkorú bűnözőket tekintve nemcsak Budapesten rendkívül szomorú, hanem Debrecenben is. Ha összehasonlítjuk a statisztikai adatokat, akkor látjuk, hogy

Debrecenben még rosszabbak a viszonyok és sokkal több fiatalkorú kerül aránylag a bíróság elé, mint a milliós fővárosban. Az elmúlt évben 972 ügyben intézkedett Jankovich Jenő törvényszéki tanácselnök, a fiatalkorúak birája.

Az előző évben 766 esetben volt.

A rendőrségnek kemény munkát adnak a bandákban tömörült tolvajok, betörők. Legutóbb a fiatalkorúak szóhoz jutottak már egy rablógyilkosságnál is, egy 15 éves fiú rugdosta a leütött Nagy Gábor vérző fejét a Geréby telepen.

A debreceni törvényszéken Jankovich Jenő tanácselnök elé kerülnek a fiatalkorúak és ott játszódnak le a tragédiák, amely az emberi sorsnak első jeleneteit adják, oly megkapó realitással, hogy

elszorul a szive annak, aki hallja, hogyan élnek, hogyan vélekednek az életről azok a fiatalkorúak, akik az 1937-es esztendőben még »kivételes« bánásmódban részesülnek a törvényhozók irgalmából.

A jövő generációjának igazi arca mered félelmetes sötétséggel és gonoszsággal a bíró elé a tárgyalások során. Feltárul az élet mélysége, amelyet nem ismerhetnek azok, akik attól távol élnek. Szülők és rokonok, cinkosok és barátok nyilatkoznak a bíró ítélőszéke előtt és rémületes vádakról sorakoznak a jelentések. Olyan bűnök, olyan cselekedetek kerülnek tárgyalás alá, melyek a régi időkben csak a hétpróbás gazembereknek voltak a privilégiumai.

Leírni nem lehet a fiatalkoruak bűnügyeben tartott tárgyalásokat, tiltja a törvény és ha leírnánk, — akkor sem hinnénk el, mert feltétlenül a szennyes fantáziára gyanakodnának. A bajt takargatni, de gyógyítani nem akarók pedig a fiatalkoruak »védelmében« tiltakoznának is.

Kérdést intéztünk Jankovich Jenő tanácselnökhöz, hogy miben látja okát annak, hogy egyre több fiatalkorú kerül a bűn útjára.

— Az indító rugók között lehetne válogatni — mondotta — de a legnagyobb részben a gazdasági nyomorúság oka annak, hogy a bűn útjára özönlenek a fiatalkorúak. A gyermekre nem viselnek gondot, nem érnek rá törődni vele, — mert férj és feleség fut a napi kenyér után és a szerencsétlen gyermek magától nő fel, megfelelő erkölcsi irányítás nélkül. A gyermek leginkább ott romlik el, ahol nincs meg a házasfelek között a béke, — férj és feleség elhagyják egymást és ennek legtöbbször az ártatlan gyermek látja kárát.

A mai fiatalkoru nem hasonlítható össze a békeévek fiatalkoruival. Talán azt is lehetne mondani, hogy ma már ritkaságnak gyermekek, legalább is az elébem kerülő nagy anyagból ez állapítható meg.

A régi értelembe vett gyermek, a család virága kezd eltünni, sokat tudnak a mai fiatalkoruak és a szomorú, hogy sok rosszat tudnak, mert látják a felnőttektől és utánozzák őket.

Nagy a hajsza a kenyér után, — nincs kímélet, nincs emberiesség és ez kegyetlenné, eszközeiben nem válogatóssá teszi a fiatalkorut, ha előre akar valamit.

A környezet, a rossz társaság magával sodorja az egyébként tisztességes család gyermekét is elég sok riasztó példáit látjuk már ennek.

— A régi évek fiatalkoruinak inkább csinyjei voltak, emlékezzünk a csizmadia inasok vaskos tréfáira. Loptak is, de inkább virtusból, főleg gyümölcsöket a szomszédok bosszantására. Ma komoly bűnöket követnek el raffinált módon. Ma több az éhező, nyomorgó fiatalkoru és ezért súlyosabbak az esetek.

— Nagyon hozzájárul a fiatalkoru romlásához, hogy

nem találják helyüket a szegényes családi körben. Megnőttek az igények, hiúság és nagyzolás hajtja őket. A leányok elzüllésének legtöbbször ezek az indító okai.

A külsőt többre tartják, mint a lélek nemességét, az erkölcsi tisztaságot. Volt olyan vádlott, aki cinikusan jegyezte meg: *Egy jól szabott kabát mindent betakar!*

— Nem lehet eléggé kárhoztatni, hogy

a szennyirodalom a maga profitja kedvéért a nyomorúságtól amugy is lázitott erkölcsü fiatalkoruakat tovább rontja.

Olyan történeteket tár eléje, hogy szinte csábítja a bűnre, mely úgy mutatkozik a szennyirodalom termékeiben, mint a vidám élet lehetősége. A mozik detektívfilmjei, bandita históriái is kedvezetlenül befolyásolják a fiatalkoruakat.

Bencze Miháy

Van-e a síron tul élet

Irta: Nánássy László.

(Folytatás.)

Minden természetet kedvelő ember nagyon jól ismeri a sokféle színben pompázó lepkéket, pillangókat. Bámulatosan érdekes ezek kifejlődése. A lepkék ivartermékeiből, petéiből nem lepkék, hanem repülni nem tudó, csak csuszó-mászó hernyó fejlődik ki: ezeknek egészen más a testszerkezetük, mint a lepkéknek. A hernyóállapot 2—10 hónapig tart s ezután a hernyó bebábosodik, mely állapot hosszabb-rövidebb ideig tart: ebből a bábból kel ki a lepke, amely már szabadon repül a kék levegőégben. Ki tudná megmondani, hogy vajjon az emberi mivolt nem-e egy hernyóállapot, amely csak az anyagvilágba kényszerit minket, de mikor bekövetkezik a bebábosodás, — a halál — nem leszünk-e a szellemvilágban az anyagvilág fölött lévő értelmi lények, a tiszta szellemiségbe szárnyaló pillangók? Ennek megállapítása a jövő bölcselete — ez pedig a bölcselet jövője!

*

Az emberi lélek halhatatlanságának tárgyalásában elértünk a természettudomány legszélső határállomásához. Most már átlekinthetjük, hogyan érvelhetjük ki az örökélet lehetőségét a józan ész világánál?

Az emberi értelem, amint azt az emberiség kulturtörténete bizonyítja, mindig az igazság megismerésére törekedett: megállapíthatjuk, hogy értelmünk az igazság kutatására van beállítva. Logikánk lázasan igyekszik mindenben az igazságot kideriteni: igazságot a természetben, igazságot a különböző tudományokban igazságot a jogrendben, a társadalmi, gazdasági s egyéni életben. Az igazság pedig nem egyéb — amint a böleselet megállapítja, — mint az ész megegyezése a vizsgált tárggyal. Az igazság utáni vágy, az ész, az elme kutatási vágya az, amely felfedezi a természet törvényeit s ezeket rendszerbe foglalva megalkotja a különféle tudományokat. Az igazság utáni csillapíthatatlan vágy az, ami folyton fejleszti tudományos ismereteinket. Az emberi lélek nyugtalan, míg fel nem fedezi a való igazságot.

Vizsgáljuk e kérdést: elérheti-e az ember az igazságot a tudományban, a jogban, a társadalmi s egyéni élében?

Az bizonyos, hogy az emberi lélek légköre az igazság. Az igazság azonban sokféle, számainak száma szinte végtelen. Hiszen ma már a tudományok területe annyira széjjelágazó, hogy szinte lehetetlen, hogy egy ember csak egy szaktudományt is felöleljen a maga teljes egészében. Egy-egy szaktudomány is rengeteg részletkérdésre, részletágazatra bomlik fel: egy-egy kis részlet alapos szakismerete is teljes embert és egy emberöltőt kíván. A régi korok polihisztorai ma már csak sok mindennel foglalkozó, de valójában semmihez alaposan nem értő tudatlanok lennének. Hiszen a mai szaktudás teljessége szinte lehetetlenné teszi, hogy az illető szaktudós az egész mindenséggel megtalálja a maga szaktárgyának kapcsolatát. Csak a tudás építőkockáit ismerjük meg, de a teljes tudás fellegvára soha nem épülhet fel egy tudós elméjében sem. Egyszerüen azért, mert ehhez kevés a nagyon is szükreszabott egy emberi élet. Az emberi törekvés és akarat képtelen az élet mai lehetőségei mellett a nagy természetben uralkodó összes törvényeket — igazságokat — maradék nélkül felismerni s egymással való összefüggéseiket teljesen megérteni. Ma is igaz Linné, a nagy természettudós megállapítása: „A természet a szentélyét nem egyszerre tárja ki előttünk; sokszor azt hisszük, hogy már a belsejébe léptünk, pedig még csak az előcsarnokában ácsorgunk!" A tudományok fejlődésében is beláthatjuk, hogy mily nehezen állapítható meg egy-egy tudományos igazság. Mindig emlékezetes marad a nagy természettudós Virchow kijelentése: „A tudomány haladása csak abban áll, hogy amit eddig törvénynek, megdönthetetlen igazságnak tartottak az egyes tudományszakokban, arról később kétségtelenül megállapíthatják, hogy csak tévedés volt".

Az is igen sokszor megtörténik, hogy amit dőre kérdésnek tartottak a tudományban, arról később minden kétséget kizáróan megállapították, hogy az megdönthetetlen igazság. A tudományok fejlődéstörténete igazolhatja, hogy sokszor tartottak már később beigazolt tényeket lehetetlennek és sok lehetetlent fogadtak már el való tényként. Sokszor még a legnagyobb szaktudós is elfelejti azt a logikai valóságot, hogy ami lehetséges, — az még nem tény, de ami egyszer tény, — az mindenkor lehetséges is!

A XX. század felvilágosult természettudományára is rállik Joung C. A. híres amerikai csillagász megállapítása: „A tudománynak sikerült megoldania néhány érdekes problémát, — ezzel azonban nem fejlett meg mindent, mert a megszerzett ismeretek inkább csak növelték az uralkodó filoszofatlanságot!" Laplace, híres francia csillagász és matematikus már régen megállapította: „Ha mindazt, amit tudunk összehasonlítjuk azzal, amit nem tudunk, be kell látnunk tudásunk korlátolt voltát". Newton, akiről az egész tudományos világ egyhangúan elismeri, hogy korának nagy tudósa volt, élete végén így ír önmagáról: „Nem tudom, hogy mit gondol a világ munkáimról, de önmagam előtt olyannak tetszik egész tudományos működésem, mintha gyermek lettem volna, ki a tenger partján játszadozik: talán néha tetszetősebb kavicsot, vagy szebb kagylót találtam, mint játszótársaim, de az igazság határtalan óceánja mindenkor rejtve zajlott le előttem."

(Folyt. köv.)

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Egy nemzet

Mai vagyunk. Asszonyom, nagyon helyesen mondja, tehát miért, miért van az, hogy mégis úgy élünk, mintha nem is testvérek volnánk ?...

Miért van különbség magyar és magyar között ?..

Miért mernek éket verni közénk azok akiknek érdekei így kívánják, hogy mi soha se érthessük meg egymást.

Ki meri, hogyan meri híresztelni azt, hogy különbség lehet közöttünk csak azért, mert más templomban dicsérjük az Istent ?...

Oh, mennyi fájó sebe van ennek a magyar életnek.

Mennyi keserüsége van ennek a szegény magyar nemzetnek...

Hány és hány égő sebe van lelkünknek s mi mégis azon járjuk az eszünket, hogy hogyan tudnánk ártatlanra lenni magyar véreinknek...

Nehéz témát vetett fel, Asszonyom, elismerjük, de mégis azt mondjuk, hogy ezt a témát hallgatással megoldani nem lehet...

Erről a nehéz kérdésről beszélni kell.

Többet, sokkal többet, mint bárki is hinné...

Állandóan napirenden kell tartanunk ezt a kérdést, mert csak akkor van jogunk magyarnak vallani magunkat, ha ez a kérdés már nem kérdés közöttünk. A jelek szerint azonban nagy kérdés, roppant nagy kérdés sokak szemében, hogy milyen imádsággal dicsérjük az Istent ?...

Holott egyetlen a fontos, Asszonyom hogy dicsérni kell az Istent mindenkinek legszentebb meggyőződése szerint, de ez a dicséret ne legyen jogcím arra, hogy különbséget kutassunk ember testvéreink között...

Mert aki mértéket használ, aki a dicséret alapján akar különbséget tenni magyar és magyar között, már nem dicsér, de kárhozatot teremt lelkének és bántására van a nagy Istennek...

Azért senki se lehet alábbvaló ebben az országban, mert más vallása van, mint a többségnek, vagy a kisebbségnek...

Azzal nem lehet mérni értéket, vagy értéktelenséget, hogy kit, kinek, milyen vallásban kereszteltek meg!...

Mert egyek vagyunk egyetlen egy szent dologban: a nemzetben!

Ennek a nemzetnek a szentsége pedig nem türi, hogy különbségek keresésével ássunk árkokat magyar és magyar közé...

Mert jó magyar csak az minden elkerkező állitással szemben, aki magyar testvérének ismer el minden magyart, aki kötelességét hiven teljesiti ezzel az árva nemzettel szemben...

Mert árvák vagyunk, mert kevesen vagyunk, hát akkor miért marjuk egymást ellenségeink örömére ?...

Sz. r. i.

GOMBÁVAL TÖLTÖTT KALARÁBÉ. Megfelelő mennyiségü kalarábét megtisztítunk, kalarábévájóval kiszedjük a közepét és megtöltjük a következő töltelékkel: Fél kiló megtisztított gombát kevés vajon petrezselyemmel megpirítunk, félpuhára pároljuk. Közben kevés rizst ugyancsak félpuhára főzünk. A gombát éppen úgy, mint a húst megdaráljuk, összekeverjük a rizzsel, ízlés szerint sót, borsot és kevés vajat teszünk bele. A kivájt kalarábét ezzel megtöltjük. A továbbiakban éppen úgy készül, tejföllel, mint a hússal töltött kalarábé.

A muskátli dugványozása

A muskátli legkedvesebb virágaink közé tartozik s így érthető, ha a virágkedvelő arra törekszik, hogy ebből a virágból a jövő tavasszal minél több álljon rendelkezésre, tehát szaporítja, éspedig dugványozással, aminek most van az ideje. A dugványozás úgy történik, hogy a legszebben díszlő növények idei, egészséges hajtásait leszedjük, még pedig 12—15 cm hosszúságú hajtást vágunk le úgy, hogy az alsó metszés egy levélnyél alatt legyen. Ezután az alsó leveleket leszedjük, a levélnyél szöge alatt álló, kis barnaszínű levélkével, az úgynevezett pálhalevélkével együtt. Az így megtisztított dugvány alsó részét faszénporban meghengergetjük, majd apró cserepekbe, vagy ládikákba dugjuk, amelynek földje homokos, laza és trágyamentes tiszta kerti föld legyen. A körülbelül másfél ujjnyira földbe dugott dugvány körül jól megnyomkodjuk a földet, hogy a dugvány egyenletesen álljon, majd megöntözzük és lehetőleg zárt levegőn, félárnyékban esetleg melegágyban, üveg alatt tartjuk. A dugványokat azután fokozatosan hozzászoktatjuk a levegőhöz, a napfényhez. Tíz-tizenöt nap alatt a dugványok begyökeresednek. Ekkor még mindig a szabadban tartjuk, hogy hozzászoktassuk a hüvösebb levegőhöz. A fagyok előtt éjjel betakarjuk, majd mikor a hűvös időjárás már állandósul, világos, száraz, fagymentes, de fütetlen helyiségbe hordjuk a dugványokat. Öntözni keveset kell, mert a muskátli, mint ismeretes, télen pihen. A dugványokat ilyenkor nem kell visszavágni, mert ezzel tulajdonképpen növekedésre serkentenők a növényt, már pedig a növekedésre késztetett muskátlidugvány télen amúgy is elrothadna. Csak tavasszal szabad visszavágni a muskátlit s ebben az esetben dúsan és kiadósan virágzik és sok örömünk lesz benne.

—

Levestészta, tarhonya

Az 1929—30. években, amikor tetőfokán állt a konjunktura és amellett százmilliókra rugott a külföldről való behozatalunk, 78.000 pengő ára levestésztát is hoztak be hazánkba. Levestésztát — lisztből, tojásból készült árut az agrár Magyarországra. De jött a hét sovány esztendő s megtanított minket sok mindenre. A levestészta-gyártásra is és már most sok élelmiszerüzletben látjuk a helyesen csomagolt hazai metéltet, kockát, tarhonyát, csigalesztát.

Minél kevesebben tudnak háztartási alakalmazottat tartani, minél több házi asszony kénytelen hivatalba járni, vagy legalább is minden házimunkát maga elvégezni, annál kevesebb háznál érnek rá tésztát gyúrni — inkább készen veszik.

Néhány élelmes asszony kihasználja ezt a kínálkozó alkalmat, hogy egy kis mellékkeresettel könnyítsen a saját háztartási gondjain. Az egyik alföldi városban néhány barátnő a tanyájáról hetenként egyszer behoz lisztet, tojást, azt vidám terefere közben tészlává gyúrja, sodorja s messze környéken híres „ludgégé" levestésztát készít belőle. ¼—½ kilogramos csinos csomagolásban nemcsak ismerőseiknek kínálják, hanem lassanként az élelmiszerüzletekben is sikerült jó nagymennyiséget elhelyezniök.

Egy másik példa: egy dunántúli, földbirtokos neje, szomorúan látva a feje fele tornyosuló gondot, nehézséget, szintén tésztagyártásba kezdett. Eleinte kicsiben, később mindig nagyobb arányban s most már az egész környéken több város élelmiszerüzlete árulja az átlátszó celofánba csomagolt metéltet, kockát, tarhonyát, sőt most már spagettit és makarónit is. Az üzlet kifizetődik.

Persze, ehhez elsősorban kemény búza lisztje kell, bánkúti, vagy egyéb nemesített fajtából való, — no meg egy jó porció üzleti érzék, élelmesség és szorgalom. A tésztaféleket különben régi s nem új lisztből készítjük, amikor a tojás legolcsóbb s annak sárgája jó sötét: május—júniusban.

—

Heti étlap

HÉTFŐ. Ebéd: Tüdőleves, lucskos káposzta. Vacsora: Velő gombával, ecetes uborkával.

KEDD. Ebéd: Paradicsomleves, borjúszegy, sárgarépatőzelékkel. Vacsora: Pirított borjúmáj burgonyapürével.

SZERDA. Ebéd: Húsleves borsótésztával, főtt marhahus egresmártással. Vacsora: Rakott kel.

CSÜTÖRTÖK. Ebéd: Lencseleves, füstölt tarja kelkáposztával. Vacsora: Töltött tojás.

PÉNTEK. Ebéd: Tarhonyaleves, rántott haresa burgonyával. Vacsora: Sajtos omlett.

SZOMBAT. Ebéd: Kalarábéleves, egyben sütött fasírozott, tejfölös tökfőzelékkel. Vacsora: Sonkás kocka formában.

VASÁRNAP. Ebéd: Almaleves, nyulpörkölt burgonyanóggal, mandulatorta. Vacsora: Hideg felvágott, tea, aprósütemény.

Receptek

TARTÁRMÁRTÁS. Egy keményre főtt tojás sárgáját törjük át szitán, keverjük el két nyerstojás sárgájával, pici sóval, kevés porcukorral, 4—5 evőkanál finom salátaolajjal (cseppenként adjuk hozzá), egy kávéskanál mustárral, fél citrom levével és reszelt héjával, valamint egy deci jó kemény tejföllel. Az egészet keverjük el jól, ha sürű, kis fehérbort adunk hozzá. Hideg helyen tartjuk pár órahosszat.

—

REMAULADE MÁRTÁS. Öt tojás sárgáját és negyedliter cseppenként hozzáadott finom salátaolajat keverjünk el jól. Egy fej reszelt vöröshagymát, három tisztított és szitán áttört ezardellát, egy darab apróra vagdalt kovászos uborkát, egy evőkanál kaprot, kevés apróra vagdalt zöldpetrezselymet, fél liter fehérbort, egy egész citrom levét és reszelt héját, kevés sót, keverjünk hozzá a jól elkevert majonézhez, az egészet dolgozzuk el simára és néhány órára állítsuk hideg helyre.

ZÖLDMÁRTÁS. Négy tojás sárgáját, kevés sót, kis cukrot, negyedliter tejfölt és 5 deka vajat folytonos keverés közben főzzünk meg fél kiló spenótot, törjük át szitán és keverjük a majonézhez. Ha sürü, hígítsuk hagymalével.

BÁRÁNYPAPRIKÁS. A bárány combján felfeszítjük a hártyát, elejét enyhén ecetesvízbe áztatjuk, kockákra vagdaljuk. Két fej vöröshagymát karikára vágunk, két kanál zsíron halványsárgára pirítjuk, két kávéskanál rózsapaprikát, egy szép, jól megmosott piros csöves paprikát teszünk hozzá, beledobjuk a húst és két merőkanál vízzel puhára pároljuk. Ha a hús megpuhult, adjunk hozzá néhány kanál tejfelt, forraljuk fel mégegyszer és galuskával, tarhonyával, vagy burgonyával tálaljuk.

TÖLTÖTTBÁRÁNY. A bárány combján felfeszítjük a hártyát és megtöltjük a következő töltelékkel: 2 zsemlyét húslében áztatunk, kicsavarjuk és egy kanál zsírba dobjuk, egy kemény tojást apróra vágva, három nyerstojást, kevés sót, borsot, apróra vagdalt zöldpetrezselymet, öt deka apró kockára vagdalt füstölt szalonnát jól összekeverünk és az egészet a bőr alá töltjük. Fehér fonállal összevarrjuk, megsózzuk és két kanál zsíron, folyton vízzel ön özgetve, szép pirosra sütjük. Burgonyasalátát tálalunk hozzá.

ALFÖLDI FELSÁRSZELET. A vékonyra szeletelt felsárt húsverővel kiverjük, füstölt szalonnával megtüzdeljük. Kevés zsírban apróra vágott hagymát aranysárgára pirítunk, kevés piros paprikát teszünk bele. A megtüzdelt és sózott felsárszeleteket ebben a paprikás zsírban kissé megpirítjuk, egy kanál vizet teszünk rá és három óra hosszat pároljuk. Ha a hús megpuhult, a levébe három-négy kanál tejfölt teszünk, ismét felforraljuk és tetszés szerint körítve tálaljuk.

Kik a legszebbek

Egy angol ujság hivta fel olvasóit, hogy osztályozzák a film leghíresebb csillagjainak szépségét. A női szépség öt elemét kellett osztályozni s a maximális pontszám egy egy elemre 20 pont volt.

A legtöbb pontot kapta az arc szépségéért: Shearer Norma és Hepburn Katherine.

Szemért: Colbert Claudette.

Sziluettért: Diettrich Marlene Harlow Jean.

Kézért: Garbo Gréta.

Lábért: Rogers Ginger és Diettrich Marlene.

Az egyesitett pontszámban:

1. Diettrich Marlene, aki a maximális 100 pontból átlagban 84 pontot kapott.
1. Shearer Norma.
3. Garbo Gréta.

— **Az arany gyógyitja a tüdővészt.** Bécsből jelentik: A német orvosok tüdővész elleni értekezlete arra a megállapitásra jutott, hogy az arany és aranytartalmú gyógyszerek jelentősége igen nagy, különösen a tuberkulinnal váltogatva használják azokat. Különleges kisérletek arra az eredményre vezettek, hogy az arany szemeséket a szervezet nem dolgozza fel, azok tisztán jutnak a tüdőbe s a gümők ben gyógyhatást fejtenek ki.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Fiam,

az, amire te készülsz, az mindennél nagyobb és mindennél szentebb.

Nem lehet könnyelmű elgondolással bánni a szavakkal, ha ez a kérdés megvitatás alá kerül közöttetek.

Ti a magyar haza magyar polgárának készültök, tehát sokkal többre, sokkal nagyobbra, semhogy kényelmesen és könnyelműen el lehetne intézni néhány odavetett szóval ezt az egész kérdést...

Magyarnak lenni mindig hivatás volt, mindig nagy megpróbáltatás és mindig nehéz feladat.

A magyar történelem nem ismeri a kényelmi és nyugalmi időket, a magyar történelem mindig egész embereket követelt a gátra és mindig kész fiakat arra, hogy áldozatot hozzanak érte...

A magyar történelem csupa nagy emberek történelme egy kevés számu, de céljában és tetteiben nagy nemzet történelmi elhivatásában...

Soha sem volt könnyű feladat magyarnak lenni, küzdő, dolgozó, verejtékező magyarnak lenni, de ma küzdelmesebb és verejtéket ternőbb a sorsunk, mint valaha.

Ma minden embert meg kell becsülni.

Ma minden embernek meg kell teremteni a vártát és oda kell állítani mindenkit, ahol a legtöbbet használhat ennek a szegény országnak.

Ma különleges móddal kell készülni a holnapra és többet, szebbet, nagyobbat kell adni mindenkinek, mint más időkben...

Mindenkinek.

Még nektek is, fiuknak, leányoknak, akik a Holnap nagy reménységei vagytok, akik kivirágoztatjátok mindannyiunk örömére a magyar feltámadás eljövendő tavaszát is egyszer.

Ma ti sokkal jobban kell, hogy elsők legyetek, mint öseitek voltak.

Hiszen ha ti lanyhán fogjátok fel a kötelességteljesítést, akkor egészen bizonyos, hogy semmi jót és nagyot nem várhatunk a jövendőtől.

Már pedig ennek a fajnak hivatása van.

Ennek a népnek küldetése van.

Ennek az országnak jövendője van az Isten rendelése szerint, s ezt a fajt, ezt a nemzetet, népet és országot méltóbbá kell tenni a multhoz, méltóbbá kell tenni a jelenhez. Nagy nép, nagy nemzet, nagy ország fiaihoz illő munkával és kedvvel...

Ezt valljuk, ezt hirdetjük mi mindannyian a ti érdeketekben, fiam...

Tavasz

Kizöldült az erdő, a rét,
Dalol a madárka,
Hal ficánkol a kis patak
Gyöngyöző habjába.

Életre kelt szép természet
Uj életet fakasztott,
Friss fü fedi, takargatja
Az útszéli harasztot.

Kovács Tibor

Mi szépet és jót tanultam édesanyámtól?

Ez nem nehéz kérdés és csepett se talány,
Hogy mi szépre és jóra tanított jó Anyám,
Ő tőle tanultam meg beszélni s járni,
Ő tanított engem hittel imátkozni.
Mert minden szép és jó, Ő tőle száll reám.
Áldott ezért neved, én édes jó Anyám!
Rendre, kedvességre engem Ő szoktatott,
Kis gyermek koromban — buzgón oktatgatott.
Most, hogy nagyobb vagyok, s komoly munka vár rám:
Féltő szeretettel gondoz jó Anyácskám!
De ha rosszat teszek, elborul az arca,
Elszáll róla menten az öröm sugara,
Ha megfedd s megdorgál, szeretetből teszi,
De, hogy ha jó vagyok, kedvemet nem szegi.
Ha élet útjain lábam eltévedne,
Velem lesz akkor is édes Anyám lelke,
Hasznos tanítási szivembe vésődtek,
Áldja meg az Isten az anyai szívet!...

Cser Katalin Éva.

Miért nem mentünk el Mentonba

Egy hideg ködös őszi napon a postás egy képeslevelezőlapot hozott. Apának küldte egy volt magántanítványa az olasz tengerpartról Mentoneból, ahol a magánvizsga fáradalmait pihente ki.

Szép napsütéses tengerparti tájat ábrázolt a lap. Fehér ruhás hölgyek és urak sétáltak a verőfénybe és gyermekek játszottak piros labdákkal. A tengerkék vizét nagy kéményes hajók és fehér vitorlás csónakok borzolták.

Bizony ott még most is meleg van és soha sincs olyan fagyos hideg tél, mint nálunk, magyarázta apa.

Mi gyerekek ezt roppant érdekesnek találtuk és rögtön ajánlottuk apának, hogy menjünk el mi is Mentoneba.

Apa nevetett, jó mondta, majd elmegyünk, ha megnyerjük a főnyereményt.

Egy kicsit elkomolyodtunk, mert már tapasztaltuk, hogy a főnyereményhez kötött igéretek, remények eddig még sohasem váltak valósággá. De azért nem mondtunk le a mentonei utazásról, hanem más reálisabb pénzszerzési módon kezdtük törni a fejünket. Sokféle tervet eszeltünk ki, de a legokosabbat mégis Évike találta ki, nemhiába ő volt a legnagyobb.

Verebeket fogunk idomítani.

Mártuska és én csodálkozás'ól megkövülve néztünk rá. Igen, verebeket fogunk idomítani erősítgette Évike, megtaníljuk őket vezényszóra ugrani, táncolni, aztán pénzért fogjuk őket mutogatni, csodájára fognak járni a verebeinknek, sok pénzünk lesz, nemsokára mi is a szép tengerparton játszunk. Nagyszerünek találtuk a tervet, de most az volt a nagy kérdés, hogyan szerezzünk verebeket.

Könnyű az, mondta fitymálva Évike. Megdobjuk őket kővel, attól elszédülnek, mi felszedjük őket egy dobozba és ha magukhoz térnek, kezdődik az idomítás, de anyukáéknak ne áruljuk el a tervünket, mert lebeszélnek róla. Nem, nem árultuk el, hanem mikor apa elment iskolába, anyuka pedig déli álmát aludta, megkezdtük a verébvadászatot, de hiába, a kis verebek nagyon óvatosak voltak, egyet sem sikerült megdobni. Más haditervet eszeltünk ki. Búzát vettünk a markunkba és azzal próbáltuk őket odacsalogatni, de a verebek nem szálltak le a tenyerünkbe búzát csipegetni, sőt kezdték elkerülni a kertünket. Igen mert félnek tőlünk, sokan vagyunk, mondta Évike, ti bujjatok el az ajtó mögé, akkor leszállanak a markomba, ti majd belerakjátok a dobozba őket.

Nem ér az semmit, mondta búsan Mártuska, nem fognak a verebek a markodba szállani, mert félnek tőled, látták, hogy az előbb te is dobáltad őket.

Hát takarjuk le Évikét ajánlottam félénken. Viharos helyeslés fogadta ötletemet. Évikét leültettük egy farakásra, leterítettük egy nagy fehér abroszszal, kinyitott kis markába búzát tettünk, aztán elbujtunk az ajtó mögé és vártuk a hatást. Évike olyanformán nézett ki, mint a Névtelen jegyző szobra a budapesti városligetben, de úgylátszik a verebek mégis sejtették, hogy ki rejlik a lepel alatt, mert messze elkerülték.

Nem is kellenek nekünk ezek a nagyverebek, mondta Évike kibujva a lepel alól, hiszen ezeket már nem lehet idomítani, verébfiókákat fogunk kiszedni a fészekből.

Helyes, helyes ujjongtunk, miközben megvető pillantásokat vetettünk az akácfán csiri-csáré verébnépségre és előcipellünk egy rozoga ládát, a szomszédház falához támasztottuk, ahol az eresz alatt lévő fecskefészkekbe több verébcsalád fészkelte be magát télire. A ládára ráállítottunk egy magas gyerekszéket, amelynek a nádülése régen beszakadt, erről akartuk megközelíteni a fecskefészket, de szomoruan állapítottuk meg, hogy az állvány nem elég magas, egyikünk sem fogja elérni. Kénytelenek voltunk Klárit is beavatni a dologba. Ő mindenes volt nálunk, már nagylány, egészen tizenkétéves. Nagyon boldog és büszke lett, hogy ilyen nagy titok birtokába jutott, de az állványra semmiképen sem akart felmászni, félt hogy leesik.

Dehogy esel, biztattuk mind a hárman és majd neked is adunk a pénzből. Ez utóbbi érv hatott. Klári nagy üggyel-bajjal felmászott az állványra, melyet hat kis marok göcsös szorítása tartott. Részvénytársaságunk negyedik tagja nem talált verébfiókákat a fészekben, ellenben az utca felől felhangzottak apa ismerős léptei. Abban a pillanatban faképnél hagytuk Klárit. Jajj leesek, ne hagyjanak itt, kiabált utánunk, de már akkorára hármunkat három felé nyelt el a nagy udvar különböző kipróbált buvóhelye.

Klári mindent elárult apának és mi szobafogságot kaptunk, amiért bántani akartuk a kis madarakat és amiért gyáván elfutottunk, kitéve Klárit a leesés veszélyének. Hiszen megérdemeltük, most már belátom, de akkor nagyon búsan üldögéltünk a sötétedő szobában. Én a napfényes tengerpartont játszadozó gyerekekre gondoltam, valószinű, hogy a többieknek is ott járhatott az esze, mert Mártuska megszólalt pityeregve, most már nem mehetünk Mentoneba.

Dehogynem, vigasztaltam, majd elmegyünk, ha megnyerjük a főnyeremény!. Ebben aztán megnyugodtunk.

PIROS-FEHÉR SZEKFŰ

Piros-fehér szekfű
És nyiló muskátli
A te ablakodban
Mást nem lehet látni

Az a piros szirom
Lángoló szerelmed
Az a fehér szekfű
Tiszta fehér lelked.

FOGADD EZT A RÓZSÁT!

Fogadd ezt a rózsát,
Csokorba kötöztem
Hajnal hasadáskor
Könnyemmel öntöztem.

Minden egyes szirma
Tudom, arról beszél,
Hogy még most sem szeretsz,
Eddig sem szerettél.

Azért arra kérlek,
Fogadd el e rózsát
Az én fájó szívem
Szerény ajándékát.

Majd ha templomba mégy,
Azt az egyet kérem,
Ezért viszonzásul,
Mondj egy imát értem.

Magyar Sándor V. reál.

Kikelet

Elmult a tél.
Itt az áldott kikelet,
A nap csókja kifakasztja
A szunnyadó rügyeket.

Zöld köntöst öltenek
Erdők, mezők, hegyek.
Uj nótát susognak
A székely fenyvesek.

Ragyogó napfényben
Virul már a határ.
A balzsamos légben
Dalol a kis madár.

Mosolygó, derüs ég
Tekint le a földre,
Óh, áldott kikelet
Maradj itt örökre.

Gyöngyössi Pethes Andor

E heti könyvjutalmat Magyar Sándor, Aba Ildikó és Nemes Tamás kapták. — Könyvjutalmuknt szerdán délután 4—5 óra között átvehetik Imre bácsitól a kiadóhivatalban.

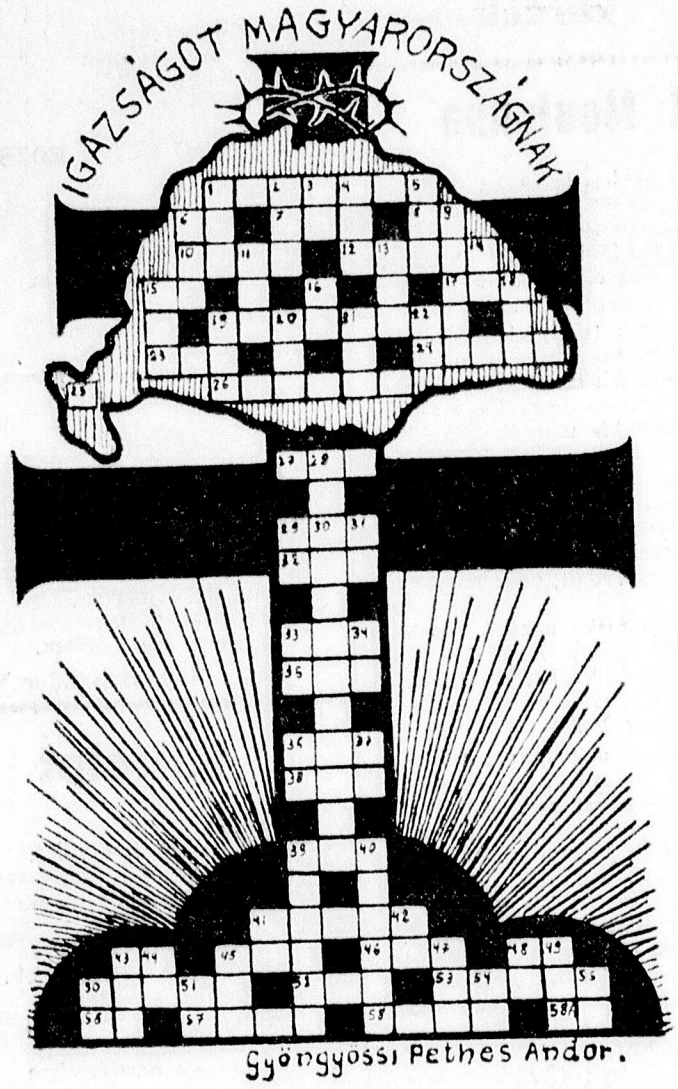

Két fiatal orángutáng szórakozik a philadelfiai állatkertben. Bár a tropikus klimához vannak szokva, nem zavarja őket a hóesés.

A Courageous angol repülőgépanyahajón a pilóták hockey mecceset rendeznek.

Készítette: Gál Gyula ref. gimn. II. B.

VIZSZINTES SOROK:

1. Aki megtagadta hitét. 6. Görög betű. 7. Férfi becéző név. 8. Szibériai folyó. 10. Arab kalifa. 12. A mohamedánok szent könyve. 15. Európai nép. 17. Füves térség. 19. Virágállatok. 23. Mindennek van. 24. Petróleum-éter. 25. Latinban e-nek irandó. 26. A kelták legészakibb ága. 27. Oroszországi folyó. 29. Így — latinul. 31. A földmivelés feltalálója. 32. Kisázsiai tó. 34. ABC része. 35. Ez a szó mindent jelent. 37. Csapadék. 38. Rfm. 40. Mutató szó. 42. Betű kimondva. 44. Ragadozó madár. 45. Szeszesital. 47. Gyümölcs terem rajta. 49 Egyiptomi uralkodó. 50 Korszak. 51. Szultáni rendelet. 53. Ime — latinul. 54. Zeus és Aphrodite fia. 55. Jeruzsálem várhegyének egyik csúcsa. 57. Állatlakás.

FÜGGŐLEGES SOROK:

1. Verskellék. 2. Tó, tibeti nyelven. 3. És, latinul. 4. Gik. 5. Lakoma. 6. Nagyobb csónak. 11. Régi bormérték. 13. Olaj, idegen nyelven. 14. Asszonyképző. 15. Szellemi munkás. 16. Hosszú morsejel. 18. Északmagyarországi nép. 19. Méhlakás. 20. ..de Janeiro (Brazilia fővárosa). 21. ...ce (Kínai tudós). 22. Helyhatározó rag. 28. A Bánk bán írója. 29. Idegen prepozició. 30. Latin maganhangzó. 32. Küzd. 33. Nagy Károly monogramja. 35. Ige gé nélkül. 36. Elő magánhangzói. 38 Egyiptomi fáraó. 39. Előindiai város. 40. Azonos betük. 41. Kutyahang. 42. Régi magyar méltóság. 43. Csermely. 44. Könyvben van. 46. Macskahang. 47. Tüzelésre használják. 48. Közteher. 49. Fehér eleje. 52. Igekötő.

IMRE BÁCSI POSTÁJÁBÓL.

Kedves Imre bácsi!

Alulírott a »Gyermekek Debreczenjének« több mint 3—4 éve vagyok hűséges olvasója, szeretnék a kedves kis lapnak munkatársa lenni. A beküldött legelső versemet szeretném, ha megjelenne a jelzett időre lapunkban. — Bátorkodom most is egy kis elbeszélést és újabb verset Imre bácsi kezeihez eljuttatni. Ha jók, úgy tessék szíves lenni közölni, a válaszát az Imre bácsi postájában című rovatban.

Továbbra is maradok tisztelettel

Szücs Sándor

Kedves Imre bácsi!

Ismét nagy örömmel olvastam sikerült versemet és nagyon köszönöm, hogy le tetszett közölni. Most ismét irtam egyet és nagyon örülnék, ha megnyerné Imre bácsi tetszését. — Kedves Imre bácsi most húsvétra nem irtam, mert a tavaly beküldött »Feltámadás« című nem jöhetett elkésése miatt, és nagyon kérem, ha még meg van, tessék szíves lenni közölni.

Szívélyesen üdvözli

Puskás Gizella

Vándorbot

Irta: Imre bácsi.

Fekete, fényesre kopott vándorbot volt a kezében. Mi, apró gyermekek tágúló szemmel néztük ezt a botot, hogy alig vettük észre mellette az embert. Holott az ember is igen érdekes, öreg ember volt.

— Bizony, ez a bot már régi, nagyon, nagyon régi, — nézett fáradtan a szemünkbe és megloboglatta a botot.

— Mondja el, hogy mi a története a botjának! — kérleltük az öreg embert, aki nem nagyon kérette magát, hanem beszélni kezdett:

— Hát jól van, elmondom nektek, hogy aztán majd annak idején ti is meséljétek el ennek a vándorbotnak a történetét. Mert ez a bot vándorbot ám. Temérdek földet bejárt velem együtt. Nagyon ifjú ember voltam, amikor társamnak vettem messze, messze földön...

— Mondja el, hogy történt, — néztünk fáradt ősz fejére.

— Mint gyermek ember kerültem el Keletre. Világot akartam látni s ez a vágy vezetett engem. Mentem, mentem, míg egyszer egy hatalmas fára bukkantam. Megállottam a tövében és felnéztem rá s nagyot sóhajtottam:

— Haj, jóságos Istenem, de messze is kerültem én a hazámtól, — alig sóhajtottam azonban végig a panaszom, mikor a fa mögül előkerült egy igen-igen öreg ember. Rám nézett és szemében mosoly derengett, mikor megszólított:

— Hát te fiam, hol jársz itt, ahol a madár se jár?...

— Én nagyon megörvendtem, mert a saját hazám nyelvén szólott hozzám és nyomban megkérdeztem:

— Ugyan öreg apó, mondd meg nekem, hogy hol tanultad meg az én szép hazám nyelvét?...

— Én, — nézett reám az öreg vénség, — én fiam, otthon tanultam meg a te szép hazádnak a nyelvét. Mert a te hazád az én hazám is volt valamikor régen, nagyon, nagyon régen. — és most kibuggyant mosolygós szemeből a könny is.

— Akkor te, öreg apó ismered azt a földet, melyet én olyan könnyelmüen elhagytam? — néztem az öreg ember szemébe.

— Bizony, fiam elhagytam s ma már nem tudok visszajutni, pedig majd megöl a vágy, hogy lássam még egyszer ott az égen úszó fellegeket s lássam ott a naplementét. Mert nekem már sok időm nincsen hátra, de az a vágy, hogy lássam még egyszer szülő földem, szép hazámat, minden mélyebben gyötri a lelkem...

— Megsajnáltam az öreg embert és azt kértem tőle, mondja el bánatát, nagy szomorúságát. Így beszélte el s ennek a fényes, öreg botnak is a története ez a mese:

— Tudod, fiam, világot látni indultam el. Kertünk végében álló öreg meggyfáról vágtam magamnak ezt a vándorbotot és mentem, mentem, ahogy csak a lábam birt és amerre a szemem vitt. Esztendők után esztendők repültek el fölöttem, míg sok-sok esztendő után itt találtam magam vénülten, törődötten, fáradtan. Ma már nem birok hazamenni, nem tudok vándorolni, csak a lelkem hajszol minden nap jobban, hogy lássam a földet, ahol születtem. Nem tudok menni. Érzem, hogy meghalok s egyetlen örökségem, ez a vándorbot a társam csupán. Ezt onnan hoztam, onnan az édes hazai földről, Reád bizom, mert én már amugy se élek sokáig. Vidd el a botom, ezt az öreg társat és ott, abban a faluban, ahol egykor gyermek voltam és boldog voltam, a szélső ház kertjében dugd le a földbe. Annyi vágy és reménység él ebben a botban, ebben az öreg fában, hogy bizonyára gyökeret fog hajtani. Hát ez ennek a fényes, fekete botnak a története — nézett reánk az öreg koldus ember, majd hozzá tette:

— És én azóta, sok, sok esztendő óta keresem, kulatom azt a falut, ahonnan elindult vándorútra ez a bot, ez a fényes, fekete bot, hogy a messze földön örökségül reám hagyott társat kiöldülésre, terebélyesedésre eldughassam a hazai földbe...

Könnyes volt a szeme, mikor elindul s mi gyermekek csodálkozó ámulattal néztünk utána...

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

Rovatvezető: Boross György

A „Debreczen" 500 pengős pályázata

Tanár ur kérem!

— Ötödik hét. —

KI VOLT ?

1. ... az a nagy magyar költő, aki nem írt szerelmes verseket ?
2. ... az első magyar színigazgató ?
3. ... Petőfi anyja ?
4. ... az első magyar költőnő ?
5. Magyarország második kormányzója ?
6. ... az a festő, kinek oláh-cigány-karavánját Petőfi megénekelte ?
7. ... az első magyar szobrász ?
8. ... az a nagy zeneszerző-óriás, aki csak egy operát írt ?
9. ... az a nagy angol költő, aki Missolunghi-nál, a görög szabadságharcban elesett?
10. ... az első magyar operaénekesnő ?

JÓL JEGYEZZE MEG !...

... hogy a „Tanár Ur kérem!" című pályázatunk 10 hétig tart s hogy azon úgy a lap előfizetői, mint pldányonként vásárlói résztvehetnek,

... hogy pályázatunk 1937 március 7-én kezdődött és bezárólag 1937. évi május hó 9-ig tart,

... hogy minden helyes felelet egy-egy pontot eredményez,

... hogy a „Tanár Ur kérem!" pályázat független a rejtvénypályázatoktól,

... hogy a pályázatokat borítékba zárva, legkésőbb pénteken este hat óráig kell bedobni kiadóhivatalunk levelesládájába (József kir. herceg utca 1. szám), vagy beadni a szerkesztőségbe,

... hogy minden pályázónak mellékelnie kell a lapunkból kivágott és a kérdésnek megfelelően kitöltött „Tanár Ur kérem!" szelvényt,

... hogy a díjkiosztást 1937 május hó 16. napján, pünkösd vasárnapján, műsorosdélutáu keretében fogjuk eszközölni,

... hogy a törzslapot mindenkinek meg kell őriznie, mert csak ennek ellenében adjuk ki a nyert jutalmakat,

... hogy a húsvéti ünnepek alatt sokan hazautaztak, s így idejében pályázataikat nem juttathatták el szerkesztőségünkbe, a későn beérkezett pályázatok átvizsgálása nem állott módunkban, ezért a pontszámot csak a jövő vasárnapi számunkban fogjuk közölni. — Kérjük szíves elnézésüket.

... hogy a „Tanár úr kérem!" második csoportjának helyes feleletei a következők voltak :

1. Nilus. 2. Antonio Caraffa. 3. Érmindszent. 4. Fazekas Mihály. 5. Ady Endre. 6. Munkácsi Mihály. 7. Katona József. 8. Délamerikában: Argentina, Brazilia, Chile. 9. Mányoky Ádám. 10. Kettő : Egyiptom és Libéria.

BETŰREJTVÉNY

kék agy —,

T Z

VIZSZINTES SOROK :

1. A régi római időszámításnak kiinduló pontja. (Zártbetű : O.) — 13. Spanyolországi tartomány. — 14. Nem is hosszú ! — 15. Igevégződés. — 16. Bibliai király. — 18. Tanya. — 19. Lóeledel. — 21. Végtag. — 23. ... - Kiu, japán szigetcsoport a Csendes-óceánban. — 24. Férfi név. — 26. Afrikai uralkodó címe volt. — 28. Rövidítés. — 29. Középeurópai folyó. — 31. Döre, balga, ostoba. — 32. Német személyesnévmás. — 33. Kiabál, ordítozik. — 35. ... gadalom. — 33. Bejut a célba. 37. „Nekünk", latinul. — 39. Görög betű. — 41. Mérges kígyófaj. — 42. Ibsen színmű. — 43. Német világtáj. — 45. Német betű. — 47. Mázol. 48. Egyiptomi istenség. A világ teremtője és fenntartója. — 50. Hangszer. — 52. Névtelen adakozó. — 53. Hellén néptörzs. — 55. Sportember. — 57. Százszemű mondabeli görög hős. Az ő őrizetére bízta a féltékeny Hera a tehénné változtatott Io-t, hogy Zeustól távoltartsa. Hermes ölte meg. (Zártbetű : P.)

FÜGGŐLEGES SOROK :

1. A két szem közötti látóképesség tudományos neve. (Zártbetű : T.) — 2. Borfajta. — 3. Udvardy Vilmos. — 4. Nyelvtani fogalom. — 5. Halóid elem. 6. A munka egysége. — 7. Kálcium vegyjele. 8. Rövidítés számok előtt. — 9. Szúr. — 10. Állati szerv. — 11. Visszasza : ásvány. — 12. Latin üdvözlés. (Zártbetű : T.) — 17. Mikes Kelemen szülőhelye. — 20. A vízszintes 31. mássalhangzói. — 21. Ledönt. — 22. Ország a Himalája tövében. — 25. Dedó. 27. Görög törvényhozó. — 30. Régi hosszmérték. — 34. Szerkezetek. — 35. Olaszországi város. — 38. Udvarias szólam, szép hölgyek megtiltására. — 40. Csikósok szerszáma. — 44. Végtelen modern tánc. (Vigyázat ! Ravasz !) — 46. Huru komája. — 49. H. O. O. — 50. Az erő egysége. — 51. Bekap, (de a magánhangzókat már bekapták !) — 54. Kisfaludy Sándor. — 55. Rag, -be párja. — 56. Vissza : Állóvíz.

NE FELEJTSE EL !...

... hogy rejtvényeink helyes megfejtői között ezen a héten 11 értékes jutalmat sorsolunk ki.

... hogy e heti jutalmaink :

1 díszdoboz csokoládé (fél kg-os),
10 kötet könyv.

... hogy már egyetlen rejtvény helyes megfejtése is elegendő a jutalmak sorsolásában való részvételre. — Aki többféle megfejtést küld be, annak nagyobbak az esélyei,

... hogy a megfejtéseket péntek este 6 óráig kell bedobni a „DEBRECZEN" levelesládájába (József kir. herceg utca 1. szám), vagy beadni a szerkesztőségbe,

... hogy a borítékra feltűnő betűkkel ráírandó : REJTVÉNY.

... hogy a keresztrejtvényszelvényt olvasható írással kitöltve, mellékelni kell,

... hogy a vidékiek levelezőlapon is beküldhetik a megfejtéseket, de a szelvény felragasztása nekik is kötelező,

... hogy a rovatvezető csütörtökön délután 3—5 óra között **bárkinek** rendelkezésére áll és felvilágosításokat ad a kiadóhivatalban,

... hogy a nyertesek **nevét, valamint** a leközölt rejtvények **helyes megfejtéseit** két héttel a leközlés **után hozzuk** nyilvánosságra,

... hogy a nyertesek **nyereményeiket** a törzslappal való igazolás ellenében, hétfőtől csütörtökig, délelőtt 9—1 és délután 4—6 óra között **átvehetik** a pénztárnál,

... hogy az 1937 március 21-iki szám ban közölt keresztrejtvény megfejtése a következő :

NEHÉZ ESET !

Halottak órája.
Kenderáztatók.
Három királyok.
Aradi vértanuk.

... hogy összesen 1280 megfejtés érkezett be hozzánk.

NYERTESEK :

1 darab töltőtollat : Kovács Jánosné, Mester utca 11. — 1—1 könyvet : Csili Antal, Gazdasági Akadémia, Galgóczy Kató, Sas utca 4. Joó Károly, Rothermere utca 45. Kovács Gyula, Sinay Miklós utca 29. Schmak István, Dobó utca 20. b). Solymossy Etel, Jókai utca 28. Székely Zoltán, Nagyerdő III. Szőke Emma, Borz utca 3. Szőke Tibor Csapó utca 93. Szöllőssy Juliánna, Nyil utca 134.

PÓTOLJA KI!

—ipling.
—óra.
—ndset.
—agore.
—auptmann.
—natole France.
—aeterlinck.
—pitteler.
—ránia.
—emere.

Ha a vonalak helyére egy-egy betűt írunk, akkor értelmes fogalmakat kapunk. A vonalakra írt betűk, felülről lefelé olvasva, egy Nóbel-díjas író nevét adják. (Ez küldendő be!)

TANÁR UR KÉREM !

5. SZÁMU SZELVÉNY

Név :

Foglalkozás :

Pontos cím :

Törzslap száma :

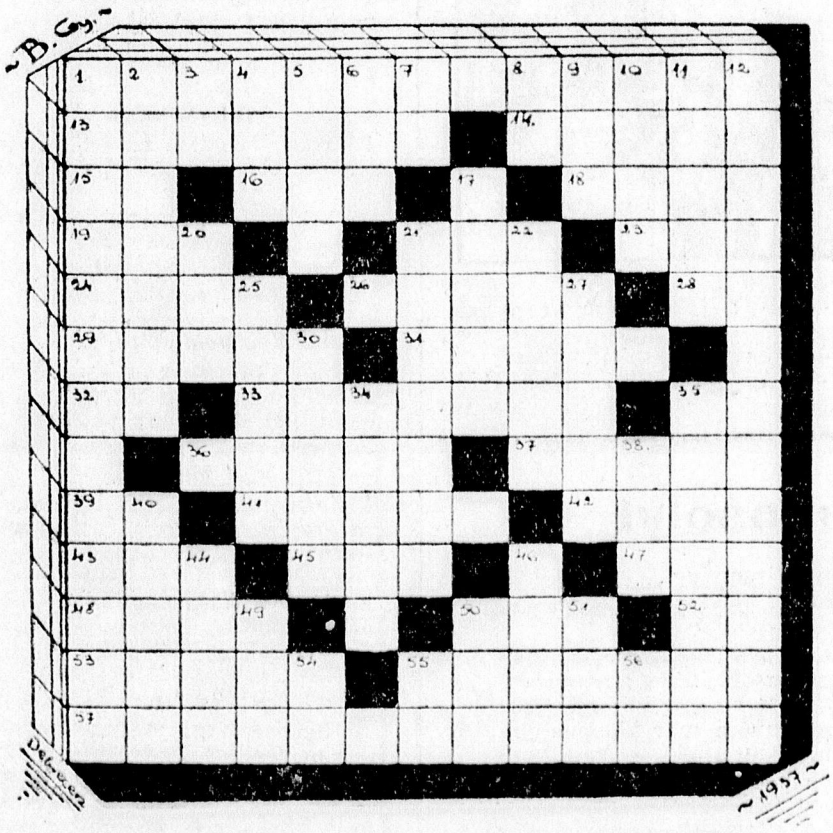
5. SZ. REJTVÉNYSZELVÉNY

Név :

Pontos cím :

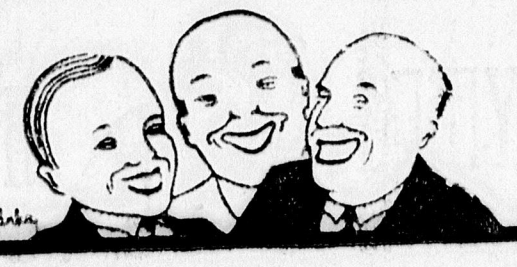
Foglalkozás :

A lexikon kéznél legyen !

A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszú sor beküldése.

LUDAS MATYI

Link és Haduva

(Irja: *ali ben Rasi.*)

Link: Halló, pincér!
Pincér: Parancsol, Link úr?
Link: Málnaszörp van?
Pincér: Hogyne volna, kérem, — hozzak egy pohárral?
Link: De nem festett?
Pincér: Nem, kérem, ez házi eltevés.
Link: És elég édes?
Pincér: Igen, nagyon finom.
Link: Hogy egy pohárral?
Pincér: Harmincöcsis málnafröccs 60 fillér.
Link: Na jó, akkor hozzon egy pohár vizet.
Pincér: (dühösen el.)
Haduva: (belép) Jónapot Link úr! Mi az, miért olyan szomorú, — talán megint elrontotta a gyomrát a húsvéti tojásokkal?
Link: Áaaa... én nem, hanem a lányom.
Haduva: Mi az, magának a lánya is volt locsolódni?
Link: Bar inkább locsolni ment volna.
Haduva: Hát akkor mi a baj, — nem értem.
Link: A vőlegénye megtudta, — hogy nincs hozomány és itt hagyta a faképnél.
Haduva: Aha... na és mi volt a vőlegénye, kereskedő, vagy valami intelektüel?
Link: Hát keresni is keresett, de nálunk nem talált, éppen ez volt a baja, ami pedig az intést illeti éu mondtam a lányomnak, hogy óva intelek tüle, de nem hallgatott rám.
Haduva: Maga csoda szörny, — azt kérdeztem, hogy a foglalkozása mi volt a vőlegénynek?
Link: (legyint) Egy vadász volt.
Haduva: Vadász! Hát hol ismerkedtek meg maguk egy vadásszal?
Link: Az apróhirdetések közt vadásztunk és pont őt fogtuk ki.
Haduva: Na, ne búsújanak, hátha nem is volt valódi oroszlánvadász.
Link: Ki beszélt itt oroszlánról, itt hozományvadászról van szó.
Haduva: Ez maga! Igy jár a lánya és még van kedve ugratni az embert.
Link: Mondja már, nem elég, ha a lányom sir mindig, még én is bőgjek.
Haduva: Felőlem i-á-zhat is. — Hát mit szól ahhoz, hogy legújabban már olyan kis rádiókészüléket is gyártottak, hogy egy lyukas fogban is elfér, akár egy plomba.
Link: Ajaj... ne mondja, ez igaz?
Haduva: A tegnapi lapokban olvastam
Link: Akkor ez egy kész katasztrófa rámnézve.
Haduva: Hogy-hogy katasztrófa ez magára?
Link: Az anyósom épen most akarja hat fogát plombáltatni, ha meghallja, hogy ez a legújabb divat, akkor, — na képzelheti már, — eddig csak egy hangszóróval keserítette az életemet, most még hat jön hozzá, na én ezt nem fogom kibirni.
Haduva: Na ne féljen először is ezt nem plombának szánták, másodszor még csak egy ilyen gép van és ez sem eladó.
Link: Nem eladó, maga nem ismeri az én anyósomat, az addig nem nyugszik, míg egy ilyen fogsort nem csináltat magának.
Haduva: Hát csináltasson, nem vitatkozom tovább, inkább meséljen hol volt locsolni és mi volt?
Link: Voltam a Stuxéknál, kaláes volt, de nem volt rá dió és sonka.
Haduva: Hogy jön a rádió a kaláeshoz, afelől még egész jól lehet enni.
Link: Na én már csak jobban szeretem, ha van rá dió és nemcsak üres tészta.
Haduva: Már megint kezdi az ugratást, ha tudná milyen beteg vagyok, nem igy beszélne velem.
Link: Na, mi baja van, megfázott?
Haduva: Rosszabb, a gyomrom faj és most diétáznom kell. Szegény feleségem már nem is tudja, hogy mit főzzön, mert sem húsos, sem zsiros dolgot nem szabad ennem.
Link: Ajánlok én egy nagyon finom, könnyü ételt.
Haduva: Talán sárgarépafőzeléket?
Link: Nem, hanem halgerinceet tormával, csuda finom, könnyü, — nem húsos, nem zsiros és nem is rázs.
Haduva: ??? Ilyent még nem is hallottam, halgerinc, hát mi van azon ennivaló?
Link: A torma.

(Függöny.)

Mozgósitás

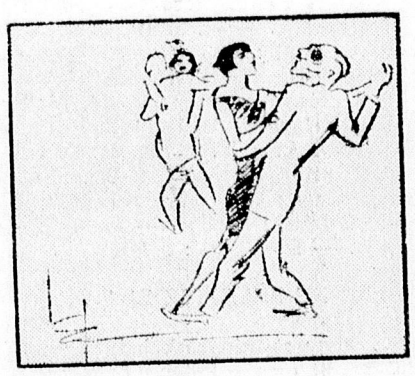
— Hova az ördögbe rakhatta a nagyságos asszony a szempilláit?

VIZESÉSNÉL

— Ha elgondolom, hogy itt mily sok erő és vagyon vész kárba.
— Urasagod mérnök?
— Nem kérem, fejnagykereskedő.

Tánc közben.

— Louis, szereti maga a változatosságot?
— Igen.
— Akkor lépjen már egyszer a baliábamra.

JÓ ÉTVÁGYAT!

— Mit adjak enni az aranyhalaimnak?
— Hangyatojásokat.
— Lágyan, vagy keményen?

Csak egy mosolyt

Igy kell számolni.

A faluban megjelenik egy házaló, aki nagyon olcsón árulja a dolgait. Egy kislány szalad feléje:

— Edesanyám küldött, hogy száz varrótüt vegyek, — de csak úgy, ha egyenként felszámolja a tüket.

— Rendben van kislány, hát idefigyelj. Egy, kettő, három, négy... hány éves vagy?

— Tiz.

— Tizenegy, tizenkettő, tizenhárom, tizennégy... — Edesanyád mennyi idős?

— Harminckettő.

— Harminchárom, harmincnégy, harmincöt... és a nagyapád?

— Nagyapám már meghalt, de a nagyanyám már kilencvanhat elmult.

— Kilencvenhét, kilencvennyolc, kilencvenkilenc, száz. No itt van a száz varrótü! Vigyázz! el ne veszitsd!

Afrikai törvénykezés.

A néger törzsfőnök meghallgatja a reszkető vádlottat, aki megdézsmálta a szomszédja banántermését. Utána a miniszterelnökéhez fordul:

— Te mire itélnéd?

— Negyven botütésre — mondja a hadügyminiszter.

— Husz botütésre.

Mire föláll a törzsfőnök és kihirdeti az itéletet:

— A vádlottat hatvan botütésre itélem.

Kedves férj.

— Heinrich milyen ügyetlen vagy! Nézd, leejtettél egy csomagot!

— Nekem mondod, már tiz perce igy rugdosom magam előtt.

Egyetlen menekvés.

— Biztos úr, azonnal tartóztasson le engem. Bottal fejbe vertem a feleségemet.

— Meghalt?

— Nem, de mindjárt itt lesz!

Hosszú menyasszonyság.

— Hallom, hogy három évig jártál jegyben. Nem volt egy kicsit unalmas?

— Ó, egy cseppet sem. — Nem mindig azzal az urral voltam lejegyezve.

Logikus kérdés.

Egyik barátunknak panaszkodik egy ismerőse:

— Megyek a doktorhoz.

— Mi baj?

— Kérlek, nem tudom. — Ugy eszem, mint egy ló, úgy alszom, — mint egy mormota, de ha beáll a fejembe a fájás, úgy orditok, mint egy sakál.

— Akkor, miért nem mégy állatorvoshoz? — kérdi a barátunk.

Párbeszéd az Angyalföldön.

— Szervusz Pista, mi az, hogy olyan régen nem láttalak?

— Vácon voltam két évig.

— Mint fogoly?

— Nóná, mint fácán.

VILLAMOSON.

Paczák felmászik a zsufolt villamosra. Amint előre furakodik, egy úr felordit:

— A kutyatáját magának, teljesen letaposta a fyúl szememet!

— Nem baj — vigasztalja Paczák, — majd kinő újra.

Még nem döntött.

— Móricka, ha nem viselkedsz rendesen, nem kapsz sütemény!

— Milyen sütemény van?

A jósnőnél.

A fiatalember: Kegyed tévedt, én nem jósoltatni akarok, hanem meg szeretném kérni a kedves leányka kezét.

A jósnő: Akkor mindenekelőtt tudni kivánom, hogy milyen kilátásai vannak a jövőre?

Tanár.

— Rémes, hogy megáztál, apus. Miért nem aludtál egy kapu alá?

— Azt hittem, nálam van az ernyőm. Csak akkor vettem észre: — hogy itthon hagytam, mikor össze akartam csukni.

Mapsz uzsonnadélutánjáról.

Lebontják a Ghillány és Salétrom laktanyát, de mi lesz a hajléktalanná vált 220 szükséglakóval

Május elsején kezdődik a lebontás. — A szükséglakók legnagyobb részben már kiköltözködtek. — A nagyszámu családoknak nem adnak helyet a háztulajdonosok. — Miből fizessenek ezután lakbért az eddig ingyenlakó szegények?

Debrecenben két szükséglakás volt eddig. Az egyik a Ghillány laktanyában, a másik Salétrom laktanyában. Ennek a két régi és változatos multu épületnek öreg falai között húzódtak meg mondhatni évtizedek óta azok a hajléktalan szegény családok, melyeket a város ide bentalt. Sok családnak nyujtott ez a hely biztos menedéket részben nehány pengőért, nagyobb részt azonban ingyen. Most azután lebontásra kerül mindkét laktanya.

A város elhatározta hogy ezeket az igen megviselt állapotban lévő épületeket lebontatja. Ezzel az eddigi családok, melyek a város nincstelenjeiből kerültek ki, súlyos gondok elé állottak.

Eddig ezek az emberek, akik legnagyobb részben munkanélküliek voltak, vagy csak a legnagyobb erőfeszitéssel tudták úgy ahogy biztositani nagyszámú családjuknak a napi, vagy háromnaponkénti falatot, legalább nem kellett, — hogy gondoskodjanak a lakásról. Most ez az újabb gond is nyakukba szakadt.

KÉP A GHILLÁNY LAKTANYÁBÓL

Végigjártuk mindkét laktanyát hogy képet kaphassanak a mostani állapotokról. A »Debreczen« már régebben is hangot adott annak az álláspontjának, hogy

ez a két szükséglakás valóban nem alkalmas arra, hogy ott emberi életek húzódjanak meg. Valósággal a nyomortanya képe volt ez a hely. Igy mindenképen indokolt volt a város vezetőségének az a döntése, — mellyel ezek lebontását határozta el.

Ez év március elsejére a szükséglakók már meg is kapták a felmondást a várostól és a kiköltözések megkezdődtek. A Ghillány laktanyában ebben az évben 25 család lakott, mely 103 főből állt. — Voltak szobák, melyekben több család is lakott és ez a helyzet a gyermekekre erkölcsi tekintben is káros hatással volt. Ez a része a dolognak most már a lakások felmondásával megoldódna.

Ma már a 25 család közül csak kilencen maradtak a Ghillány laktanyában, a többiek már uj lakás után néztek. Akik eltávoztak, ideiglenesen legnagyobb részben kaptak is uj helyet. A város fizette ki helyettük a lakbért egy hónapra előre annak a háztulajdonosnak, amelyiknek házába költöztek. De

gondoskodott a város vezetősége arról is, hogy még a második hónapban is meg legyen ezeknek a családoknak a lakbér fedezetük és a második hónapban is kifizeti helyettük a lakbért.

mely családonként általában 6—8—10 pengőt tesz ki.

Az a kilenc család, amelyik még nem hagyta el a Ghillány laktanyát, ezideig nem is akar kiköltözni onnan. Azt mondják:

— Nagyon terhes káposzta vagyunk mi erre.

A helyzet ugyanis az, hogy két hónap után nem lesz, aki helyettük kifizesse a lakbért a magánházaknál, ők pedig, ha eddig nem tudtak arról gondoskodni a munkanélküliség, vagy más okok miatt, hogy a lakbérre is jusson, honnan teremtsék majd elő ezután ezt az összeget.

De vannak olyan esetek is, hogy **akik elköltöztek, heteken át kerestek szerte a városban olyan hely után, ahol nagyszámu családjukkal befogadnák őket.**

De közismert a háztulajdonosoknak — a maguk szempontjából egyébként indokolható — felfogása a sokgyermekes családokkal szemben. Nagyon nehéz, sőt lehetetlen sok esetben az ilyen családoknak még akkor is lakást kapni, ha különben biztos fizetők is. Meunyivel nehezebb ezeknek a nincstelen családoknak, melyekről a háztulajdonosok tudják, hogy a két hónap után nem lesz senki, aki helyettük a lakbért kifizesse.

De hát ettől függetlenül

a még visszamaradt családoknak is legkésőbb május elsejére el kell hagyni eddigi helyüket, mert akkor már megkezdődik a lebontás.

ÉS A SALÉTROM LAKTANYA...

Ami a Salétrom laktanyát illeti, ott ebben az évben 14 szobában 28 család lakott 117 létszámmal. Ez a szám minden szónál jobban aláhúzza azt a tarthatatlan állapotot, mely itt uralkodott. Itt is megkapták a lakók a felmondást március elsejére és a két hónapi lakbérfedezet részükre is biztositva van.

Itt már csak 6 család maradt vissza, a többiek elköltöztek. Akik visszamaradtak, szintén próbálkoztak már azzal, hogy lakás után nézzenek, de sehol sem fogadták be őket,

a fenti okból. Persze itt is megkezdődik május elsejével az ütött-kopott épületrészek lebontása és ezek az emberek is az utcára kerülnek legtöbben 6—8 tagu családjukkal.

Ezek a szomorú dolgok szürődnek le a szükséglakók panaszaiból. Nem akarunk senkit dicshimnusszal illetni, mert kétségtelen, hogy voltak emberek, akik hosszú éveken át úgy éltek ezekben a szükséglakásokban, hogy ezt egyáltalán nem érdemelték ki magatartásukkal. Sokan teljesen kihasználták ezt a »kényelmes« helyzetet. De ha egyszer a város ügyosztálya befogadta őket a többi határozottan rászoruttal, akkor ezeknek a védelmében is szót kell emelni.

Igaz, hogy ebben a nagy városban rengeteg olyan ember él, akinek eddig is szüksége lett volna arra, hogy ezekbe a szükséglakásokba bekerüljön, nemcsak ennek az 53 családnak. De most mégis csak

furcsa helyzet fog előállni, — hogy a két hónap után, amikor már a város nem gondoskodik arról, hogy ennek a 220 embernek hajléka legyen,

a háztulajdonosok kitegyek — ha egyáltalán befogadták őket, — az utcára.

Itt valamit mégis csak tenni kell valamilyen formában megoldást találni kell.

Azoknak a családoknak, melyekben munkabiró egyének vannak, munkát kell adniok, hogy a megélhetésük biztositva legyen a két hónap után is, egyébként pedig gondoskodni kell arról, hogy a szükséglakások ingyenes intézményét valamilyen formában hacsak az eddigi keretek között is fenntartsák.

Igy aztán közmegnyugvásra megkezdődhetnek a régi laktanya részek lebontási munkálatai.

(n. gy.)

Főzzünk és fürödjünk gázzal!

A gáz Debrecenben legolcsóbb egész Európában!
A gázfőzés olcsóbb a fánál!

Vezettesse be a gázt most tavasszal a lakásába, mert ezáltal a nyári nagy hőséget sokkal könnyebben viselheti el főzésnél, fürdésnél, vasalásnál.

A bevezetés félárba kerül, mert felét az állam adókedvezményben visszatéríti, — a másik felét öt évi részletben fizetheti.

Az autogeyser azonnal adja a melegvizet. Egy fürdőhöz egy köbméter gáz kell, ára 22 fillér.

Sem resót, sem spórt, sem autógeysert nem kell vásárolni, mert igen olcsón bérbe adunk ilyeneket.

Bővebbet mintaraktárunkban, Batthyány u. 12. Telefon: 28—53

DEBRECEN SZ. KIR. VÁROS
VILÁGITÁSI VÁLLALATA.

TÖKÉLETES ALAKOT BIZTOSIT A

A legfinomabb »GUTEX« gumifonálból minden szinben és minőségben készült gumifüzők meleg vizben is moshatók.

Mosott rongyot
vesz lapunk kiadóhivatala

Debreceni diákotthon, üdülőtelep és diákszálló épitésének ügyét tárgyalja a Polgáriiskolai Tanáregyesület Tiszavidéki Köre

Beszélgetés Nagy József tanárral, aki a nagyjelentőségű eszmét már évekkel ezelőtt felvetette

Az Országos Polgáriiskolai Tanáregyesület Tiszavidéki Köre, mely az idén érte meg fennállásának 30-ik évfordulóját, vasárnap gyülést tart Debrecenben.

Erre a gyülésre több, mint száz tanár,

a magyar kultura fáradhatatlan harcosai, magvetői sereglenek Debrecenbe s a gyülésen több, rendkivül fontos ügy kerül felszinre. Közöttük egy olyan hatalmas horderejü, mint a debreceni diákotthon, gyógy- és üdülőtelep, diákszálló ügye, melyet Nagy József, a kollégiumi polgáriiskola kiváló tanára vetett fel 1934-ben s melynek érdekében azóta is fáradhatatlanul dolgozott. Nagy József tanárt, mint ennek az ügynek legalaposabb ismerőjét szólaltattuk meg tehát ebben a kérdésben s a tudós-tanár a következőket mondotta munka társunknak a közgyüléssel kapcsolatban:

— Az uj főigazgatóság szervezése óta, mondotta Nagy József tanár, ez lesz az első ilyen gyülés, melyen azoknak a jászsági és kunsági iskoláknak képviselői is megfognak jelenni, akik eddig nem tartoztak a Tiszavidéki Kör keretébe. Most azonban, amennyiben a debreceni főigazgatóság alá tartoznak, valószinüleg a Tiszavidéki Körhöz is csatlakozni fognak. Ugyanis az Országos Tanáregyesület kebelében hangzottak el olyan kivánságok, hogy az eddig inkább földrajzi szempontból alakult körök, főigazgatósági területek szerint alakuljanak át. Ilyen szempontok miatt a Tiszavidéki Kör már elveszítette a Miskolchoz csatlakozott Tiszafüredet de viszont előreláthatólag megnyeri az említett jászsági és kunsági intézetek tagjait.

MÁR 1934-BEN FELMERÜLT A DEBRECENI DIÁKSZÁLLÓ TERVE

A diákszálló tervéről érdeklődünk Nagy József tanárnál, megemlitve, hogy értesülésünk szerint már régebben telt erre vonatkozó indítványt.

— Az Országos Tanáregyesület választmányi ülésén 1934-ben hangzott el, hogy az Egyesület ügynevezett Csengery alapja, mely szociális alap, hova épitkezzék? Ezen az ülésen, mint az országos választmány tagja mindjárt

figyelembe ajánlottam Debrecent, mint fürdő, iskola és üdülőhelyet.

A választmány aztán a Csengery-alap vezetőinek figyelmét Debrecenre irányitotta. Én az ügy érdekében inditványoztam még ez évben rendkivüli körértekezlet összehivását, melyen rámutattam Debrecen előnyeire. Sajnos, a Csengery alap a több segitséget igéro Sopronnal tárgyalt s ott csakugyan fel is épitette s 1936 nyarán megnyitotta a Tanár Egyesület üdülőjét.

— Annyit mégis sikerült elérnem felszólalásaimmal, hogy ezzel párhuzamosan az 1935-ben Budapesten tartott gyülés elhatározta, hogy a Tiszavidéki kör nagy memorandumának megfelelően,

a következő alkalommal Debrecenben fog épitkezni.

Ennek a memorandumnak fontosabb részeiben a következőkről volt szó:

„Határozottan kivánja a Tanáregyesület Tiszavidéki Köre, hogy Debrecenben a Nagyerdőben a Tudományegyetem szomszédságában, — a város által elvben már dijtalanul felajánlott telken, — épittessen a Csengery-alap, kellő statisztikai előkészités után,

Egyetemi és főiskolai otthont

a debreceni egyetem kerületében lakó kartársak mindkét nembeli gyermekei számára. Közép- és középfoku szakiskolába járó polgári iskolai — tanár — gyermekek számára internátust.

Ezek helyiségei, nyáron, üdülési és gyógykezelési célokra legyenek használhatók a kartársak és családtagjaik által. Diákszállót, bármily középfoku iskola Debrecenbe és a Hortobágyra ránduló tanulói számára. Vendégszobákat a gyermekeiket az otthonba és internátusba hozó, vagy ügyeik által Debrecenbe szólitott kartársak számára. Nyáron e szobák a gyógyulást, üdülést keresők céljait szolgálnák.

Majd a soproni épitkezéssel foglalkozva rámutatott a memorandum, hogy jogosultabb a diákjóléti célt szolgáló debreceni épitkezési terv már azért is, — mert erre vonatkozólag előbb és határozottabb utasitást adott az országos választmány, mint a sopronira.

Egyetemi és főiskolai otthonra azért van feltétlenül szükség Debrecenben, mert a numerus clausus fokozódó végrehajtása következtében a csonka Bihar, részben Jász-Nagykun-Szolnok és Heves-, Borsod-, Gömör-, Zemplén-, csonka Bereg és Szatmár-, Szabolcs- és Hajdú vármegyék területén működő kartársak gyermekei csakis a debreceni Tudományegyetemre vehetők föl! Ezek számára s vannak igen nehéz sorsban élők, kell tehát a Csengery-alapnak jutányos és megfelelő otthonról gondoskodnia, nem pedig néhány módosabb kartárs számára soproni szubalpin levegőről!

Közép- és középfokú szakiskolai internátus

létesitésével ismét rendkivül nagyszámú, küzdelmesen élő, gyermekeit gonddal nevelteto kartársunkon segithetne a Csengery-alap; s ezt meg is kell tennie mert ez s nem az üdülletés az elsőbbrangú feladata!

De e másodrendü hivatását is teljesithetné Debrecenben olymódon, hogy az előbbi két intézmény helyiségeit nyáron azon kartársak és családtagjaik rendelkezésére állanának, kik üdülni kivánnának a 3000 holdas Nagyerdőn, az Európaszerte hires szépségü, messze vidékről látogatott strandon, vagy a Sopron által nyujtható üdülésen túlmenőleg: gyógyulást keresnek az egyetemi klinikákon, a höforrás által táplált, egész éven átnyitva lévő fedett uszodában és termálfürdőben.

Hogy e téren milyen komoly érdekeket nyújt Debrecen, bizonyitja a Nagyerdőben lévő Auguszta-szanatórium s az, hogy az OTI most folytat tárgyalást a várossal egy 1000 ágyas tüdő- és reumaszanatórium épitése ügyében.

A debreceni épitmények egész évi üzemben tartása biztositaná az intézmény anyagi egyensúlyát is!

Diákszálló létesitése azért szükséges,

hogy megfelelően lehessen elszállásolni az ország minden részéből Debrecenbe tóduló, tanulmányi kirándulást tevő ifjúságot. Az ifjúság megfelelő elhelyezése ezidőszerint szinte minden magyar városban lehetetlen, annál sürgősebb a megfelelő intézmény megteremtése. A diákszálló nagy mértékben fel fogja lendíteni Debrecen idegenforgalmának ifjúsági ágát s igy rokonszenvessé teszi státusunkat a város közönsége és hatósága, valamint a szállót majdan igénybe vevő valamennyi középfokú iskola tanársága, ifjúsága előtt!

Vendégszobák is szükségesek a gyermekeiket Debrecenbe hozó, ügyeik által ideszólitott, vagy évközben a klinikákon, a höforrás vizében gyógyulást kereső kartársa számára."

Ezek voltak az 1934 novemberében kibocsátott memorandum fejtegetései s azoknak valamennyi indoka teljesen helytálló s fontos közérdeket képviselt. A budapesti diákotthon távolsága folytán nem telel meg céljának viszont a balatonfüredi és soproni üdülők csupán nyáron pár hónapig vannak üzemben. Ezzel szemben Debrecenben egész éven át kihasználható lenne az épület, tiz hónapon át, mint diákotthon, két hónapig pedig, mint üdülőtelep.

Az Országos Polgáriiskolai Tanáregyesület debreceni gyülésén ereiyes akciót indit az épitkezés megindítása ügyében. Az elsőrangu terv mellett nemes, szociális indokok szólnak s hisszük, hogy a polgáriiskolai tanárságnak, a magyar kultúrélet eme értékes tényezőjének ez a megmozdulása teljes sikerrel fog járni. (parvus.)

Debreceniek szállodája Pesten

a

Metropole

Bákóczi ut 58. a város szivében 150 szobás modern családi szálloda minden kényelemmel. Kávéházában Pest és a vidék előkelő közönsége találkozik. A János Vitéz Sörözőben a rádióból közismert FARKAS BÉLA és tempós cigányai játszanak esténként. A gyönyörü Télikertben délután és este tánc. Virányi amerikai rádiózenekara. A Télikertben és a Sörözőben SEBŐ MIKLÓS rádióénekes énekel.

Lapunk olvasóinak lemérsékelt szoba- és penzióárak. — Telefon: 1 389-50.

Bécsi ucca 2..!

Ezen a cimen találja meg Ön igazi téli otthonát, Budapesten a Belvárosban!

A MERANO szállodában remek szobák, kitünő konyha, igen mérsékelt szoba- és panzióárak várják Önt. Hosszabb tartózkodásnál rendkivüli kedvezmények!

Kérjen árajánlatot.

KÖNYV

EVE CHAUCHER: EGY ASSZONY CSÓKRA VÁR

Eve Chauchner másfél évvel ezelőtt még ismeretlen név volt az angol irodalomban. Mint a legkiválóbb angol bünügyi iró felesége, öt gyermek anyja, nagyon is dús és érdekes élete volt, semhogy irodalommal foglalkozzék.

„Egy asszony csókra vár" mai erkölcsregény, a szó legmerészebb és legmélyebb értelmében — egy gyönyörü, fiatal özvegy életének története, aki férjét két órával az esküvő után veszitette el s aki elhatározza, hogy mielőtt ismét férjhez menne, „kipróbálja" az illető férfit. Először egy kiváló angol sportember van soron, aztán egy cinikus, talpig világfi francia festő, harmadszorra egy angol pénzügyi kapacitás következik — és sok mulatságos, izgalmas bonyodalom után oldódik meg a komoly probléma. A finom erotika és mozgalmas események csipős remek coctaillé keveredtek ebben az izzig-vérig mai regényben, amelyet Tábori Pál dr. forditott szellemesen magyarra.

Megjelent a NOVA 2 pengős sorozatában.

WEINERT WILTON: A ZÖLD KIGYÓ SZÖVETSÉGE

Londonban és környékén játszódik le ez a különös történet, amelynek szálai Indiába is lehuzódnak. A zöld kigyók szövetsége, ez a titokzatos indiai szekta, Angliába küldi egyik tagját, hogy bosszút álljon egy gonosztevőn, aki évekkel ezelőtt elleste titkaikat. Ugyanakkor a Scotland Yardot titokzatos események tartják izgalomban. Rejtélyes eltünések foglalkoztatják a detektiveket, de nem találnak nyomra.

A küzdelem tele van rejtélyes eseményekkel. Viperák kusznak elő fényes nappal London kellős közepén, földalatti barlangrendszerben folyik idegfeszitő küzdelem és a cselekmény középpontjában az „imádkozó fa" áll, ahol további titokzatos események játszódnak le.

Louis Weinert Wilton, a német Wallace biztos kézzel vezeti a cselekmény vonalát és lélegzetfojtó izgalmat keverderüs humorral. Első regénye, amely a NOVA 1 pengős sorozatában jelent meg, különös érdeklődésre tarthat számot.

THEODORE DREISER: A ZSENIÁLIS EMBER

Forditotta Tábor Pál dr.

Ma már, hogy elmult hatvanesztendős, leghevesebb ellenfelei is elismerik Theodore Dreiserről, hogy Amerikának talán a legrobosztusabb, legizmosabb tehetségü irója.

Dreiser leghatalmasabb müve „A zseniális ember" sok tekintetben önéletrajznak is nevezhető. Tartalma: egy valóban zseniális ember, alkotó művész élete, aki a legegyszerübb, legköznapibb környezetből emelkedik a magasba. És amikor a magasba emelkedett, amikor már szinte úgylátszik, hogy semmi sem választhatja el a legteljesebb anyagi sikertől, akkor bekövetkezik a részleges katasztrófa: összeütközésbe kerül a képmutató Amerika álerkölcsével és az a szerelmi mámor, amelyet egy fiatal lány szépsége, ártatlansága, bátorsága kelt benne, letaszitja a magasból. Ám ez a bukás is kettős értelmü. Mert igaz hogy Eugene, a zseniális ember, elveszti nagyvilágiasságát állását a hatalmas kiadócégnél — de ott lassankint szürke üzletember, irányító és nem alkotó világi lett belőle.

Theodore Dreiser óriásregénye két kötetben a NOVA kiadásában, Tábori Pál dr. kitünő forditásában jelent meg.

KÖZGAZDASÁG

Az önbiztositás csodája

60 százalékkal olcsóbb lesz a dohány jégbiztositása.

A mezőgazdasági érdekképviseletek hosszú évek óta küzdöttek azért, hogy a dohányültetvények jégbiztosítását olcsóbbá tegyék s szálta a dohánytermelők széles tömegei számára lehetővé váljon a biztosítás igénybevétele. A biztosító intézetek merev ellenállásán azonban hajótörést szenvedett s így

az érdekeltek kénytelenek voltak olyan megoldást keresni, amely a biztosító intézetek kar telljének megkerülésével teszi lehetővé a rendkívül magas díjtételek leszállítását.

Dr Papp-Szász Tamás a Dohány termelők Országos Egyesületének igazgatója, munkatársunk előtt az alábbiakban nyilatkozott erről a fontos és érdekes kérdésről:

— Egyesületünk épen a napokban tartotta igazgatósági gyülését kiváló és agilis elnökünknek, gróf Bethlen Pálnak vezetésével. Az ülésen beszámoltunk sikeres akcióinkról, amit az OMGE és az Országos Mezőgazdasági Kamara hathatós segítségével bonyolítottunk le. Fabinyi pénzügyminiszter úr rendkívül nagy megértéssel és jóakarattal karolta fel ügyünket s nagyrészt néki köszönhető, hogy

már ebben az évben megvalósul önbiztosítási alapon a dohány jégbiztosítása.

— Eddig rettenetesen drága volt a dohány jégbiztosítása s emiatt az érdekelt gazdaközönségnek csupán 16 százaléka volt képes igénybe venni.

A biztosító társaságok a díjleszállítás helyett néhány hete 12 százalékról 15 százalékra emelték a díjtételeket.

filetőleg meghagyták a 12 százalékos tarifát azoknak, akik elfogadták a 6 százalékos levonási franchist, vagyis beleegyeztek abba, hogy 6 százalékos jégkárig nem tartanak igényt kártérítésre.

— Már régen tudtuk, hogy a dohánytermelők nagy többsége híve az önbiztosítás eszméjének, sőt javarészt szívesen vennék a kötelező jégbiztosítást is. A pénzügyminiszter úr alkotmányos érzésére vall, hogy döntés előtt a dohánybeváltóhivatal által kibocsátott kérdőíveken keresztül megszavaztatta a termelőket, mert pontosan akarta tudni, hogy mi az álláspontjuk ebben a kérdésben. A termelők 67 százaléka igennel felelt, 23 százaléka nemmel szavazott, 10 százaléka pedig nem adott semmiféle szavazatot. Fabinyi pénzügyminiszter ezután úgy rendelkezett, hogy az önbiztosításba egyelőre azokat vonja be, akik igennel válaszoltak, tehát a dohánytermelők tulnyomó részét, ám természetesen

a kívülmaradtak bármikor csatlakozhatnak ehez a mozgalomhoz.

— Mi az előny az új rendszer mellett? A biztosító társaságok által felszámított

15 százalék díj helyett csupán 5 százalékot fizetnek azok a termelők, akik velünk tartanak.

s ez az 5 százalékos díjalap jégkár esetén legfeljebb 6 és fél százalékig emelkedhet, tehát az önbiztosítás segítségével körülbelül 60 százalékkal tettük olcsóbbá a dohány jégbiztosítását. Nagyszerű eredmény ez, ami legnagyobb megelégedéssel tölti el az érdeklődőket. Az adminisztráció is rendkívül egyszerű lesz, hiszen a dohánybeváltó hivatalok automatikusan vonják le a termelőtől a biztosítási díjat s

az esetleges károk felbecsülése és kifizetése is igen gyorsan s nagyon méltányos szellemben folyik majd le.

A törvény értelmében március végéig azok a termelők is csatlakoztak hozzánk, akik egyébként egyik vagy másik biztosító intézettel hosszabb időre szóló szerződést kötöttek.

— Meg vagyok győződve arról, hogy egy-két éven belül majd alig akad olyan dohánytermelő, aki ne venné igénybe ezt a tökéletesnek igérkező és nagyon előnyös, olcsó önbiztosítási rendszert.

—

Kik kaptak épitési engedélyt a mult hónapban

Március hóban magánépitkezésekre a következőknek adtak ki engedélyt: Katona István Szapanos u. 22. Kaszás János kőm. által 2 szoba, elő-, fürdőszoba, konyha, kamra. Perényi Sándor Török Bálint utca 7. Kiss József kőm. által 3 szoba elő fürdőszoba konyha, kamra, veranda. Vekerle Károly, Sárkány utca 8 Kovács István kőm. által told. szoba folyosó. Fehér Andor, Ménrót utca 5. Ónodi József kőm. által 3 szoba fürdőszoba, konyha, kamra, belépő. Tóth Ferenc, Szappanos utca 25b) Malinszki Sándor által 2 szoba előszoba, fürdőszoba, konyha, kamra. Tóth Ferenc, Lugosi u. 4. Tóth Ferenc told. szoba előszoba, fáskamra, Karap Imre, Rugonfalvy u. 20. Szláma János által told. előszoba, kamra, mosókonyha. Piránszky László, Igric u. Szláma János által szoba, konyha, kamra. — Király Lázár, Bujdosó u. 5. Kovács István kőm. told. nyári konyha, kamra. Madarász József, Vigkedvű Mihály utca 24. Török Sándor által szoba, konyha, kamra. Pintér János, Létai 17. Tókai Lajos kőm. által told. nyári konyha, kamra. özv. Bőde Zoltánné, Vigkedvű Mihály u. 41. 2 szoba, konyha, kamra, előtér, Hermann András által. Pásztori Lajos, Kászon u. 9. 2 szoba, elő-, fürdőszoba, konyha, kamra. Lovass Mártonné, Biró u. Debreceni János által szoba, konyha, kamra, műhely. özv. László Istvánné, Bezerédi u. 14. Dézsi Ferenc kőm. által mosókonyha, kamra. Enyedi Mihály Görög u. 2 szoba, előszoba, konyha, kamra, Kovács István kőm. által. Nyilas Ferenc, Nagyszepes 72—73. Maruczmesz Mihály által 2 szoba, iroda, előszoba. — özv. Szathmári Józsefné, Haláp 41, Dézsi Ferenc kőm. által 2 szoba, konyha.

x Grünfeld S. angol és francia női divatterme Piac 58. Linóleum udvar I. 24.

Pillangó

Regény.

Irta: Móricz Zsigmond.

(5. folytatás.)

Akkor éjjel esereit egy cimborajával, aki kazalrakó volt s nagyon szeretett volna egyik rudashordó lány miatt lejönni a gephez. O pedig fölment a kazalra. Másnap onnan a magasból nézett le a lányra s gépre, mely úgy elveszteite előtte félelmes tekintélyét, kisebb lett és csak úgy mozogtak körülötte az emberek, mint a höresögök.

Intett onnan Zsuzsikának s látta, hogy nevet a lány, szép egyenlő fehér fogsorai idáig csillogtak. — O is nevetett, de hiába, újra csak megdobbant a szive, képes lett volna fejjel előre levetni magat a kazalról s úgy érezte, szárnya van, csak akarni kell, odarepül, ahova akar, a lányhoz, a lány ölébe. A lány ujjára mint egy kismadár. — De most Zsuzsinak nem igen lehetett kacérkodni, mert ő volt a soros. Tiz zsákot az egyik lány eresztett le, másik tizet a másik. Ezalatt az első pihent és lehetett volna egy kicsit szórakozni.

— Nizz le legalább niha, — kérte Jóska.

— Dehogy nizek, beleesnek a dobba.

De nem is nagyon integethettek egymásnak, mert az elefogazda rászólt:

— Lehajtalak innen.

Erre Zsuzsika igen behúzta az orroeskáját a kendőbe, isten őrizzen, hogy hirbe hozzák a legénynyel.

— Nem csinálok én a gepem tetején bálhazat.... mondta a gazda s oly mérgesen tömte a gépet, hogy még az is külön rámorgott Zsuzsikára.

De az ég már borus volt ezekben a napokban s délután megeredt az eső.

Akkor hamar rendet csinálták, betakarták, amit kellett s pajtába menekültek az eső elől.

Volt ott egy nagy juhakol, üres, de olyan jühszagú, hogy büdös lett, aki belépett: itt húzták ki az egész hetet. Különben szép és jó idő volt, volt egy dudás az öregek közt s egy citerás a legények közt és egész nap táncoltak és nem is szidták a hetes esőt, amely megbolondította a gazdát.

Kimondhatatlan jó napok voltak ezek. Csak ettek, ittak és mulattak egész nap. Jóskát késsel sem lehetett levakarni a Zsuzsika közeléből a szeme majd kilépett a helyéről és a szivetája mindig meleg volt s áhitatos, elviselhetetlen gyönyörűséggel érezte magakörül az egész világot, mindent megszépitett és megillatositott a kislány jelenléte.

És ennek is csillogott már a szeme valami titkos tüztől; ami játékban indult, kezdett komoly veszedelemmé lenni. Csak a körmét próbálta a cica, s félő, hogy úgy beleakad, hogy ki se tud többé szabadulni.

Nagyon, nagyon boldog idők voltak. Egész fészkük volt már az egyik jászol fején, olyan volt, mint egy kis különszoba. Minden legény feldiszitett egy sarkot a babájának, de az övék volt a legszebb. Ő már úgy ült ott meg, mintha ottlhon volna, gazda volna.

Egyszer, mikor a legbizalmasabban voltak, beszól egy Péteri nevű legény.

— Lehet-i?

— Magának!? — kiáltotta Zsuzsika.

Jóska összehúzta a szemét. Nem tetszett neki: a lány oly fesztelenül, bizalmasan bánt az idegen legénynyel, még lármásabban mint övele. És a nagy hosszú sváb fiú, csapkodta a combját a szavaira:

— 'Asszoma! 'asszoma!... — kiabalta és a fogai fényesen, harapósan villogtak.

De nem akart, nem is mert beleszólni, mert ez a Péteri egy olyan bandavezér volt és ki tudja, nem lesz-e rá szükségük jövőre. Hogy eső volt, más géptől jött át, egy kicsit flangérozni.

— Hát a Márinak hogy megy?

Beszélgettek komolyan, okosan, üzletiesen s Péteri hivta Zsuzsikát, látogassa meg őket.

O csak hallgatta, hallgatta a beszédjüket, akkor eszébe jutott valami szó, hogy Zsuzsika ezzel a Márival milyen jóba van, pedig ez egy megesett lány.

A Péteri vette észre, hogy Jóska milyen savanyuan hallgat, hát hamar ellépett; soká csendbe voltak.

— Átmégy a Marihoz?

— Nem.

— Mér?

— Tudja, én igen szeretem a Márit, igen nagyon, de mit is akarok mondani, nekem olyan szemem van, hogy észrevettem ezt is, azt is, hát nem megyek többet.

Nagyon le volt hangolódva, jobban vette volna, ha nem is ismerte volna se Márit, se mást, senkit a világon. Valahogy úgy szerette volna, ha ő lett volna az életben az első, aki felébreszti a lány lelkét. Ez a Mári magas, szőke karcsú lány volt, mindig nevető és nagyon nagyon rossz hirű.

Hm. Hogy neki olyan szeme van, hogy észrevett egyet-mást. Mit jelent ez? Ha igaz, amit a Márivol beszélnek, akkor nem volt vice észrevenni...

Elhessegette magától a gondolatot, bizott Zsuzsikában, szentül bizott benne, de kedvetlen maradt.

— Szervusz babám, — szólt oda Laci, egy másik kazarakó.

Zsuzsika ettől sem retirált, úgy visszafelelt, visszapattogtatott neki, mint akár ők egymásnak. Csak a szeme járt vissza Jóskára, csillapitva, békitve, szerelmesen.

Jól van, igaz, semmi jussa. Nincs kimondva semmi, nem is mondhat egy szót se rá, mert ha nem volna ilyen kedves a többiekhez, az volna a gyanus, akkor lenne mindjárt pletyka. De ő úgy érezte: inkább legyen pletyka s akármi...

— Menj el man, ne lódits, — mondta Lacinak, belekötve, csak úgy tréfából megmarkolták egymás kezét. Kéz után a nyakot s úgy megforogtak, mint két fiatal bika a szérün.

Kivörösödve, lihegve állt meg Laci s nevetve, de kellemetlenül érezte, hogy itt valahogy több kettőnél.

Zsuzsika boldogan és büszkén ült a fényesre csiszolt jászol gömbölyü szélén, oly gyönyörü volt, ahogy nézte a viaskodókat, s oly büszke, hogy Jóska maradt a győzedelmes.

Laci elment s Jóska felvetette magát Zsuzsika mellé a jászolra, s úgy ült, mint egy király, vagy egy boldog szerető.

Átölelte a lány derekát, aki egy kicsit hagyta s egy kicsit nem hagyta és Jóska arra gondolt, hogy igy volna ez a Péterivel is, meg a Lacival is.

Nem! Azoknak jobban hagyná! Nem szegülne ellent. És ez a gondolat boldoggá tette: azok közönyösök neki... de vele kivételez...

(Folyt. köv.)

TISZÁNTÚLI KISGAZDA
A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

Nagy versengés a buzáért a hadi készülődések miatt

A magyar mezőgazdának nagyon kell vigyázni a búzájára, mert nagy versengés indult meg a gabonáért. Nagyon jó áron lehet a búzát értékesíteni, mert az általános nemzetközi fegyverkezés következtében az államok tartalékolni igyekeznek minden rendelkezésre álló gabonát. A rozs már elfogyóban van, pedig egyre keresik és már többet is ígérnek érte, mint a búzáért.

Az idegen államok tartalékoló magtárai felé özönlik a felesleges magyar búza és már csak egy millió mázsa felesleges búza van az országban. Nagyon óvatosan kell bánni a búzakérdéssel és vigyázni nagyon a búzára, mert jól tudjuk, hogy az őszi időjárás miatt 400.000 hold maradt bevetetlenül és a tavaszi árvizek, meg a nagy esőzésektől befolyásolt munkálkodás nem kedvezett a gabonának és legfeljebb négymillió mázsa felesleges gabonával lehet számolni aratás után. Erre a várható terméfeleslegre nagyon kell figyelni, hiszen az egész világ keresi és vásárolja a búzát. A jelentések szerint ebben az évben nem várnak bőséges búztermést és Amerika sem fogja ontani a gabonát.

Nem szabad ezért piacra dobni a búzát, még ha igen jó árakat is kínálnak érte, mert egyszer már megjárta a magyar mezőgazda és sok-sok millió pengő vesztesége támadt, amiért nem várta meg a kedvezőbb alakulásokat.

Vigyázni kell arra is, — túl a mezőgazda szempontjain, — hogy ennek az országnak a gabonaellátása biztosítva legyen. A magyar népnek bőségesen kell, hogy rendelkezésére álljon búza. Első a belső élelmezés tökéletes biztosítása és csak azután lehet az idegen államok kenyérmagszükségletének biztosítására kiadni magyar gabonát.

(b. m.)

Korai borsók termelése

A gondos háziasszonyok már tul vannak a korai borsó első vetésén. Azonban a borsó az a növény, amelyből többször vetünk egymás után, hogy késő őszig állandóan legyen zöldborsó. Éppen ezért az alábbiakban felsorolunk néhány olyan korai borsófajtát, amelyek termelése zölden való fogyasztásra a lehető legalkalmasabb.

Ezzel a legkedveltebb zöldfőzelékünkkel az ország melegebb vidékein, ha megfelelő korai fajtát termesztünk, nem egyszer már május közepe táján, sőt néha előbb is piacra jöhetünk. A primőr árut, mint általánosan ismeretes, igen jól fizetik. Ezért feltétlen fontos, hogy minél rövidebb tenyészidejű fajtát termesszünk s termesztésénél minden lehetőt elkövessünk, amely a fejlődés siettetését célozza (korai — februárvégi, márciusi eleji — vetés, tápanyagban gazdag talaj, jól elkészített vetőágy, foszforsav és kálium trágyázás sorba, kikelés után minél gyakoribb kapálás, stb.). Nem tekintve az egész rövid tenyészidejű hajtatási borsófajtákat, továbbá a cukorborsókat, melyeknek szálkamentes hüvelye nem egyszer már május legelején élvezhető (szántóföldi termesztésnél), a legkorábbi fajták a kifejtőborsók között találhatók. Ezek közül is első helyen a Májusi sárgát említhetjük, mellyel gyakran Caractacus néven is találkozunk. Ez középmagas szárfejlődésű, sötét levélzetű kifejtőborsó, melynek hüvelyei világoszöldek és tompavégűek, magja pedig sárga. Megfelelő korai vetést feltételezve, még kissé kedvezőtlenebb viszonyok között is rendszerint már május végén szedhető. Hasonló korai fajta az Expressz is, mely előbbitől főként világoszöld színülombozata és zöld magja révén különbözik. Utóbbi fajta sokszor Eklipse vagy Vorbote néven kerül piacra. Az említetteknél valamivel később, de azért még a korábbi borsók közé tartozik a Bountiful, Saxa, stb. A velőborsók közül a fentebb említett legkorábbi kifejtőborsóknál csak 2—3 nappal későbbi az Amerika csodája. Ez egy törpeborsó, alig nő 20—30 cm-nél magasabbra. Bőtermő, sötétlombozatu, kissé világosabb zöld hüvelyű. Hüvelyei szedéskor igen teltek, a zöld magvaik felette ízletesek. Magyarországon igen kedvelt fajta. Hasonlóan nagyon ízletes és viszonylag még a korai borsók csoportjába tartozik a rendkívül bőtermő Thomas Laxton is. Zöld hüvelyű, jó piaci fajta. A Gradus, Senator, Laxtons progress stb. már mint korai borsók nem jöhetnek számításba.

Virágpalánták az áprilisi szabadágyásokban

Köztudomású, hogy a legolcsóbb virágpalánta vetése és nevelése április elején szabad földi ágyásokban történik.

Vigyázni kell arra, hogy a fiatal palántákat esetleges fagy vagy hideg esetén egyszerű eszközökkel meg lehessen védeni. A szabadföldi palántaágyat a kert egy széltől védett napos helyén készítjük el. — Az ősszel felásott földet gereblyével simára egyengetjük, majd szélein 15 cm magas lapos metszetű bakhátat készítünk (körül!), hogy a takarót erre helyezzük, ha majd arra szükség lesz. A palántanevelő ágyak szélessége ne legyen több 100—120 cm-nél, mert ennél szélesebb ágyásnak sem kezelése, sem takarása nem kényelmes.

Attól függően, hogy mivel áll módunkban takarni az ágyat 0.80—1.00 m távolságban, keresztbe léceket helyezünk el a bakhátak tetejére süllyesztett tégladarabokra, hogy legyen mi tartsa a takarót. Legjobb a már sokszor ismertetett házilag is egyszerűen és olcsón elkészíthető szalmatakaró. Másutt igen olcsón lehet beszerezni gyékénytakarót, mely jóval tartósabb az előbbinél és a ház körül egyebütt is jól fel lehet használni. — A gyékénytakarókat kettesével össze kell varrni, mert egyrétűen túl vékonyak.

A legolcsóbb minden bizonnyal a papirtakarás. Az ágy szélességének megfelelő és 1 m hosszú léckeretet készítünk gyalulatlan kerítéslécből és két oldalát behúzzuk kenocével (firnisz) átitatott fehér csomagolópapirral.

A két papirlap által befogott levegő jól szigetel a hideg ellen és ideig-óráig állja az esőt, vagy a havasesőt is. Az ilyen ágyban mindenkor ritkásan vetünk, hogy a palánták, melyeket már nem tűzdelünk, fejlődésükhöz elegendő teret kapjanak. A mégis sűrűre sikerült vetés idejében ki kell egyelni, vagyis ritkítani.

Ide vethető a tátika és a bársonyka, őszirózsa, zinnia, viola, a kínai és Heddewigi szegfű és egyszerű Petunia is.

—

Mit lehet termelni kizsarolt földön konyhakerti célra

Többen fordultak hozzánk azzal a kérdéssel, hogy házhely céljára vásárolt 300 négyszögöles telken, hogy termelhetnek hasznosan, ha azon a területen csak kizsarolt föld van és nincs öntöző víz sem.

Trágya nélkül, öntözővíz nélkül konyhakertészkedést nem lehet folytatni, mert nem terem meg semmi. A lehetőség azért meg van, hogy néhány növény, míg a talajt feljavítják, termelhető legyen.

A kizsarolt és kevés termő erővel bíró területre korai borsót, zöld szemes borsót vethetünk. Másik felé be paszulyt. Paszulyt 50 centiméteres sortávolságba vessen és több félét. Sárga hüvelyű vajbabot — zöldjében leszedni és a szárát zöldjében aláásni, utána a területet rögtön őszire való telefonborsóval bevetni. Gömbölyű tarka fürjbabot, száraz, szemes babnak, július végén letakarítva, helyére legkorábbi zöld expressborsót késői szemes csemegének. Ugyancsak fehér gyöngybabot szemes száraz babnak és utána, miként a fürjbab után, korai borsót késő őszi csemegének. A telek felébe vetett korai zöldborsót, amint a hüvelyeket leszedte, július végéig a zöld szárrészt ásásnál forgassa le és késői sárga hüvelyű vajbabot 60 cenli sortávolságban ültessen, mert a szeptemberi sárga hüvelyű zöldbab különösen télire eltéve, gőzölve, nagyon finom különlegessége az éléskamrának. Trágya és öntözés nélkül egyéb kerti növényeket termesztésre nem ajánlhatunk.

—

Gazdasági hirek

Olasz gabonacsata eredménye. Ismeretes, hogy Mussolini bejelentette évekkel ezelőtt a búzacsatát, melynek célja, hogy minél több gabonát termeljenek, minél kevesebbet vegyenek külföldről. A búzacsata azóta tart és igen nagy eredményeket értek el. A mult év végéig nyolcmillió hektár földet tettek termővé mocsarak lecsapolásával és más talajjavító eljárásokkal. Ebben az évben közel ötmillió hektárnyi terület termékennyé tételén dolgoznak. A munkálatok ötmilliárd lirát emésztenek fel. Munkaalkalmat teremtenek és termőföldet is kapnak. A búzacsata eredményét a gabonapiac már megérezte, mert jóval kevesebb búzát vettek az olaszok, mint az előző években.

—

Bőséges az argentinai tengeritermés. Az argentinai tengeritermés az idén közel tizmillió tonna, másfélmillió tonnával több, mint az előző évek átlagos terméso.

—

Jugoszlávia a nyugatra irányuló szállitásokban alaposan kiveszi a részét, ezt bizonyítja az is, hogy a mult év novemberétől ez év márciusáig 8349 vagon kukoricát exportált 77 és félmillió dinár értékben. Dániába az új rendelkezés szerint őrölni való búzát és lisztet vámmentesen lehet bevinni.

—

A németek kapormagot használnak a köménymag helyett. A németek magyar földről nagyon sok kapormagot vittek ki. Ugy tudják, hogy vetőmagnak viszik ki a sok kapormagot és kiderült, hogy olyan nagy mennyiségeket vittek ki, hogy 300 évre is elég lenne vetőmagnak. A németek az önellátás terén való küzdelmükben használják fel a kapormagot, de nem vetésre, hanem a köménymag helyett használják a süteményeken és a „köménymagos" cipón. A valutáris okokból nem vásárolható köménymagot pótolják a magyar kapormaggal és ez a magyarázata annak, hogy miért fogyasztanak olyan óriási mennyiséget a kapormagból.

—

A parasztbúza nagyobb értékéről irt Buday Kálmán dr. kir. fővégyész és bizonyítja, hogy az uradalmak nemesített gabonái, ha bővebb termést is adnak, de nem adnak acélos búzát, aminek a magyar búza világhírét köszönhette. Az idegen vállalatok szívesen vásárolják az úgynevezett parasztbúzát mert annak nagyobb az értéke a gyenge minőségű külföldi búzák feljavítása szempontjából. Megtörténik, hogy a napi jegyzést is tulfizetik, ha nem lágyabb magbelsejű uraságí, nemesített búzáról, hanem acélos parasztbúzáról van szó.

—

A rozs karriert ért el, mert drágább lett egyes helyeken, mint a búza. Hollandia most keres 20.000 mázsa rozsot. A rozs a nagy kereslet következtében a hegyeshalmi paritásban már elérte a 20 pengőt.

x Grünfeld S. angol és francia női divatterme Piac 58. Linóleum udvar I. 24.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

25 filléres hireink:

4 pár cipőfüző
2 üveg mosó
2 liszt lapát
2 egérfogó

Benyáts
Áruház.

Jól szituált,
30 év körüli korrekt úr ismeretségét keresi független úrinő „Átlagon felüli" jeligére. 1600

Külföldről
hazajött mérnök megismerkedne szórakozás céljából fiatal úrinővel. Komoly, értékes egyéniségü hölgyek válaszát kérem „Építészmérnök" jeligére. 1678

Nyomozó iroda

SZABÓ ISTVÁN
svug. rendőrségi nyomozó, magánnyomozó irodája, Werbőczy u. 14, a legdiszkrétebben megfigyel, nyomoz, informál, bárhol.
122 4. 9

Alkalmazást nyer férfi

Péksegédet
felveszek, Dénesné Cegléd u. 22. délután 1-től 4 óráig. 1625

Egy
jómunkás szabósegéd felvételtik. Tóth Csapó utca 6. szám. 1582

Kerékpározni
tudó kifutófiú sütődébe azonnalra felvételtik, Homok ucca 3. 1774

Gyermektelen
házmestert, május hó elsejére felveszek, — Montiezredes ucca 16.

Iparral
rendelkező műszerészt keresek, Csokonai ucca 26. szám. Jelentkezés vasárnap is. 1793

Gyümölcsösbe
gazdasági felest keresek. Cím a kiadóban. 1778

Majorost,
vagy tanyást, hónapszámos terményfizetéssel felfogadok. — Monti ezredes ucca 11, vagy Bellegelő 382 szoboszlói úton. A városban hétfőn reggel 8—10-ig. 1779

Kifutó
azonnal felvételtik, Hatvan ucca 55. Róth. 1751

Házmester
pár felvételtik, Magyar ucca 2 szám. Csapókert

Tűzifa
házhoz szállításához kifutót felveszek, Pozsonyi út 18. sz. 1747

Pulliturozó nőt,
vagy férfit azonnal felveszünk, Érckoporsógyár, Hid ucca 10. 1760

Házmester
április hó 15-ére felvételtik, Mester ucca 17. szám alatt. 1761

Teljesen
perfekt gépírót, vagy gépírónőt keresek azonnali belépésre, egy hónapra, püspöki palota I. kapu, I. emelet 48. Jelentkezés vasárnap délelőtt 9—11 óra között. 1661

Majorost
felveszek azonnal. Jelentkezni 10—1 óra között, Monostorpályi út 46. szám. 1796

Kifutófiú
felvételtik, Róth posztóüzlet, Révész tér 2. 1697

Egy
jó munkás cipészsegéd felvételtik Piac u. 44. 1829

Alkalmazást keres férfi

2—3000 pengő
készpénz kaucióval vállalatba, vagy ügynökséget vállal 45 éves, több nyelvet beszélő magános férfi. Levelet „Szabolcsi" cimre a kiadóba. 1499

18 éves fiú,
elmenne kovácstanulónak, némi gyakorlattal, gazdaságba, Homok u. 36. szám. 1665

Házmesteri,
állást, vagy takarításért lakást keres jobb iparos család, Péterfia u. 6. 1753

Alkalmazást nyer nő

Mindenest
esetleg főzni is tudót hosszu bizonyitványnyal felvesz Ferenczy, Kossuth ucca 53. 653

Mindenes
nőcseléd, jó bizonyítvánnyal, azonnal felvételtik, Kossuth ucca 40. szám alatt. 1377

Jó vasonduláló
kisasszonyt azonnali belépésre keres Dapsi, Piac ucca 31. szám. 1555

Jó modorú,
víz, vasondulálásban tökéletes hölgyfodrásznőt, április 10-ére 18 P heti fixre felveszek. — Godzsa, Nyíregyháza, Jókai ucca. Megbeszélésre jelentkezés: István ucca 39. szám, fodrász. 1556

Fehérneművarrásban jártas kézi és gépi leányokat felveszek. Rákóczi u. 5. 1594

Azonnal
felveszek festéshez értő ügyes leányt délelőtti munkára. Varga Ilona iparművész, Piac ucca 12. szám. 1556

Szoptatós
dadát keresek jó ellátás és jó fizetés mellett, lehet vidéki is. Csak egészséges anya jelentkezzen Debrecen Kossuth u. hetvenhárom alatt. 1609

14—15 éves
leányt kifutónak felveszek. Kovács Széchenyi utca 42. 1621

Trafikba
fiatal csinos szerény igényü önálló vezetőnőt betétkönyvvel felveszek. Zsák utca 13. sz. 1632

Mosónő
elsőrendü, ki férfi inget szépen vasal, jelentkezzék Veres u'ca 17.

Bejárónőt
keresek, Kovássy, Vámospércsi ut XXII. I. 6. 1581

Deutsches
Fraulein wird sofort aufgenommen. Fürst, Hatvan u. 6. 1605

Varrodába
gyakorló és tanulólány felvételtik, Babb Jánosné, Piac u. 73. 1596

Azonnali
vagy 15-i belépésre német kisasszonyt, lehetőleg bejárót keresek. — Ajánlatok „Gyermekszerető" jeligére a kiadóba. 1547

Gyerekeket
teljes ellátásra felveszek. Cim a kiadóban. 1601

Varrónő
felvételtik géppel. Arany János u. 38. 1667

Csinos,
tiszta kiszolgálónőt italmérésbe felveszek. — Bethlen u. 29. 1670

Gyakorló,
kézi és tanuló lányokat felveszek. Kecskés Margit, Simonffy u. 2-á. 1683

Fiatal
bejáró kislány, azonnal felvételtik, Honvéd ucca 2. szám. 1701

Ügyes
varró és tanulólányokat felveszek. Meszena u. 7. szám, Sinayné. 1724

Szőnyegszövőnők
felvételnek, püspöki palota V. kapu, II. e. 40 1711

Főzni tudó,
dolgos, bentlakó mindenest keresek, azonnali belépésre. Hüvelyes ucca 6. sz. 1725

Szobaleány,
hosszú bizonyítványokkal jelentkezzen Széchenyi ucca 31. szám, Szilágyinál, délután 3—5 óráig. 1689

Tanulóleány,
fiatal, jó családból nőifodrásznak felvételtik, Sas ucca 4. szám. 1690

Bejárónőt
megbizhatót, délelőttre, 7—fél 12 óráig felveszek, Zöldfa ucca 9. 1707

Kifutóleány
nagyobb növésü felvételtik, Dénes italmérésben, Cegléd ucca 22. 1727

Elárusítónőt
felveszek óvadékkal, — Beresényi ucca 4. sz sütődében. 1664

Bejárónő
azonnal felvételtik, — Bethlen ucca 24. szám hatodik lakás. 1687

Tanyásasszony
gazdaságba, baromfi neveléshez felvételtik. Jelentkezni: Kossuth u. 13. szám. 1644

Jó modorú
víz és vasondulálásban tökéletes hölgyfodrásznőt, április 10-ére 18 P heti fixre felveszek, — Godzsa, — Nyíregyháza Jókai ucca. Megbeszélésre jelentkezés: Hatvan ucca 39. sz. fodrász. 1556

Perfekt
gép- és gyorsirónőt felvesz „Gépirótaxi" Gambrinus átjáró. Jelentkezés hétfőn. 1773

Tanyára
uri családhoz 25—35 éves jól főző nőt, ki a gazdasági dolgokhoz is ért, május elsejére, esetleg előbb is felfogadok Monti ezredes ucca 11. 1780

Divatszalon
vezetésére önállóan varrni tudó nőt keresek. Érdeklődni Jókai u. 52. 1777

Bejárónőt
azonnalra felvesz — Königné, Hungária épület. Jelentkezni vasárnap 3—5-ig. 1775

Perfekt
szobalány hosszu bizonyitvánnyal 15-ére kerestetik. — Szent Anna u. 25., földszint balra. 1800

Ügyes
kiszolgálónők felvétetnek **Grósz Jenő** cégnél, Piac u. 51.

Szőnyegszövő
lányok, kezdők is felvétetnek hétfőn, Dégenfeld tér 6, Szövőde. 1798

Önálló
ügyes segédlány, tanulók felvétetnek — Kuncz Béláné varroda, Kandia 15., hátul az udvarban. 1820

Kenyérüzletben
jártas kiszolgáló kisasszony felvétetik — Honvéd u. 41. 1814

Masamód
segédlányokat, kézilanyokat felveszek ANNY kalapszalon. Jelentkezni 2—3 óra között József kir. herceg u. 4. sz. alatt. 1815

Kiszolgáló
ügyes leány jó irással butorüzletbe felvételtik. Piac u. 85. 1835

Egy
kifutó leány felvételtik Csáki szabó, — Batthyányi 17. 1737

Szüleinél lakó
bejáróleányt keresek Rákóczi u. 23., harmadik ajtó. 1730

Ügyes
kifutólány felvételtik Biri Róza, Piac u. 40. 1732

Gyermeklányt,
jobb családból valót, ki hasonló állásban volt, felveszek. Cimet „Megbizható" jeligére kiadóba. 1768

Szerény
igényü asszonyt, ki baromfi neveléshez is ért, tanyára keresek. Bethlen u. 20. 1769

Könyveléshez
is jártas leányt irodai teendők elvégzésére keresek. Cim a kiadóban. 1771

Alkalmazást keres nő

Megbizható
intelligens leány, magános úrnőhöz gondviselőnek elmenne. Cim a kiadóban. 1728

Ajánlat

A legtartósabb
és legdivatosabb parfümök évtizedeken elismert nagyon olcsó és megbizható forrása a Földes illatszertár, József kir. herceg ucca (Vigmozinál).

Futballcipők,
labdák, fölszerelések, futócipők a legolcsóbban beszerezhetők. Javitást vállal Tóthfalussy, Cegléd u. 7. 438 4. 14

Sirkövek,
valódi fekete andezitkőből. Kaphatók: Debreceni Mükögyár Rt. Fürdő ucca 2. szám alatti telepén. 1572 vv.

Arban,
választékban a legrégibb maradéküzlet vezet, Dégenfeld tér 11. (Tisza-palota).
1794 4. 4.

Margit szálloda és vendéglő, a Debrecenben nyaralók s fürdőzők otthona. Kényelmes tiszta szobák, bőséges étkezés, olcsó árak, közel a gyógyfürdőhöz, sporttelepekhez, klinikához, Nagyerdőhöz, a Horthy-kórházzal szemben, a Margit-fürdő mellett, villamos megállónál. Tulajdonos: Halász M. Telefon: 10—24. szám.
1731 4. 2.

Zománcozott
asztaltüzhely, jól beváll kisipari munka minden szinben, felelősséggel készíti Levencsik Lajos tüzhelyüzeme, Árpád tér 17. szám. Használt tüzhelyet is be veszek, ráfizetéssel.
1408 4. 28.

Tavaszi
ruhákat kifogástalanul és legolcsóbban tisztit és fest Koncz, Péterfia ucca 30. Szent Anna u. 2. szám. 984 4. 4.

Vágó Sándor
férfi ruha és női kabát
áruházában, **Csapó u. 10.** szám, a tavaszi öltönyök, raglánok s női felöltők megérkeztek.
124 5 25.

Vasaljon mindég
szagtalan „Likalit" faszénkockával, Kapható Grünfeld Leopoldnál, Hatvan ucca 21. és Kaufmann Sándornál, Csapó ucca 29.
246 4. 12

Varrógépkölcsönzés
varrógépeket, kerékpárokat veszek, cserélek, eladok, varrógép részek kaphatók, Javitások jót állással, Eisenberger — Csapó ucca 101. szám.

Poloskairtást,
clángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi, Kiss, Kigyó ucca 5. szám, (Csapó ucca felől.) 260 4. 12.

Clánoztassona
bizalommal — CSALA cianozó vállalattal, Rákóczi ucca 9. szám. Telefon: 14—27.
1521 5. 2.

Tenniszrakettek
2.—, fényképezőgép 2. gramofon 10 pengőtől. Villanykörte 0.80 fillér. Csere 20 fillér. Vagyonmentő. Hunyadi ucca 18. szám. 1522 5. 2.

Perzsaszőnyeg
művészies javitását s tisztitását garanciával, jutányosan vállalja Tündjian, Arany János u. 31. 1671

Lakását májusra
legjobban, leggyorsabban
a legkisebb költséggel
úgy adhatja ki,
ha meghirdeti a
DEBRECZEN
apróhirdetési rovatában.

Kinestári
tulajdont képező Debreceni Göztéglagyári nagyméretü első osztályu kézi falazó tégla jutányosan beszerezhető a debreceni m. kir. államépitészeti hivatalnál Vármegyeháza, második emelet 49. sz. szoba. 1676

Wacha
tisztit, mos, fest, Piac u. 8. sz. (Kereskedelmi iskola épület.) 1595

Grafológusnő
elki klinikáján minden ról felvilágosit. Tanácsot ad, Széchenyi utca 43. szám. 1642

Mérlegjavitás
hitelesitéssel legolcsóbban Garai mérlegüzemében, Zsák utca 11. (Csokonai uccánál.) 1816

Régi
szekrényét átalakitom modern kombinált szekrényre, müasztalos. Dió kombinált szekrény olcsón eladó Pesti u. 43. 1818

Bőrkabátfestés
cipő, retikül, öv stb. villanygéppel fest — Batthyányi 10, Nagy Károly. 1776

½ **62** %-os
Szinszappan . . 46
Háziszappan . . 44
Kitünő II. rendü 36
Koronafesték Piac 10 1784

Permetezők,
bambuszcsövek, olcsó lugasdrótok, metszőollók, oltókések, — nyugágyak, vendégágyak, kalitkák, keritésfonatok, alpakka áruk, edények — Nagy vasüzletében, Csapókanyar. 1772

Tenniszpálya
javitást, szőlőmetszést, permetezést jutányosan vállal Magoss György tér 16. Takács. 1743

Tölgyfa
pritott 3 P, virágkádak nagy választékban Korbuly kádár, Nyil u. 16. 1745

Szőlőkaró
fillértől, akáckaróulladék, akácfortgács P 1.80-ért kapható Sámsoni u. 4. 1703

Teljes ellátás

Kellemes lakás
finom koszt, Hungária penzióban, **szobák napokra és hónapszámra,** Ferenc József út 59 sz. Telefon: 23—39. szám. 1519 5. 2

Nyugodt
szép otthonra talál ellátással tisztviselőnő, garson avagy nyugdijas uri ember, Csap utca 34. szám alatt. 1427

Kereslet

Hordót,
használtat veszünk — Áron Miksa. Telefon: 30-13. 1631

Hatszemélyes,
üzüst evőkészletet megvételre keresek. Cim a kiadóhivatalban. 1698

Kotlót
veszek, vagy tojó tyúkkal cserélek, vagy amig ül két csirkét adok. — Hajnal utca 11. 1675

Halmérés
céljainak megfelelő üzletet keresek. Ajánlatot „Ármegjelöléssel" jeligére a kiadóba. 1797

20.000 pengőig
keresünk belvárosban szép modern házat megvételre. Cim a kiadóban. 1787

Évi 1400 pengő
lakbérlekötéssel egyetem, villamoshoz közel keresek adómentes családi házat. Cim a kiadóban. 1706

Élelmiszer ital

Jó bort,
csak Ceglédi Bortermelőknél vehet, asztali 40 kadar 54, rizling 50 fillértől, ezerjó 56 fillér. Csapó utca 31. szám, (Ipariskola mellett). 1011 4. 24

Dióbél,
naponta frissen törve, elsőrendü, kiló ja 2.20, másodrendü kiloja 2.00 pengő, aszalt szilva kgja 0.82 fillér, mazsola kilója 1.36 **Diótörőde,** Honvéd utca 9. udvarban. 195 4. 19

Asztali 42 filler
(5 literné 40 fillér), dinka 46, ezerjó 56 édes ezerjó 70 filler Weszprémy Zoltán termelőnél, Péterfia 30. 985 4. 4

Edeskés
kitünő zamatos fajborok 44 filliértől Szent annapusztai termelői borpincészet, Szent Anna utca 36. 1006 4. 10

Ujlétai
termelői borpince, Hatvan utca 68 szám. Nem panesolt borok. Öt literné árengedmény. 1970 4. 6.

TEAVAJ
pasztörözött tejből készült uradalmi, mindig friss, 10 dkg-os csomagolásban ismét kapható a kiadóhivatal pénztáránál. 250

Pénz

Pénzkölcsönt
folyósittat megfelelő fedezetre, kényszerkölcsönkötvényt vesz Bajzs bankiroda, Piac u. 89. szám 563 4. 14.

Meglevő
üzletemhez 800—1000 pengő forgótőkét keresek, „Jó befektetés" jeligére. 1754

Társ

Bevezetett
kézimunka és rövidáru üzlethez társat keres párszáz pengővel Rózsa Laklanya utca 11. sz. 1717

Tüzelő anyagok

Tüzelőnek,
régi deszkahulladék, városban, telepen, nagy tételben kettőhatvan. Péterfia 51. kereszt-épület. 1398

Faragolt
forgács 220-ért, hulladéktát 2.60-ért mázsája Pesti utca 5. szám Ábrányi Péternél. 1587

Hangszer

Zongora
és harmónium olcsó áron eladó, Hunyadi u. 18. szám, Tonté. 1830

Rádió

Jó állapotban
levő rádió olcsón eladó Bethlen utca 20. szám, negyedik ajtó. 1813

Bútor

Dióhálók,
ebédlők, uriszobák, s kombináltszekrények, ebédlőszőnyegek, recamiék, varrógépek, iró asztalok, eladás, vétel, csere Dégenfeld tér 6 szám, udvarban. 616 4. 17.

Eladók
bútorok hálók, varrógépek, tükrök, konyhaberendezések, jutányos áron kaphatók. Csapó utca 49. 217 4. 26

Komplett
ebédlő, elköltözés miatt eladó. József kir. herceg utca 46. szám. 1002

Butorüzlet
megszünik. Önköltségi árban kiárusittatnak — gyönyörü leányszobák, konyhák, nappalik, fehálók, kombinált szobák. Deák Ferenc u. 3. szám. 1293 4 28

Egy teljes
hálószoba bútor, kifogástalan állapotban, jutányosan eladó. Értekezni: klinika főportásnál. 1649

Modern
uj dióhálók, konyhaberendezések olcsón eladók. Péterfia utca 52. 1659

Harmasszekrény
fehér előszobafal, lambéria, tükrök, villanylámpák, üzleti stelázsi, lisztesládák, köves mangorló olcsón eladók. Miklós utca 4. 1663

Irőasztal,
szép uriszobai, jókarban, eladó. István-malom, portás. 1599

Egész,
vagy fél háló, féregmentes, olcsón eladó. Érdeklődni lehet: Hatvan utca 2. trafik. 1805

Gyönyörü
háló olcsón darabonként is eladó. Kölcsey utca 21., keresztépület. 1833

Egy
és több butor eladó Kölcsey utca 28. 1688

Eladó
elköltözés miatt — ebédlőberendezés, iró asztal, szalontükör, irógép, szekrények, konyhabutor, állóóra Piac u. 47. I. 1715

Ujmodern
konyhaberendezések gyönyörü szinekben zománcozva olcsón eladók Csemete 9. 1709

PIACI ÁRAK

ELŐBAROMFI ÁRAK:

Pulyka k. kg	1.00—1.20	Kappan és tyúk kilója	1.20—1.35
Kis liba drb	1.50—2.00	Tyúk párja	5.50—8.00
Liba k. kg	1.50—1.80	Jérce párja	3.50—4.60
Kis kacsa drb	0.35—.45	Csirke párja	1.80—3.40
Kacsa k. kg	1.50—1.60	Tojás drb	0.05—0.06
Kis csirke párja	0.42—0.46	Tojás kilója	1.00—1.10

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Alma kilója	0.80—1.20	Citrom drb	0.06—0.08
Szilvalekvér	0.96—1.10	Naranes drb	0.08—0.12
Aszalt gyümölcs kilója	0.60—0.70	Naranes kg	0.74—0.85

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:

Veresbagyma kilója	0.06—0.08	Petrezselyem sárgarépa csomója	0.06—0.08
Fokhagyma	0.16—0.20	Bab kg	0.24—0.28
Dughagyma	0.40—0.45	Zeller drb	0.02—0.05
Burgonya rózsa kilója	0.08—0.10	Spenót és sóska csom.	0.02—0.03
vegyes kilója	0.04—0.06	Saláta feje	0.03—0.08
Fejeskáposzta	0.02—.04	Zöldhagyma	0.03—0.05
Retek drb	0.02—0.03	Gomba csomója	0.15—0.18
Savanyúkáposzta kilója	0.10—0.12	Cékla kilója	0.05—0.06
Kalarábé drb	0.02—.04		

KENYER ÁRAK:

Fehér kenyér kilója	0.38	Rozs kenyér kg	0.26
Félbarna k. kilója	0.34	Péksütemény drb	0.05
Barna kenyér kg	0.30		

PIACI LISZT ÁRAK:

Búzaliszt 00-ás kg	0.35	Búzadara kilója	0.44
Búzaliszt 0-ás kg	0.35	Rozsliszt kilója	—.24
Búzaliszt 2-ős kg	0.33	Korpa kilója	0.13 fillér.
Búzaliszt 4-es kg	0.31		

Iroda

Irodának
garzon lakásnak rendkivül alkalmas utcai szoba, előszoba májusra kiadó. Megtekinthető délelőtt 11—1-ig, délután 4—5-ig, József kir. herceg u. 4. jobbra. 1624

Kétszobás,
első emeleti irodahelyiség, kitünő helyen kiadó májusra, Piac utca 75. szám. 1708

Kiadó
kalapszalonnak, irodának, nagy modern földszintes szoba, különbejárattal, Piac utca 79. 1821

Oktatás

Született
német nő haladóknak német szót szerény dijazás mellett elvállal. Cim: P. Lontschariz, Egyttem Elelmezés. 1619

Autó, motor kerékpár

Oldalkocsis
motorkerékpár, ócska ajtók, ablakok, eladók. Nádor utca 4. szám. 1437 4. 8.

„Indián"
szóló, 600 köbcentis, kifogástalan állapotban eladó. Müller János, Hajdúhadház. 1429

Kis autó
Renault csukott és nyitott karosszériával eladó vagy motorkerékpárért cserélhető Magoss György tér 6. sz. 2—3 között. 1503

Kicsi
teherautót keresek bérbe, esetleg későbbi megvételre. Cim a kiadóhivatalban. 1619

Kisfogyasztású
509-es Fiat autó és motorbicikli eladó. Széchenyi u. 40. I. em. 1612

Csepel
segédmotor, alig használt, uj tipusu, olcsón eladó. Kassa út 29. C. 13. ajtó. 1646

A. J. S. oldalkocsis
kéthengeres motorkerékpár, kivül-belül generál javitva, jutányosan eladó, vagy ingatlannal cserélném, ráfizetnek. Berzéki, Piac utca 38. szám. 1694

Motorkerékpár
„Triumf", uj karban eladó. Péterfia u. 17. 1699

Csukott
Buick autó eladó. Megtekinthető: Fürdő utca 5. sz. naponta reggel fél nyolc órától kilencig. 1773

Oldalkocsis
„Ariel" s szóló „Triumf" motorkerékpár eladó. Nógrádi Mátyás utca 8. 1755

A. J. S. motorkerékpár
500-as, felülvezérelt oldalkocsival, kitünő állapotban eladó. Berger Bethlen utca 14. 1806

500-as
Triumph motorkerék pár eladó. Kefegyári gépésznél. 1588

Vegyes

Szarvasmarha
és juhlegelő, Nádudvat tól négy kilométerre e évre bérbeadó. 200 kat hold. — Erdeklődés plébános, Nádudvar. 1507

Teniszpályák
kiadók. Széchenyi utca 72. 1620

Két
malacot, csirkét, kacsát felesbe vállalok tanyára. Bányai telep 105. 1625

Intiligensebb
leány, vagy fiatalember lakást kaphat, Perecses utca 10. sz. Kovács. 1725

Átadó üzlet vendéglő

Füszerüzlet
18 év óta fennálló jó forgalmu, átadó. Cim a kiadóban. 1603

Jómenetelü
füszerüzlet elköltözés miatt átadó. Cim a kiadóban. 1535

Kiadó
füszerüzlet forgalmas sarokházban, hentes trafik és stb. üzletek mellett, Sámsoni és Szeremlei utca sarok. Értekezni hentesüzletben. 1585

50 éves vendéglő
hajáleset folytán eladó Rákóczi utca 16. 1728

Étkezde
jómenetelü, családokok miatt eladó. Cim a kiadóban. 1657

Budapesten
forgalmas helyen 42 év óta fennálló füszer-, csemegeüzlet kiadó május 1-re, forgótőke 5000 pengő szükséges. Ajánlatokat a Debreczen kiadóhivatalába kérek „Megélhetés" jeligére.

Jól bevezetett
füszerüzlet forgalmas helyen átadó. — Cim a kiadóban. 1738

Bevezetett
füszerüzlet áruval, berendezéssel, felszereléssel eladó. Cim a kiadóban. 1756

Tiz éve
fennálló forgalmas hentes, mészáros üzlet kiadó, berendezéssel, — vagy anélkül. Értekezhetni: Erzsébet utca 5. 1824

Jól bevezetett
nőikalapszalon (aranybánya), elköltözés miatt átadó. Cim a kiadóban. Értekezni 1—fél 3-ig. 1832

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Üzlethelyiség,
berendezéssel, füszernek, liszt, terménynek, nagy pince borlerakatnak kiadó. Árpád tér 5. 1808

Portálos
üzlethelyiség, Piac utcán olcsó bérrel azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 1637

Üzlethelyiség
nagy, világos kiadó. Értekezés a háztulajdonossal, Bethlen ucca 27. 1667

Kiadó
üres üzlet lakással, a csapókerti református iskolánál, Jánosi ucca 34. szám. 1654

Üzlethelyiség
Piacutcán, forgalmas helyen kiadók. Csapó u. 34. szám. 1819

Kiadó városi üzlethelyiség.
A városháza épületének Kossuth uccai frontján jelenleg cipőüzlet célját szolgáló üzlethelyiség, folyó évi május hó 1-től kiadó. A bérbeadás tárgyában értekezni lehet városháza, I. emelet, 37 számú helyiségében a hivatalos órák alatt.
Polgármester

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
egy szoba,, előszoba, s konyha, spájzból álló szép lakás. Egy egészséges szoba, konyha, kamara. Ugyanott egy jókarban levő batár eladó Erzsébet ucca 26. 1296 vv.

Kiadó
május elsejére 1 udvari szoba, Werbőczy ucca 2. sz. alatt. Központi fűtés, melegvíz szolgáltatás van. 1077 4. 9.

Szoba,
konyhás szép lakás, parkirozott udvarban, magánosnak, Lorántffy u. 13. szám. 1449

Garzon
lakásnak irodának rendkívül alkalmas utcai szoba, előszoba májusra kiadó. Megtekinthető délelőtt 11—1-ig, délután 4—5-ig, József kir. herceg u. 4, jobbra. 1623

Modern
egyszoba, konyha speiz mellékhelyiségekkel kiadó. Domokos Lajos u. 16. 1584

Kiadó
szoba, konyha, spájz, előszoba május egyre. Szonli u. 6. Tócóskert. 1592

Egy
szoba pincekonyhával, rendes kis családnak kiadó május 1-re. Rákóczi u. 10. 1558

Egyszobás
utcai garzonlakás elő-, fürdőszobával kiadó, a főtérhez közel, fenyvesparkban. Dózsa utca 12-b. 1617

Egy
szoba, előszoba konyhás lakás május 1-re kiadó. Arany János 48. 1627

Kiadó
szoba, konyha, mellékhelyiség, villannyal május 1-re. Ujkert Lehel 27. 1684

Egy
szoba, előszoba, konyha, speiz május 1-ére kiadó. Bundi u. 2. sz. 1685

Kiadó
1 szoba, konyha esetleg butorozva, április 15-re Százados u. 12. 1600

Kiadó
egy szoba, előszoba és konyha május 1-re. Veres u. 18. 1641

Kiadó
egy utcai előszobás lakás május 1-re. Csokonai utca 42. szám. 1647

Uteai
pinceszoba azonnal kiadó. Thaly Kálmán utca 12. 1655

Egy
szoba, konyhás lakás kiadó. Beresényi u. 11. 1660

Kiadó
egy uccai szoba, konyha, spájzos lakás május hó elsejére, Gyöngyvirág ucca 21. 1713

Kiadó
május elsejére egy uccai szoba, konyha, kamara, Tanító ucca 20 szám. 1729

Kiadó
garantált tiszta, nagy szoba, konyha, spájz, Apafi ucca 41. sz. 1704

Uccai
egy szoba, előszobás lakás, mellékhelyiségekkel kiadó. Bethlen ucca 74. szám. 1706

Kiadó
szoba, konyha, spájz, Vargakert ucca 8 szám, Szoboszlai út 4. számnál nyilt uccában. 1712

Udvari
egy szoba, konyha mellékhelyiségekkel kiadó május 1-ére — Bethlen u. 20. 1770

Dózsa u. 11.
pincelakás, Köntöskert Szaboles u. 20. 1 szobás, konyhás lakások kiadók. 1762

Kisebb
egyszobás és kétszobás lakások mellékhelyiségekkel, József kir. herceg ucca 25. sz. 1799

Vágóhíd mögött
2x1 szoba, konyha, és spájz, villanyvilágitással, mellékhelyiségekkel, sertés és baromfitartással, május hó elsejére kiadó. Borzán, Gáspár ucca 2. szám, (Kontsek-kert tőszomszédságában). 1823

Udvari,
egy szoba, konyha, s spájz, május hó elsejére kiadó. Rothermere ucca 29. szám. 1803

Kiadó lakás kétszobás

Május elsejére
kiadó kétszobás balkonos modern garzon lakás, Péterfia u. 46. I. emelet. 1511

Kiadó
május 1-re 2 szobás lakás 2 mellékszobával, konyhával, kamarával, — Homokkert, Bánffy u. 14. Pályatest mentén. 1712

Kiadó
Urilakás központon, 2 szoba, előszoba, konyha, speiz mellékhelyiségeivel májusra. Kandia 5. 1598

Uteai
2 szoba mellékhelyiséggel kiadó. Késes u. 84. 1505

Két
utcai előszoba külön udvarral elsejére kiadó Honvéd utca 25. sz. 1607

Kiadó
két szoba, előszoba fürdőszoba, konyha, speiz május 1-re. Csillag utca 69. sz. 1679

Két
szoba, előszoba, konyha, speiz azonnal kiadó Pozsonyi ut 5-b. 1681

Kiadó
május 1-re 2 szoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló lakás Kossuth utca 26. Értekezni házfelügyelőnél 1686

Két
szoba, konyha kiadó május 1-re Tanító utca 16. sz. 1674

Két szoba,
konyha, spájz kiadó. Cserepes ucca 8. 1677

Modern
kétszobás lakás, termőgyümölcsössel, és kerthasználattal, Hangyás ucca 23. szám alatt, István út 36. szám alatt pedig heti 2 napi munkáért házmesteri lakás kiadók. 1645

Kettőszobás
és egyszobás lakás, május hó elsejére kiadó, Rákóczi ucca 28. 1827

Kettőszobás
villalakás, különbejárattal, közeli kertségben kiadó Böszörményi út 45. szám. 1802

Két
uccai szoba irodának, vagy rendelőnek május 1-ére kiadó, Miklós u. 4. sz. 1792

Kiadó
két-háromszobás uccai komfortos lakás külön udvarral Kar u. 33. 1751

Kiadó május 1-re
a sertésvásárpénztár mögött 2 szoba, konyha, kamara, disznóól. Tengerész ucca 3. 1740

Uj
2 szobás komfortos villalakás májusra kiadó (Honvédtemető) Csörsz u. 27-e. Értekezni csak vasárnapokon. 1589

Kétszobás
fürdőszobás lakás kiadó május 1-re, Csapó u. 23. alatt. 1741

Svetits
palotában II. emeleti kétszobás lakás május hó 1-re kiadó. Érdeklődni a gondnokságnál.

Uccai
két szoba, esetleg egész udvar kiadó, Homok u. 115. szám. 1643

Kiadó
kétszobás uccai lakás, Péterfia 38. sz. Ugyanolyan udvari Szappanos ucca 3. sz. 1693

Kiadó városi lakások.
A város tulajdonát képező nagyerdei 3. sz. villában egy kétszobás lakás május hó 1-től, — 2. sz. villában egy négy szobás lakás folyó évi augusztus hó elsejétől kiadó. A város tulajdonát képező bérházakban több rendbeli egy és kétszobás lakás május hó elsejétől kiadó. A bérbeadás tárgyában értekezni lehet városháza I. emelet 37 számú helyiségben a hivatalos órák alatt.
Polgármester.

Két szoba,
konyha, kamara azonnal kiadó. Rákóczi u. 65. szám. 1702

Kiadó
kettő szoba, konyha, mellékhelyiségekkel május elsejére, Rákóczi ucca 50. szám. 1705

Udvari
kettőszobás, konyhás lakás kiadó. Szoboszlai út 4. D. szám. Értekezni lehet: Nap ucca 22. 1719

Két
szoba, konyha, speiz mellékhelyiséggel kiadó Maróthy György u. 12. 1749

Két
szoba, konyha, előszoba mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó Homok u. 74. 1748

Csinos
uccai kétszoba, fürdő szoba, előszoba, konyha kiadó májusra — Mester u. 16. 1767

Kiadó
udvari kétszobás lakás, mellékhelyiségekkel pince raktárnak, lakásnak, Szappanos ucca 11. szám. 1869

Kiadó
kis családiház, 2 szoba, konyha, spájz, fürdőszoba május elsejére, Boldogfalva ucca 8. B. 1810

Kiadó lakás háromszobás

Nagyerdő alatt
háromszobás komfort villa május elsejére kiadó. Hadházi ucca 26. A. szám. 1030 4. 10

Háromszobás
fürdőszobás, négyszobás, komfortos, Bethlen ucca 23. szám. Háromszobás, komfortos Piac ucca 10 szám. 666

Honvéd ucca 26.
szám alatt háromszobás uccai, kétszobás udvari lakás májusra kiadó. 1082

Háromszobás
komfortos lakás központi fűtéssel, erkéllyel május 1-re kiadó Központi Egyetemnél, Dóczy József ucca 8. sz. 1763

Uuri villalakás
három szoba, hall, — fürdőszobás, viz, gáz és egy hold részben szőlővel — egyetemi sportpályával szemben kiadó. Értekez. Guháné, Piac 59. 1757

Háromszobás
modern, fürdőszobás lakás májusra kiadó — Értekezni lehet: Vendég ucca 15. sz. 1714

Háromszobás
(kettő nagy) fürdőszobás udvari lakás május elsejére kiadó. Monti ezredes ucca 11. Értekezni az udvarban az utolsó ajtónál. 1781

Háromszobás
uccai lakás, fürdőszobával, minden mellékhelyiséggel május hó elsejére kiadó Simonffy ucca 39. szám. 1826

Püspöki palotában
gyönyörű 3 szobás, össz komfortos lakás olcsón májusra kiadó. 1822

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás
különkertes, komfortos lakás májusra kiadó — Szent Anna 29. 1572

Svetits
palotában uccai négy szobás lakás május hó 1-re kiadó. Érdeklődni a gondnokságnál.

Négyszobás,
modern összkomfortos lakás kiadó, május hó elsejére, Bethlen ucca 58. szám alatt. Értekezni lehet a helyszinen. 1807

Lakást keres

Idősebb
urinő keres nyári hónapokra Nagyerdőn butorozott szobát teljes ellátással. Piac utca 75. második emelet 1. sz. ajtó. 1609

Kettő ágyas
csinos bútorozott szobát fürdőszobahasználattal tüzérlaktanyához közel májusra keresek. Guha, Csapó u. 59. 1553

2—3, esetleg 4
szobás lakást a Nagyerdőn, vagy ahhoz közel május elsejére keresek. Cim a kiadóban. 1766

Keresek
május elsejére közeli kerthelyiségben magános, 1, vagy 2 szobás lakást, rendőrtiszthelyettes, Honvéd ucca 67. szám. 1789

Pontos fizető,
fixfizetéses tisztviselőpár keres egy szoba, s előszoba, mellékhelyiségekből álló modern, száraz lakást. Cimet a kiadóba kérek „Kelten vagyunk" jeligére. 1804

Piac uccán,
földszinti egy-két szobából álló lakást sürgősen keresek, Svájci tejivó, passage. 1834

Butorozott szoba

Bútorozott
szoba kiadó. Varga u. 24. sz. harmadik ajtó. 1473

Lépcsőházi
különbejáratú szoba butorozova, esetleg bútor nélkül, Iparkamarában és Bika bérházban május elsejére kiadó. Cim a kiadóban. 1634

Különbejáratú
uccai szoba, üresen magánosnak, vagy férfinak kiadó. Kölcsey u 18. szám. 1658

Csinosan
butorozott szoba külön bejárattal fürdőszoba használattal olcsón kiadó Jókai 6. 1772

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó, Szent Anna ucca 5. sz., udvarban balra. 1817

Ingóságvétel

Fantasztikus
árakat fizetek bútorokért, zongoráért, motor bicikliért, szőnyegekért régiségekért, Dégenfeld tér 6., udvarban. 616 4. 17.

Pénzt adok
használt bútorért, zálog jegyért, varrógépért s irodaberendezésért, szőnyegért, mindenféle ingóságért. Hivásra jövök Barnáné, Csapó ucca 16. szám. Telefon sz.: 32—11. 672 4. 18

Egy jókarban
levő gyermek sportkocsi keresetik, Simonffy ucca 39. szám. 1825

Ingóság eladás

Bőrvarrógép,
Singer, alighasználat kifogástalan állapotban, olcsón eladó. Csörsz u. 11. szám. (Honvédtemető uccából nyiló első ucca). 1828

Bútor,
szőnyeget, dísztárgyat legolcsóbban az ingóságközvetitőben vásárolhat. — Eladásra kerülnek komplett s minden elképzelhető antik és modern bútordarabok, iroda és előszobaberendezések, konyhabútorok, tacsillárok, kandelláberek, eredeti anti külögarniturák, recamiék, hencserek, különböző szőnyegek szebbnél szebb dísztárgyak, porcellánok, zenélő antik órák, stb. igen olcsó áron. Ingóságközvetitő ref. püspöki bérpalota. Telefon 11-99 sz.

Tégla
és cserép bontásra kerülő épületből és egy kút olcsón eladó. Értekezni: dr Csányi Farkas Attila ügyvédnél, Werbőczy ucca 12. 1774 4. 4

Lebontásra
kerülő, palával fedett épület, részben, vagy egészben eladó. Ugyanott 250 négyszögöl bekerített gyümölcsös is. Postakert, Gyár ucca 10 szám. 1709

Prima
VOIL és KARTON
1 mtr.
69 fillér
FISCHER BOLTBAN
Teleki u. 73.

Szücs-gép,
szücs szerszámok, félnáló, sürgősen eladó. Széchenyi ucca 8. 1567

Eladó
6 karban levő verandához üvegfal. Berek u. 5. sz. 1593

Eladó
üveges ajtó, 1 külső, 2 lépcső, 1 siffon, 1 divány, 1 asztal. Miklós u. 26. 1606

Cementlapok
ajtókkal, gázrezsó, vaskályhák, kályhavédők, üvegezett üzletberendezés, Jókai u. 52. 1614

Eladó
könyvek Csillag utca 99 sz. Megtekinthető délelőtt. 1580

Jó állapotban
levő modern gyermekkocsi eladó. Vigkedvű Mihály ucca 17. 1721

Eladó
két darab üvegajtó, tok nélkül, Gyár ucca 5. 1668

Finom
női kosztümök, ruhák, cipők olcsón eladók, Sas ucca 4. I. em. 4. 1723

Mérleg
10 kg-os, márványlapos, hentesnek is, eladó Attila tér 1. 1739

Eladó
elutazás miatt keveset használt konyhabutor Vigkedvű M. u. 24. 1744

Eladó
varrógép, divány, képek, fűző, kalapok, könyvállvány, selyemfüggöny stb. — Garay 13. II. feljárat 1746

Fodrászberendezés
háromszemélyes, jó állapotban levő azonnal elutazás miatt olcsón eladó. Ispotály ucca 7. sz., balról az első ajtó. 1750

Egy
használt gyermekkerékpár eladó Széchenyi u. 6. sz. Nagy Istvánnál. 1758

Tenniszháló
és két rakett, olcsón eladó. Csapó ucca 16. sz., seresztépület. 1795

Diófacsemete,
díszcsnyerek, teljes felszereléssel, használt abak eladó Hatvan ucca 1. szám. 1790

Modern
hálók, ebédlők, íriszobák, kombinált szekrények, íróasztalok, szőnyegek, székek eladók Dégenfeld tér 6. szám. udvarban. 617 4. 17.

Sport gyermekkocsi
és egy gyermek etető szék eladó. Piac ucca 77. szám. II. 6. 1652

Gazdasági eszközök

Szőlőkaró
hasított akác, minden mennyiségben és méretben kapható házhoz szállítva. **Vágó József, „Margit" tűzifa és szén keresk. vállalatnál.** — (Margitfürdő mellett). Telefon: 10—24. 453 4. 15.

Tengeri morzsolót
keresek kölcsön díjazásért 30—35 mm tengeri lemorzsolásához, Domokos Lajos u. 6. szám, Stuhán. 1002

Szőlőkaró
elsőrendű tölgyfa és akácfából fűrészelve — minden mennyiségben, olcsó árban kapható. Debrecen Kigyó utca 16 sz. 1616

Víztartály
1000 literes, kútszivattyúk eladók. Kutfurást, javítást olcsón vállal Kiss Lajos kutfúró Jánosi 7. 1611

Keltetőgép
alig használt jutányosan eladó. Veres utca 17. 1560

Mézpergelő
műlépprés és több méhfelszerelés eladó. Mészena utca 5. 1635

Szőlőkaró
hasított akác kapható Közraktár Pesti utca és Boldogfalva 4. 1680

Eladó
400 literes víztartály, használt szivattyúk, — kutfurást vállalok. Lorántffy 46. 1669

Igásszekér
6-os eke, szerszám, targonca eladó. Értekezni Garay utca 18. 1662

Gazdasági szekér
lószerszám, fejhordó kocsi, szecskavágó eladó. Szondi ucca 17. 1710

Kútszivattyúk
használtak és újak, kút. Kassa út 3. sz. 1783

Sráfkocsi
hentesnek, péknek alkalmas, jókarban eladó. Hatvan ucca 4. 1791

Eladó
egy jó állapotban levő tejeskocsi és egy jó kaparógép és legelő van kiadó, közel a városhoz Érdeklődni: Kar ucca 11. szám. 1831

Gazdasági termények

Szőlővesszőért
forduljon Bíró Gézához, Szávay Gyula u. 6. szám, és Ferenc József út 66. sz. 1814 4. 5.

Szőlővesszők
sajáttelepemről, porhajas gyökerű csemege s egyéb fajokban jutányosan kapható. Árpád tér 33. sz. Homok ucca sarok. 1005 4. 9.

Samu János

OFB engedélyes hirdetései: — Irodám Hunyadi ucca 24. szám alatt van.

Eladó ingatlanok:
Házak: Széchenyi u. 100 számú nagyon szép négyszobás úrivilla. — Ispotály ucca 7. számú ház. — Késes ucca 28. számú ház 6300 P, 1500 pengővel is megvehető, a vételár többi részéből 2500 pengő eladónak kamatmentesen fizetendő. Késes ucca 20. sz. szép úriház. — Lehel u. 3. számú ház lakással 800 öl szép szőlő és gyümölcsössel, hihetetlen olcsón. — Közraktár mellett, Monostorpályi út 8. számú 3-szobás úriház. — Monostorpályi út 66. sz. — Harsányi Gusztáv ucca 15. és 17. — Nyilastelep elején Beke ucca 17. sz. ház 2—300 pengő előleggel megvehető a vételár többi része ott lakó Pataki János eladó úrnak olcsó kamat mellett havi 40—50 pengős részletre törleszthető. Bocskai kertben 2891 öl szőlő olcsón eladó. Kardos ucca mellett Emberpál uccán 331 öl szép villatelek olcsón és részletre is eladó.

Földek: Ebesi föld mellett. Kötelesi dülőben 7 és fél kat. hold búzatermő holdanként 650 pengőért. Elepen 18 hold búzatermő tanyás, holdanként 750 pengő. Kötelesen 25 hold tanyás. Halápon 24 hold tanyás búzatermő. Bánkon 16. Cserén 15. Fancsikán 70 hold. Bellegelőn 7 hold és 20 hold. — Kisszepesen 2 és fél hold. Pestmegyében több homokbirtok szép szőlő és gyümölcsösökkel, hihetetlen olcsó vételek. Iroda: Hunyadi ucca 24.

Szőlővessző
sima, pozsonyi fehér, ötezer darab eladó, — Nyíl ucca 10. sz., üzlet. 254

Lucernamag,
termelőnél, Ford traktor üzemképes, 4 ekével eladó. Kardia 8. 1608

Nagyvirágu
gyökeres futólilaakác, egyéb évelő virágtövek eladók. Dózsa ucca 12-b. 1618

Tengeri
vetőmag, kiválóan szép aranyözön, eladó. Kossuth ucca 65. sz. 1716

Kitünő
fajtájú sima szőlővesszők eladók. Berzéki, Piac ucca 38. sz. 1695

Lucernamag,
aránkamentes, levele nem pereg, Monti-ezredes ucca 11. szám, vagy Bellegelő 382 sz. (Szoboszlói úton). 1782

Eladó házhely

Olcsó házhelyek
eladók a Luther és Kuruc uccák sarkán Felv agositást ad dr csányi Farkas Attila ügyvéd. Werbőczy u. 12. sz., I. emelet. 1231 vv

Közmüves villatelkek!
25 éves adókedvezménnyel. Simonyi út mentén, megállóhoz közel rendkivül előnyös ár és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön átvállalásával eladók. Felvilágosítást ad: délután 5—7 óráig dr Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy ucca 12 1547 5. 3.

Diófa ucca 32.
kétfrontú kert olcsón eladó. Érdeklődni lehet: Simonffy ucca 12. 1811

Eladó
Ujkert, Lehel u. 41. sz. alatt 400 négyszögöl föld. Érdeklődni Busi u. 15. sz 1813

Eladó
Szigligeti u. 15. sz. körülkerített, gyümölcsfákkal beültetett telek. Értekezni Széghy Lajos mérnökkel Kossuth u. 3. sz. alatt. 1638

Poroszlai ut 58.
négy villatelek vagyon megosztás miatt olcsón eladó. Értekezni Előtvös u. 64. 1633

8 és fél hold
szőlőt parcellázunk a Bocskai kertben, állomásnál négyszögöle 1 P 50 fillér. Bővebbet: Agrikultúra ingatlanforgalmi osztálya, — Széchenyi ucca 1. 1788

Eladó ház

Elköltözés
miatt olcsón eladó Pesti utca 11. számu nagytelkü ház. 1591

Adómentes!
uj ház jutányosan eladó. Homokkert Ovoda utca 11-b. 1588

Eladó
Cserepes utca 17. számu ház. 1601

Hatvanuteai kertben
Gyermekmenhely közelében, Diófa utca 35-ös alatti adómentes **uj ház 5800 pengőért eladó.** Érdeklődni lehet levélben is: Sántha János igazgatónál, Karcag. 1000 5. 15 vas.

Eladó
Horthy Miklós uton villa, Lajos kir. térnél villatelkek, Téglaskertben 3032 négyszögöl gyümölcsös és belsőségi házak. Értekezni dr. Szemere ügyvédnél, Sas utca 3. 1628

Boldogkert,
Ujhillányi utca 17. sz. ház, 3 szoba, konyha, speiz gyümölcsössel eladó. Lubonez. 1656

Családi ház,
szőlőskerttel, több lakrésszel, olcsón eladó, Szoboszlai Papp István ucca 18. szám (Homokkert).

Eladó
családi ház, 2 szoba, elő szoba, konyha, speiz. Homok 75. 1636

Belvárosban
a Honvéd uccából nyiló Viola ucca 17. sz. alatt a Libakertben 203 négy szögöl sarokvillatelek, gyümölcsfákkal és szivattyúskúttal, drótkerítéssel, 2800 pengőért eladó, 1800 pengővel átvehető, hátralék részletekben is fizethető. — Szabályozásba nem esik építkezni lehet, Szent Anna ucca 33. szám, második ajtó. 881

Eladó
házak kedvező fizetési feltételekkel. — Kerekestelep Szávay Gyula 23, és Huszár Gál 8. 1735

Eladó
ház Vénkertben, Sinay Miklós u. 17. sz. a. beköltözhető 3 szobás lakással. 410 □-öl termő gyümölcsössel. Értekezés dr Szabó ügyvédnél, Piac u. 68. 1736

Eladó
Csap ucca 21. sz. ház kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Roth, Szepességi u. 20. sz. 1752

Eladó
városi és telepi házak havi részletre is, tanyás és konyhakertészeti földek, ház helyek, szőlők. Betétekre magas kamatot ad, kölcsönöket folyósit Gazdák Bankja Kossuth ucca 17. 1691

Kar ucca
6. sz. adómentes ház törleszthető bankkal. 1759

Földbérlet

Köztemetővel
szemben dinnyésnek 3 hold föld kiadó, vagy eladó. Értekezni lehet: Sas ucca 4. sz. „Tuberózsa" virágüzlet 1673

Kiadó
5 hold föld, Fáy dülőben. Erzsébet ucca 57. 1650

Oudódon
51 hold föld kiadó. Értekezni lehet: Mester ucca 31. 1734

Eladó föld

Eladó
II-Szoboszlón a fürdő közvetlen közelében a „Bánom" szőlőkertben, az ORTE gyógyházzal szemben, 200 négyszögöl szőlőföld. Értekezni lehet: özv. Ludmann Lemérnénél, Hajdú-Szoboszlón VI. tized, Luther ucca 2. szám. 674 vv

Eladó
4 kat. hold gyümölcsös 600 termő gyümölcsfával, bellegelön. Ugyanott majoros felvétetik. Homok ucca 38. 1615

2 és 6
hold föld Nagyesere 45. sz. alatt eladó. 1613

Eladó
8 hold föld két részben is Bánk 52 1626

MEGÉRKEZTEK
a hires
BROGNA
Mézgarancsok
a Déligyümölcsesarnok ban, Piac ucca 7. szám. Okvetlen kóstolja meg.

Húsz hold
föld eladó, búzatermővel együtt. Bezerédi u. 10. A. szám alatt. 1726

Ondódon
3 4 8 9 boldas földek eladók, Balázs, Piac u. 89. szám. 1718

Eladó
város alatt, Diószegi kövesút mellett 26 hold tanyásföld. Értekezni Gazdák Bankjában. 1692

Eladó
Nagyhegyesen 58, Halápon 54, Nagyesérén 18, Bánkon 33 kat. holdas tanyásbirtok, több kisebb föld. Házak a város bármely részében villák, telkek, adómentes új házak, házhelyek szőlők, gyümölcsösök. Diófa, Lehel, Poroszlai, Andrássy úton, Bocskai kertben többrendbeli, Rákóczi-Kertben új nyaraló. Bővebbet: Agrikultúra ingatlanforgalmi iroda, Széchenyi u. 1. szám. 1785

Eladó állatok

Eladó
2 éves mén, engedélyes. Apja, anyja törzskönyves. Cs. Tóth János, Balmazujváros, Ujkertanya. 1501

Eladó
méhcsaládok Bosonádi kaptárakban a krematóriumi gépészné. 1602

20 literes
tehén vemhes fejős állapotban. Károly Ferenc József út 21-b. 1636

Röpkaliczka
és tojó kanárik eladók Csemete ucca 10. 1639

Egy
nagy komondor eladó Hajnal ucca 19. szám. 1651

Eladó
10 literes tehén, József kir. herceg ucca 50. 1648

Eladó,
valódi fekete puli kölyök kutyák, him és nőstény. Szappanos u. 11. szám. 1870

Szép fiatal
fejőstehén, 12 literes, azonnal átvehető. Kalotaszeg ucca 6. szám. (Böszörményi út 3.) 1765

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF

Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt., kiadása.